

TÜRKİYE

ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ

DEĞERLENDİRME RAPORU

(2019 yılı verileriyle)

T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE
DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

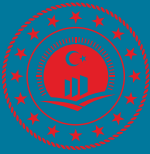
ANKARA-2020

TÜRKİYE

ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ

DEĞERLENDİRME RAPORU

(2019 yılı verileriyle)

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ANKARA-2020

TÜRKİYE

ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ

DEĞERLENDİRME RAPORU (2019 yılı verileriyle)

ISBN: 978-625-7076-11-1

YAYIN NO: 47

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Adres: Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı)

9. km No: 278 Çankaya / Ankara

Tel: +90 (312) 410 16 91

Faks: +90 (312) 417 02 57

e-Posta: cebyd@csb.gov.tr

İnternet Erişim: <https://ced.csb.gov.tr/>

HAZIRLAYANLAR

Arzu NURAY, Daire Başkanı

Gülşah REİS MANAP, Şube Müdürü V.

Kerime SARIOĞLU, Ziraat Y. Mühendisi

A. Teoman SANALAN, Çevre Mühendisi

Sümeyye AYDIN, Çevre Mühendisi

DÜZENLEYEN

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ, İZİN ve DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Veri Değerlendirme Şube Müdürlüğü

KAYNAK

İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince doldurulan

İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formları

YAPIM-BASIM

Bee Content & Communication

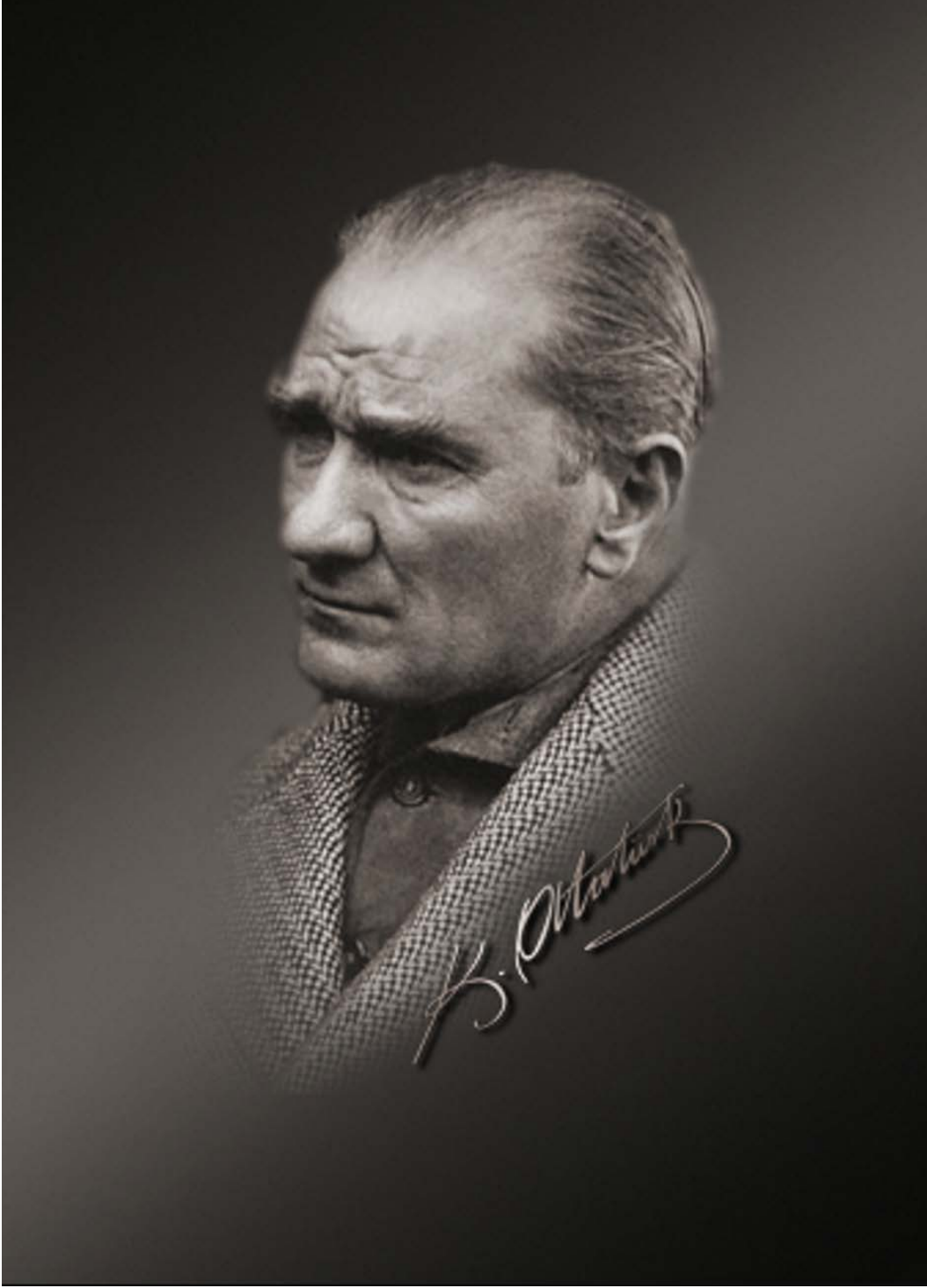
Mustafa Kemal Mah. 2124 Cd. Çakır Plaza 14/4 Çankaya/Ankara

T&F: 0312 419 0 233

www.beeyapim.com

Bu değerlendirme raporuna temel oluşturan tüm bilgileri sağlayan İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerimize ve bilgileri ile destek olan kamu kurum ve kuruluşlarına katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Bu kitabın tümünün çoğaltılması ve dağıtılması hakkı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na aittir. Kaynak gösterilmesi şartıyla kısmen alıntılar yapılabilir.

Eğer vatan denilen şey kupkuru dağlardan taşlardan ekilmemiş sahalardan çıplak ovalardan şehirlerden ve köylerden ibaret olsaydı, onun zindandan hiçbir farkı olmazdı.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	5
METODOLOJİ	7
I. BÖLÜM	8
ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	
I.1. 2019 YILI İTİBARIYLA İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI	9
I.2. 2019 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI	12
I.3. HAVA KİRLİLİĞİ	15
I.3.1. HAVA KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLENDİRMESİ	15
I.4. SU KİRLİLİĞİ	20
I.5. ATIKLAR	28
I.6. GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ	33
I.7. BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARIN DÖNEMLER İTİBARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI	34
II. BÖLÜM	
ÇEVRE SORUNLARININ NEDENLERİ, ÇÖZÜMÜNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER VE ÖNLENMESİ İÇİN ALINAN TEDBİRLER	36
II.1. HAVA KİRLİLİĞİ	37
Hava kirliliğine neden olan kaynaklar	37
Hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan güçlükler	39
Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler	41
II.2. SU KİRLİLİĞİ	44
Yerüstü suları	44
Yeraltı suları	46
Yüzme suları	48
Yerleşim merkezlerinde atıksuların yol açtığı kirliliğin nedenleri	52
Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde karşılaşılan güçlükler	55
II.3. TOPRAK KİRLİLİĞİ	58
III. BÖLÜM	
DEĞERLENDİRME SONUCU	62
IV. BÖLÜM	
EK TABLO VE GRAFİKLER	64

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1	2019 YILI İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI	9
Tablo 2	2019 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI	12
Tablo 3	HAVA KİRLİLİĞİ	15
Tablo 4	HAVA KİRLİLİĞİNİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLERDE KİRLLENMENİN BAŞLICA NEDENLERİ	17
Tablo 5	SU KİRLİLİĞİ	21
Tablo 6	HAVZA BAZINDA SU KİRLİLİĞİNİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLERDE KİRLLENMENİN BAŞLICA NEDENLERİ	23
Tablo 7	ATIKLAR	28
Tablo 8	ATIKLARIN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLERDE SORUNUN NEDENLERİ	29
Tablo 9	GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ	33
Tablo 10	HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre)	65
Tablo 11	YIL İÇERİSİNDE HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre)	68
Tablo 12	HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER	71
Tablo 13	YERÜSTÜ SULARININ YERÜSTÜ SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLLENME NEDENLERİ	85
Tablo 14	YERALTİ SULARININ YERALTİ SULARININ KİRLLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLLENME NEDENLERİ	96
Tablo 15	YÜZME SULARININ YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLLENME NEDENLERİ	103
Tablo 16	İL MERKEZİ/İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLLENMENİN NEDENLERİ	121
Tablo 17	SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre)	136
Tablo 18	SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER	139
Tablo 19	TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre)	158
Tablo 20	TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA İL SINIRLARI İÇERİSİNDE ALINAN TEDBİRLER (Önem Sırasına Göre)	160

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu Rapor, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri tarafından İllerindeki öncelikli çevre sorunları ile ilgili olarak "İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Anket formuna" sağlanan bilgilere dayanmaktadır.

Yapılan anket çalışması sonuçları, illerdeki çevre sorunlarının öncelik sıralamalarını, sorunların kaynaklarını ve yıllar içerisindeki değişimle birlikte getirilen çözümleri göstermektedir. Bu açıdan, hazırlanan politikaların etkinliklerinin izlenmesi ve gelecekte geliştirilebilecek politik tedbirlere yön verilmesinde önemli bir araçtır.

Türkiye’de 2019 yılına ait anket sonuçlarına göre: 27 ilde hava kirliliğinin, 27 ilde su kirliliğinin, 25 ilde atıkların, 2 ilde ise gürültü kirliliğinin birinci öncelikli çevre sorunu olduğu, hava kirliliği, su kirliliği ve atık sorunlarının Ülkemizin en öncelikli üç çevre sorunu olduğu anlaşılmaktadır. Toprak kirliliği, erozyon ve doğal çevrenin tahribatı çevre sorunu olarak belirtilmekle birlikte hiçbir ilimizde ilk üç öncelik sırasında yer almamıştır.

2019 yılında 2017 yılına göre değişim incelendiğinde; alınan tedbirlerle birlikte sorunlara çözüm üretildikçe öncelik sıralamalarının da değişmekte olduğu gözlemlenmektedir. Ancak değerlendirmenin anket sonuçlarına dayandığı düşünüldüğünde, objektif verilerle desteklenen bir çalışma yapılması gerektiği anlaşılmaktadır. Örneğin kirlilikle ilgili notların, izleme sonuçları ve diğer verilerle karşılaştırılarak değerlendirilmesi sorunları daha sağlıklı belirlemeye imkân verecektir. Değerlendirmenin de ulusal ve yerel politikalarla eşgüdüm içinde yapılması bu anket çalışmasının amacına ulaşmasını sağlayacaktır.

Hava Kirliliği;

Ülkemizde 81 ilimizin 27’sinde birinci, 24’ünde ikinci, 20’sinde ise üçüncü öncelikli çevre sorunu olarak belirtilen hava kirliliği toplamda 71 ilde önemli bir çevre sorunu olarak öne çıkmaktadır. Hava kirliliğinin en önemli kaynağı evsel ısınma (57 il) olarak görülürken bunu maden işletmeleri, karayolu trafiği, imalat sanayi işletmeleri, termik santraller, diğer sanayi faaliyetleri, anız yangınları izlemektedir. Hava kirliliğinin birincil kaynağının sanayi olduğu iller Marmara Bölgesi, İç Ege ve Batı Karadeniz’de yoğunlaşmaktadır.

Hava kirliliğine karşı önlem alınmasında başlıca zorluk; halkın alım gücünün yetersiz olması nedeniyle ısınmada kalitesiz yakıt kullanımı, hatta ısınma amacıyla bazı atıkların yakılması olarak belirtilmiştir.

Hava kirliliğine karşı alınan başlıca önlemler; İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince denetim yapılması, kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı, sanayi kuruluşlarının ve motorlu taşıtların emisyonlarının izin ve izleme süreçleri ile kontrol altına alınması olarak belirtilmektedir.

Su Kirliliği;

Ülkemizde 81 ilimizin 27’sinde birinci, 30’unda ikinci, 16’sında ise üçüncü öncelikli çevre sorunu olarak belirtilen su kirliliği toplamda 73 ilde önemli bir çevre sorunu olarak öne çıkmaktadır.

Türkiye'nin hidrolojik havzaları dikkate alınarak değerlendirildiğinde, su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu illerin Meriç-Ergene, Susurluk-Gediz, Kızılırmak-Yeşilırmak, Doğu Karadeniz-Çoruh ve Van Gölü Havzalarında yoğunlaştığı söylenebilir.

Atıklar;

Atık sorununun başlıca kaynağı, evsel atıkların vahşi (düzensiz) depolanmasıdır. Bazı illerimizde düzenli depolama tesisi bulunmamaktadır. Bazılarında ise düzenli depolama tesisi olmakla birlikte uzaklık, aktarma istasyonlarının eksikliği vb. sebeplerle ilçelerde düzenli depolama yapılamamaktadır. Bunun dışında bir kısım illerimizde hayvancılık kaynaklı atıklar, mermer ocakları atıkları ve hafriyat atıkları sorun oluşturmaktadır.

Atıkların neden olduğu toprak kirliliğinin başlıca kaynağı; 35 ilimizde vahşi depolanan evsel katı atıklar, 15 ilimizde yasa dışı atık boşaltımı, 8 ilimizde ise hayvancılık atıkları olmuştur.

Sorunun giderilmesine yönelik alınan tedbirler ise işletmelerin atıklarının mevzuata uygun yönetilmesinin sağlanması, sıfır atık (atık önleme, kaynağında ayrıştırma ve geri kazanım) uygulamalarının yaygınlaştırılması ve planlı kentleşme olarak sıralanmaktadır.

Gürültü Kirliliği;

Gürültü kirliliğinin 1. öncelikli sorun olduğu Antalya ve Eskişehir'de yerleşim yerleri içindeki eğlence yerlerinden kaynaklanan gürültü şikayetlere neden olmaktadır. Gürültü kirliliğinin 2. öncelikli sorun olduğu Sivas'ta gürültü düzeyi yüksek makinelerin kullanıldığı işyerlerinin apartmanların alt katlarında veya yakınlarında faaliyet göstermesi, trafik ve eğlence yerleri nedeniyle sorun yaşanmaktadır.

Sonuçlar

Çevresel sorunların önceliklerinin bilinmesi; ulusal politikaların oluşturulmasında, illerin geleceğe yönelik kalkınma hedeflerinin planlanmasında, doğal kaynaklarımızın optimum kullanımının sağlanmasında, diğer paydaş kurumların uygulama planlarını hazırlamalarında ve çevre kirliliği ile mücadelede önem arz etmektedir.

İllerden gelen anket sonuçlarının değerlendirmesinden aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir:

- İllerimizin genelinde hava, su kirliliği ve atık sorunlarının yaşanmaya devam etmektedir.
- İllerimizin önemli bölümünde hava kirliliği öncelikli sorundur ve ölçüm sonuçları ulusal sınır değerleri ve sağlık kriterlerini aşmaktadır.
- Havzalarımızın yarısının su kalitesinin 3. ve 4. Sınıf, yani kirliliği ve çok kirliliği su niteliğinde olduğu, bu havzaları besleyen suların aynı zamanda ülkemizin en büyük tarımsal üretiminin de beslemek açısından kritik anlamda önemli olduğu ve toplum ve çevre sağlığı açısından acilen iyileştirme yapılması gerekmektedir.
- Anketlerden elde edilen bilginin çevre sorunlarının kaynaklarına ilişkin fikir vermekle birlikte, çözüm geliştirilebilmesi için nesnel veriler ışığında ve toplanan verilerin değerlendirilmesi ile özellikle yerel düzeyde ve sorun özelinde gerçekleştirilecek analitik çalışmalar yapılarak iyileştirme sağlanmalıdır.
- Anket sonuçları istatistiki verilerle karşılaştırıldığında bazı konularda uyumsuzluk görüldüğünden, her iki konuda da daha güvenilir bilgi edinilmesi yararlı görülmektedir.

Ülkemizin sürdürülebilir kalkınmasında çevre korumanın yadsınamaz önemi dikkate alındığında, kirlilik önleme yükünden kaçınılarak yürütölmeye çalışılan kalkınma çabaları sonucunda kaçınılandan çok daha büyük maliyetlerle karşılaşılacağı benzer örneklerden de elde edilen bir deneyimdir. Bu açıdan, çevre sorunlarının ve çevresel önceliklerin öneminin toplumda, ulusal ve yerel karar vericiler ve uygulayıcılar düzeyinde farkındalığının artırılması açısından Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Raporunun büyük önemi olduğu anlaşılmaktadır. Çalışmanın İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri dışında geniş halk kitleleri boyutunda genişletilmesi ve analitik çalışmalarla bütünleştirilerek politika üretme süreçlerinde daha etkin yer alması yararlı görölmektedir.

GİRİŞ

“İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu”, illerimizin çevre sorunlarının ve önceliklerinin neler olduğunu ortaya koyan, aynı zamanda bu sorunların çözümü için ne tür tedbirler alındığı ya da alınması gerektiğini belirten önemli bir anket çalışmasıdır.

İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu, çevre konusunda karar vericilere ve halka çevresel bilgi sağlamakta, böylece karar verme sürecini desteklemekte ve halkın çevresel konularda bilincini artırmaktadır. Söz konusu çalışma hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği ve öncelikli çevre sorunları ana konu başlıklarından oluşmaktadır.

METODOLOJİ

Bakanlığımız merkez ve taşra birimlerinin görüş ve önerileri ile oluşturulan “İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formu”, her yıl Bakanlığımız İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince doldurulmaktadır. Form, esas olarak anket niteliğinde bir çalışma olup, İl Müdürlüklerimizin deneyimleri yanı sıra İl genelindeki diğer kurum-kuruluşlarla yapılan yazışmalar doğrultusunda doldurulmaktadır.

2019 yılında, çevre sorunları (hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, atıklar, gürültü kirliliği, erozyon, doğal çevrenin tahribatı) dikkate alınarak, İl Müdürlüklerimizce, il sınırları içerisinde görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden az önemliye doğru 1,2,3,4,5.... şeklinde numaralandırılması istenmiştir. Bu yapılırken, tüm sorunların numaralandırılmasının zorunlu olmadığı belirtilmiş olup, il için geçerli olan sorunlar dikkate alınmak suretiyle, bu sorunların öncelik sırasına göre numaralandırılması istenmiştir.

81 ilimizin değerlendirildiği bu raporda, aynı öncelikli sorun grubunda yer alan illerde, öncelikli sorunun büyüklük derecesi her ilde aynı olmayabilir. Örneğin hava kirliliğinin öncelikli sorun olduğu bir ilde; hava kalitesi ölçüm sonuçları mutlaka “kötü” denecek seviyede olmayabilir. Rapordaki çevre sorunlarının öncelik sıralaması ilin kendi içindeki diğer sorunlara göre önceliğini göstermektedir. Dolayısıyla rapordan bütün illerimizde ağır çevre sorunları bulunduğu anlamı çıkarılmamalıdır. Başka bir deyişle, bu çalışmada, ilin içindeki sorunların ele alınmaya ve çözülmeye başlanma sıralaması belirlenmeye çalışılmaktadır. Ayrıca, ankette bu sorunların neden ve sonuçlarına dair maddelerin de önceliklendirilmesi veya işaretlenmesi istenmiştir.

2019 yılı veri ve bilgilerini içeren söz konusu çalışma İl Müdürlüklerimiz tarafından tamamlanarak Genel Müdürlüğümüz Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığına gönderilmiştir. Genel Müdürlüğümüzce gerçekleştirilen inceleme ve değerlendirme çalışmasını takiben “Türkiye Çevre Sorunları ve Öncelikleri Değerlendirme Raporu” oluşturulmuştur.

Raporun birinci bölümünde illerimizin çevre sorunlarının öncelik sıralaması değerlendirilmiş olup, bu sorunlar tablo, grafik ve harita ile anlamlandırılmıştır. Raporun ikinci bölümünde ise hava, su ve toprak kirliliklerinin nedenleri kaynaklarına göre listelenmiş, çevre sorunlarının çözümünde karşılaşılan güçlükler ve alınan tedbirler iller bazında tablo halinde sunulmuş ve grafiklerle anlamlandırılmıştır.

ÖNCELİKLİ ÇEVRE
SORUNLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

I. BÖLÜM

Bu bölümünde illerimizin çevre sorunlarının öncelik sıralaması değerlendirilmiş olup, bu sorunlar tablo ve harita ile anlandırılmıştır.

1.1. 2019 YILI İTİBARIYLA İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI

Tablo 1'de 2019 yılında, çevre sorunları (hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, atıklar, gürültü kirliliği, erozyon, doğal çevrenin tahribatı) dikkate alınarak, İl Müdürlüklerimizce, il sınırları içerisinde görülen bu sorunların önem ve önceliklerine göre, en önemliden az önemliye doğru (en önemli 1 olmak üzere) 1,2,3,4,5,6,7 rakamları kullanılarak numaralandırılması istenmiştir. Bu yapılırken, tüm sorunların numaralandırılmasının zorunlu olmadığı belirtilmiş olup, il için geçerli olan sorunlar dikkate alınmak suretiyle bu sorunların öncelik sırasına göre numaralandırılması istenmiştir.

Tablo 1: 2019 YILI İLLERİN ÇEVRE SORUNLARININ ÖNCELİK SIRASI

Sıra No	İLLER	Hava Kirliliği	Su Kirliliği	Toprak Kirliliği	Atıklar	Gürültü Kirliliği	Erozyon	Doğal Çevrenin Tahribatı (*)
1	ADANA	1	2		3			
2	ADIYAMAN	2	3		1			
3	AFYONKARAHİSAR	2	3	4	1			
4	AĞRI	1	2	4	3			
5	AMASYA	2	3	5	1	4	6	7
6	ANKARA	2	1	5	3	4	6	7
7	ANTALYA	2	4		3	1		
8	ARTVİN	3	1		2			
9	AYDIN	2	1	4	3	5		
10	BALIKESİR	2	1		3			
11	BİLECİK	2	3		1	4		
12	BİNGÖL	2	3	4	1	6		5
13	BİTLİS	2	1	3	4			
14	BOLU	3	2		1			
15	BURDUR	4	3	2	1	6		5
16	BURSA	1	2	4	3	6	7	5
17	ÇANAKKALE	1	4	5	2	3		
18	ÇANKIRI	3	1	2	4	6		5
19	ÇORUM	1	2	4	5	3	7	6
20	DENİZLİ	1	2	3	6	4	7	5
21	DIYARBAKIR	4	2	3	1	5		
22	EDİRNE	2	1		3			
23	ELAZIĞ	3	2	4	1			
24	ERZİNCAN	3	2		1			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Hava Kirliliği	Su Kirliliği	Toprak Kirliliği	Atıklar	Gürültü Kirliliği	Erozyon	Doğal Çevrenin Tahribatı (*)
25	ERZURUM	1	2	4	3	5	6	
26	ESKİŞEHİR	3	4		2	1		
27	GAZİANTEP	1	2	4	3	5		
28	GİRESUN	3	2	6	1	4	5	
29	GÜMÜŞHANE	3	2	4	1	6	5	7
30	HAKKARİ	1	2	4	3	5		
31	HATAY	1	2		3	4		
32	ISPARTA	3	2	5	1	4		6
33	MERSİN	2	1	3	4			
34	İSTANBUL	3	1	6	2	4	7	5
35	İZMİR	3	2		1			
36	KARS	3	1	4	2	5		
37	KASTAMONU	3	1	4	2	5	7	6
38	KAYSERİ	1	3	5	2	4	6	
39	KIRKLARELİ	4	1	3	2	5		
40	KIRŞEHİR	4	1	5	2		3	
41	KOCAELİ	1	2	5	3	4		
42	KONYA	1	3	4	2	5	6	
43	KÜTAHYA	1	2	5	4	3		
44	MALATYA	3	1		2			
45	MANİSA	2	1	4	3	5		
46	KAHRAMANMARAŞ	1	2	5	3	4	7	6
47	MARDİN	1	4	5	2	3	7	6
48	MUĞLA	2	3		1			
49	MUŞ	2	3		1			
50	NEVŞEHİR	2	1	4	3			
51	NİĞDE	1	2					
52	ORDU	3	1		2			
53	RİZE	3	1		2			
54	SAKARYA		2		1	3		
55	SAMSUN	2	1	4	3	5	7	6
56	SİİRT	1	3		2			
57	SİNOP	2	4	5	1	3		
58	SİVAS	3			1	2		
59	TEKİRDAĞ	1	2	4	3	5		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Hava Kirliliği	Su Kirliliği	Toprak Kirliliği	Atıklar	Gürültü Kirliliği	Erozyon	Doğal Çevrenin Tahribatı (*)
60	TOKAT	3	2		1			
61	TRABZON	2	1					
62	TUNCELİ	6	3	5	1	2	7	4 (Bilinçsiz avlanma ve koruma altında bulunan bitkilerin kopararak bunlara zarar verilmesi)
63	ŞANLIURFA	1	3	5	2	4	6	
64	UŞAK	2	3	4	1	5	6	7
65	VAN	4	1	3	2			
66	YOZGAT	2	1	6	3	4	7	5
67	ZONGULDAK	1	2	4	3	5	7	6
68	AKSARAY	4	1	5	2	3	6	7
69	BAYBURT	3	1	4	2	7	6	5
70	KARAMAN	4	5	2	1	3		
71	KIRIKKALE	2	1	5	3	4		
72	BATMAN	1	2	3	5	4		
73	ŞIRNAK	1	2	5	3	4	7	6
74	BARTIN	2	1		3	4		
75	ARDAHAN	3	2		1			
76	IĞDIR	1						
77	YALOVA	4	1	5	2	3		
78	KARABÜK	1	2	5	3	4		
79	KİLİS	1	2		3			
80	OSMANİYE	1	3		2			
81	DÜZCE	2	3	4	1	5	7	6

* Orman, mera, sulak alan, kıyı, biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

1.2. 2019 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI

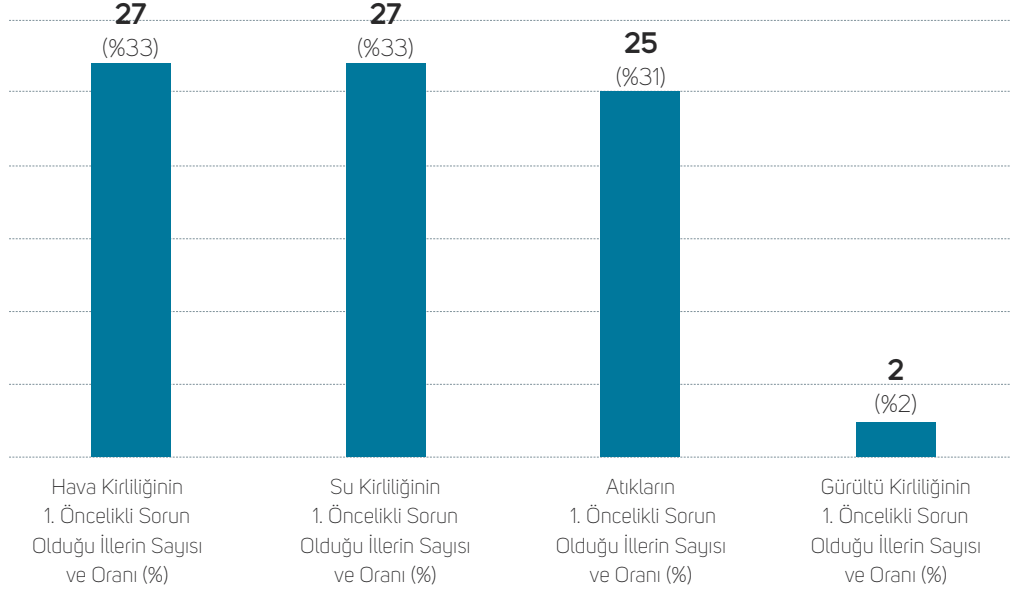
Tablo 1'in değerlendirilmesi doğrultusunda, Tablo 2'de iller, birinci öncelikli çevre sorunlarına (hava kirliliği, su kirliliği, atıklar, gürültü kirliliği,) göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Bu tablodaki bilgiler, **GRAFİK 1** ve **Harita 1**'de görsel hale getirilmiştir.

Tablo 2: 2019 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI

Hava Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Su Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Atıkların 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Gürültü Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller
ADANA	AKSARAY	ADIYAMAN	ANTALYA
AĞRI	ANKARA	AFYONKARAHİSAR	ESKİŞEHİR
BATMAN	ARTVİN	AMASYA	
BURSA	AYDIN	ARDAHAN	
ÇANAKKALE	BALIKESİR	BİLECİK	
ÇORUM	BARTIN	BİNGÖL	
DENİZLİ	BAYBURT	BOLU	
ERZURUM	BİTLİS	BURDUR	
GAZİANTEP	ÇANKIRI	DİYARBAKIR	
HAKKARİ	EDİRNE	DÜZCE	
HATAY	İSTANBUL	ELAZIĞ	
İĞDIR	KARS	ERZİNCAN	
KAHRAMANMARAŞ	KASTAMONU	GİRESUN	
KARABÜK	KIRIKKALE	GÜMÜŞHANE	
KAYSERİ	KIRKLARELİ	ISPARTA	
KİLİS	KIRŞEHİR	İZMİR	
KOCAELİ	MALATYA	KARAMAN	
KONYA	MANİSA	MUĞLA	
KÜTAHYA	MERSİN	MUŞ	
MARDİN	NEVŞEHİR	SAKARYA	
NİĞDE	ORDU	SİNOP	
OSMANİYE	RİZE	SİVAS	
SİİRT	SAMSUN	TOKAT	
ŞANLIURFA	TRABZON	TUNCELİ	
ŞIRNAK	VAN	UŞAK	
TEKİRDAĞ	YALOVA		
ZONGULDAK	YOZGAT		
27	27	25	2
(%33)	(%33)	(%31)	(%2)

Nottar: Tablodaki iller alfabetik sıra ile sıralanmıştır. Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

GRAFİK 1: 2019 YILINDA İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARI

Tablo 2 ve **Harita 1**'de görüldüğü üzere, 2019 yılında 27 adet ilde hava kirliliği birinci öncelikli çevre sorunu olup bu iller (alfabetik sırayla); Adana, Ağrı, Batman, Bursa, Çanakkale, Çorum, Denizli, Erzurum, Gaziantep, Hakkari, Hatay, Iğdır, Kahramanmaraş, Karabük, Kayseri, Kilis, Kocaeli, Konya, Kütahya, Mardin, Niğde, Osmaniye, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ ve Zonguldak illeridir. 27 adet ilde su kirliliği birinci öncelikli çevre sorunu olup, bu iller (alfabetik sırayla); Aksaray, Ankara, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bitlis, Çankırı, Edirne, İstanbul, Kars, Kastamonu, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Malatya, Manisa, Mersin, Nevşehir, Ordu, Rize, Samsun, Trabzon, Van, Yalova ve Yozgat illeridir. Atıkların birinci öncelikli sorun olduğu iller (alfabetik sırayla); Adıyaman, Afyonkarahisar, Amasya, Ardahan, Bilecik, Bingöl, Bolu, Burdur, Diyarbakır, Düzce, Elazığ, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Isparta, İzmir, Karaman, Muğla, Muş, Sakarya, Sinop, Sivas, Tokat, Tunceli ve Uşak olmak üzere toplam 25 ildir. Gürültü kirliliğinin ise Antalya ve Eskişehir'de birinci öncelikli sorun olduğu görülmektedir. **Tablo 1**'de toprak kirliliği, erozyon ve doğal çevrenin tahribatının hiçbir ilimizde birinci öncelikli sorun olmadığı görülmektedir. Ancak, toprak kirliliğinin Burdur, Çankırı ve Karaman'da ikinci öncelikli sorun olması, erozyonun Kırşehir'de üçüncü öncelikli sorun olması, bilinçsiz avlanma ve koruma altında bulunan bitkilerin koparılarak bunlara zarar verilmesinin Tunceli'de dördüncü öncelikli sorun olması dikkat çekicidir.

2019 yılı verileri ile 2017 yılı verileri arasında karşılaştırma yapıldığında; 2017 yılında hava kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu illerden Kastamonu ve Kırıkkale illeri 2019 yılında su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu iller arasına, Bingöl ve Isparta illeri ise atıkların birinci öncelikli sorun olduğu iller arasına girmiştir. Bunda Kırıkkale’de ilçe belediyelerinde atıksu arıtma tesisinin bulunmaması, Bingöl’de atık birliğine üye ilçe belediyelerinin evsel nitelikli katı atıkların katı atık düzenli depolama tesisine taşımasında sorunlar yaşaması, Isparta’da doğal gaz’ın yaygınlaşması rol oynamıştır. 2017 yılında su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu illerden Hatay, Kütahya ve Şanlıurfa’da şikayetler nedeniyle hava kirliliğinin, Muğla ise atıkların birinci öncelikli sorun olduğu illerin arasına girmiştir. 2017 yılında atıkların birinci öncelikli sorun olduğu illerden Ağrı hava kirliliğinin, Ordu ve Yalova ise su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu iller arasına girmiştir.

Harita 1: 2019 YILI İLLERİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ ÇEVRE SORUNLARI HARİTASI

1.3. HAVA KİRLİLİĞİ

Ülkemizde 81 ilimizin 27'sinde birinci, 24'ünde ikinci, 20'sinde ise üçüncü öncelikli çevre sorunu olarak belirtilen hava kirliliği toplamda 71 ilde önemli bir çevre sorunu olarak öne çıkmaktadır. Hava kirliliğinin en önemli kaynağı evsel ısınma (57 il) olarak görülürken bunu maden işletmeleri, karayolu trafiği, imalat sanayi işletmeleri, termik santraller, diğer sanayi faaliyetleri, anız yangınları izlemektedir. Hava kirliliğinin birincil kaynağının sanayi olduğu iller Marmara Bölgesi, İç Ege ve Batı Karadeniz'de yoğunlaşmaktadır.

Hava kirliliğine karşı önlem alınmasında başlıca zorluk; halkın alım gücünün yetersiz olması nedeniyle ısınmada kalitesiz yakıt kullanımı, hatta ısınma amacıyla bazı atıkların yakılması olarak belirtilmiştir.

Hava kirliliğine karşı alınan başlıca önlemler; İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince denetim yapılması, kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı, sanayi kuruluşlarının ve motorlu taşıtların emisyonlarının izin ve izleme süreçleri ile kontrol altına alınması olarak belirtilmektedir.

Hava kirliliğinin Ülkemizin önemli bölümünde öncelikli bir çevre sorunu olarak kalmaya devam ettiği görülmektedir. Sorunun kaynaklarına ve çözüm almayı güçleştiren faktörlere bakıldığında özellikle yakıt kalitesi konusunda daha fazla ve etkin önlemler alınması gerektiği anlaşılmaktadır. Daha ayrıntılı değerlendirmenin yapılabilmesi için izleme ve kaynak verileri ile birlikte çalışma yapılması uygun görünmektedir.

1.3.1. HAVA KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLENDİRMESİ

TABLO 3'de hava kirliliğinin 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller alfabetik sırayla gösterilmiştir. Tabloda hava kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 27 (İllerin %33'ü), ikinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 24 (illerin %30'u), üçüncü öncelikli sorun olduğu il sayısı da 20 (illerin %25'i) olarak görülmektedir. Toplam 71 ilimizde hava kirliliği birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak kendini göstermektedir. Hava kirliliği öncelikleri haritası ise **Harita 2**'de gösterilmektedir.

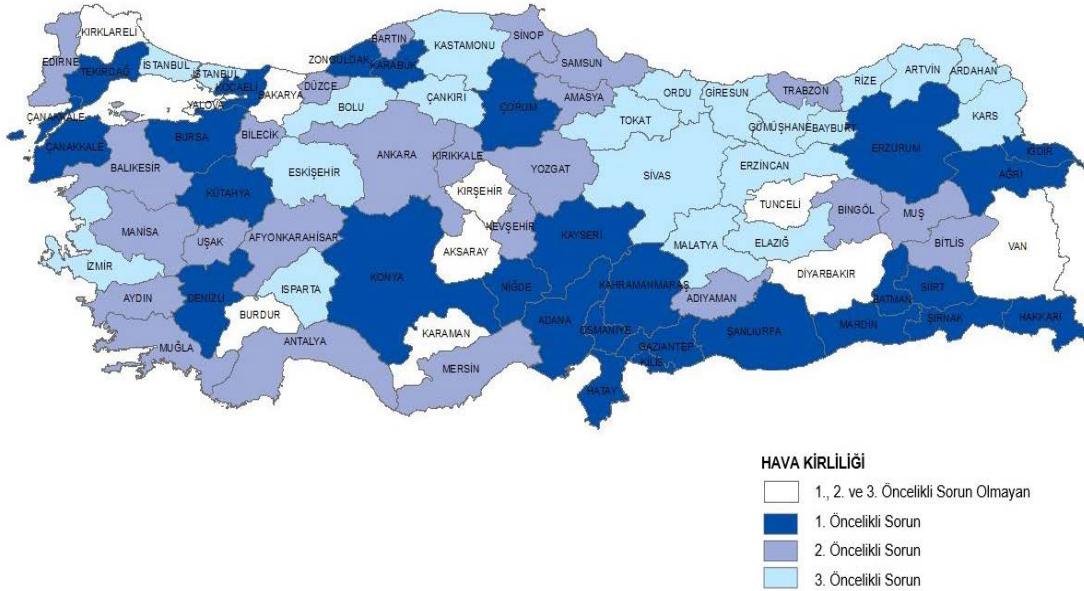
TABLO 3: HAVA KİRLİLİĞİ

Hava Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Hava Kirliliğinin 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Hava Kirliliğinin 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
ADANA	ADIYAMAN	ARDAHAN
AĞRI	AFYONKARAHİSAR	ARTVİN
BATMAN	AMASYA	BAYBURT
BURSA	ANKARA	BOLU
ÇANAKKALE	ANTALYA	ÇANKIRI
ÇORUM	AYDIN	ELAZIĞ
DENİZLİ	BALIKESİR	ERZİNCAN
ERZURUM	BARTIN	ESKİŞEHİR
GAZİANTEP	BİLECİK	GİRESUN
HAKKARİ	BİNGÖL	GÜMÜŞHANE
HATAY	BİTLİS	ISPARTA
IĞDIR	DÜZCE	İSTANBUL
KAHRAMANMARAŞ	EDİRNE	İZMİR
KARABÜK	KIRIKKALE	KARS

Hava Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Hava Kirliliğinin 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Hava Kirliliğinin 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
KAYSERİ	MANİSA	KASTAMONU
KİLİS	MERSİN	MALATYA
KOCAELİ	MUĞLA	ORDU
KONYA	MUŞ	RİZE
KÜTAHYA	NEVŞEHİR	SİVAS
MARDİN	SAMSUN	TOKAT
NİĞDE	SİNOP	
OSMANİYE	TRABZON	
SİİRT	UŞAK	
ŞANLIURFA	YOZGAT	
ŞIRNAK		
TEKİRDAĞ		
ZONGULDAK		
27	24	20
(%33)	(%30)	(%25)

Not: Tablodaki iller alfabetik sıra ile sıralanmıştır. Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

Harita 2: HAVA KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLERİ HARİTASI

Tablo 4'te hava kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu illerde kirlenmenin başlıca nedenleri özetlenerek belirtilmiştir.

Tablo 4: HAVA KİRLİLİĞİNİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLERDE KİRLENMENİN BAŞLICA NEDENLERİ

İller	Hava Kirliliğinin Nedenleri
ADANA	İlde tarım yoğun bir şekilde yapılmaktadır. Yılda 3 ürün alınmakta olup tarım alanlarının ekime hazırlanması amacıyla anızlar yakılmaktadır. Ayrıca kış aylarında doğal gaz hattının olmadığı ve ısınma amaçlı her türlü katı yakıt ve kömür oranı yüksek kömürlerin kullanılmaktadır.
AĞRI	İklim şartlarının ağır olması sebebiyle uzun süren kış mevsiminde kullanılan kalitesiz yakıt sağlık açısından insanları olumsuz etkilemektedir.
BATMAN	Batman İlinde hava kirliliğine neden olan etmenler; kış sezonunda ısınma amaçlı kullanılan yakıtlar, petrol sanayi, asfalt plantleri, asfalt üretim ve depolama tesisleri, akaryakıt depolama ve dolum tesisleri ve alçı üretim tesislerin şehir içinde kalması (endüstride kullanılan yakıtların baca gazları, üretim sonucu havaya atılan artık maddeler), meteorolojik faktörler (şehrin çanak şeklinde olması, inverziyonlu günlerin çok olması (durgun gün sayısının 200 gün ve hava karışım yüksekliğinin 4m olması), motorlu taşıtlar, anızlarının bilinçsiz bir şekilde yakılmasıdır. Ayrıca, kenar mahalleler denilen ve gelir düzeyleri oldukça düşük olan insanların kış mevsiminde yakacak olarak tezek, petrol, Şırnak kömürü, araba lastiği, yanık yağ vs. kullanmalarından kaynaklanan emisyonlar ilin hava kalitesini oldukça bozmakta, hatta insanların bu yüzden çeşitli hastalıklara yakalanmasına sebep olmaktadır.
BURSA	Şehrin nüfus ve sanayi yoğunluğu gözönüne alındığında hava kirliliği olağan olarak üst seviyelere taşınmıştır. Nüfusla birlikte kentsel yapılaşmanın hava koridorlarını kısmen kapatması il merkezinin topoğrafik yapısı nedeniyle enversiyon olaylarının sıklığı önemli faktörlerdir. Şehrin gerek sanayi gerek nüfus bakımından yoğunluğu karayolu nedeniyle oluşan egzoz gazı emisyonlarının artmasına sebep olmaktadır. Sanayinin emisyon faktörlerini en aza indirecek sistemleri kurulumunun maliyetinin yüksekliği gerekli tedbirlerin alınmasını güçleştirmiştir. Yapılardaki yalıtım yetersizliği konutlarda kullanılan yakıtlar ve yakma sistemleri nedeniyle kirlilik yükü artmaktadır.Yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin olarak kullanılması gerekmektedir.
ÇANAKKALE	Çan ilçesinde ısınma ve sanayiden kaynaklı hava kirliliği
ÇORUM	Isınma için kontrolsüz ve hatalı kazan yakımı, ihmaller zinciri sonunda duman çıkışına neden olduğu görülmektedir. Diğer nedenler; motorlu taşıt egzoz emisyonları, sanayi tesisleri emisyonları, şehrin topoğrafik yapısı, atmosferik şartlar (çökme inversiyonu), nüfus ve bina yoğunluğudur.
DENİZLİ	İlde hava kirliliğinin nedenleri; evsel ısınma amaçlı kalitesiz yakıt kullanımının yaygın olması, sanayide kullanılan yakıtlar, yakılması uygun olmayan maddelerin izinsiz yakılması, maden faaliyetleri sırasında oluşan toz kirliliği, trafikten kaynaklı oluşan emisyonlar (egzoz)'dır. Denetim yapan personelin yetersiz olması, halkın kaliteli yakıt temin etmesinde yaşadığı zorluklar, kaliteli yakıt kullanılması, meteorolojik faktörler, halkın kaliteli yakıt temin etmesinde yaşanan maddi zorluklar, halkın bilinçsiz olması sorunun giderilmesine engel olmaktadır.
ERZURUM	Erzurum'da hava kirliliği, kış mevsiminin uzun ve soğuk geçmesi nedeniyle ısınma amacıyla yakılan yakıtlardan kaynaklanmaktadır. Ayrıca şehrin topoğrafik (etrafının dağlarla çevrili olması) ve meteorolojik yapısı bu kirleticilerin seyrelmesini güçleştirmektedir. Özellikle gece kondu mahallelerinde düşük kalorili ve yüksek kömür oranlı kömürlerin kullanılması en büyük kirleticidir. İnversiyonla birlikte çöken kirli hava solunum yolu hastalıklarına sebep olmaktadır.
GAZİANTEP	İlde hava kirliliğinin nedenleri; yoğun trafik, taşımacılıkta kalitesiz yakıt kullanımı, çarpık kentleşmedir.
HAKKARİ	Şehir Merkezi ve ilçelerde ısınma kaynağı olarak kömür kullanımı,Alım gücü yetersizliğinden dolayı kalitesiz kömür kullanımı.

İller	Hava Kirliliğinin Nedenleri
HATAY	Kış aylarında ısınma amaçlı kullanılan yakıtların ve mevsimsel koşulların da etkisiyle zaman zaman hava kirliliği hissedilmektedir. Önemli çevresel etkisi olan ağır sanayi tesislerinin özellikle İskenderun, Payas ve Dörtüyl ilçelerinde bulunması dolayısıyla bu ilçelerdeki kümülatif etki diğer ilçelere göre daha yüksek kalmaktadır. İlimizde sanayi kaynaklarının dışında hava kirliliğine etki eden diğer önemli unsurlar ise taş ocaklarının faaliyetleri ve araçlardan yayılan egzoz emisyonlarıdır.
IĞDIR	İlde hava kirliliğinin başlıca sebebi ilimizin topografik yapısıdır. İlin etrafının yüksek dağlarla çevrili olması, ilde rüzgarın çok düşük seviyede olması, ilin mikro klima özelliği nedeni ile hava tabakasının bir sera gibi şehrin üzerini kapatması.
KAHRAMANMARAŞ	Özellikle kış aylarında yoğun hava kirliliği olduğunu söyleyebiliriz. Zira İl Merkezi Ahır Dağının eteklerinde kurulu olup hava akımı bakımından da kuzey kısmının kapalı olması, şehrin rüzgara açık yerlerinde de plansız bir biçimde bazı binaların yapılmış olması, bu binaların arasında hava akımını sağlayacak aralıkların olmaması hava kirliliğini artırıcı etkindir. Ayrıca, ilde hava kirliliğine yol açan bir başka etken de, konutların ısıtılmasından (yakma sistemi ve yakıtlardan) ve motorlu taşıt trafiğinden kaynaklanmaktadır.
KARABÜK	Şehir içinde kalmış sanayi tesisleri hava kirliliğinde en önemli etkilere sahiptir. Son yıllarda doğalgazın yaygınlaşması, yapılan denetimler ile kaliteli yakıtların ilimizde satışına izin verilmesi sonucu hava kirliliğinin azaltılması yolunda önemli mesafeler kaydedilmiş olmakla birlikte sanayiden kaynaklanan hava kirliliği öncelikli sorun olarak devam etmektedir.
KAYSERİ	Genelge doğrultusunda hazırlanan hava kirliliği eylem planı Kayseri özelinde düşünülürken yeterli olamamaktadır. Çünkü Kayseri'nin topografik yapısı da dikkate alındığında düşük rakımda ve etrafının dağlarla çevrili bir ova içerisinde kurulu olması nedeniyle kış aylarında yoğun olarak hava kirliliğini yaşamaktadır. Hava koridorlarının yüksek katlı binalarla kapanması ve hava sirkülasyonunun sağlanamaması nedeniyle kirliliğin yoğun şekilde hissedilmesine ve kirlilik seviyesinin artmasına neden olmaktadır.
KİLİS	İlimizde hava kirliliğine neden olan en büyük kaynaklar; ısınmadan kaynaklanan emisyonlar olup bunu sırasıyla plansız kentleşme, trafik ve fırın, hamam gibi işyerlerinin emisyonları izlemektedir. Yaz aylarında ise dış ülkelerden gelen toz taşınımı söz konusudur.
KOCAELİ	Özellikle kış aylarında ısınma amacıyla konutlarda kalitesiz kömür kullanımı nedeniyle, bazı ilçelerde/mahallelerde konutlardan kaynaklı hava kirliliği meydana gelmektedir. Ayrıca TEM ve E5 ana karayolunun ilimiz sınırları içerisinde geçiyor olması nedeniyle egzoz kaynaklı hava kirliliği de meydana gelmektedir. Ayrıca sanayi kuruluşlarının bacalarından salınan emisyon değerlerinin yönetmelikte belirtilen sınır değerinin altında olmasına karşın yoğun sanayileşmenin olduğu ilimizde kümülatif etki de diğer bir hava kirlileti kaynağıdır.
KONYA	Konya ilimizde, özellikle kış aylarında ısınmada kullanılan katı yakıtlar, sanayiden kaynaklanan emisyonlar, taşıt trafiğinden kaynaklanan emisyon, meteorolojik faktörler vb. etkenler nedeniyle hava kirliliği yaşanmaktadır.
KÜTAHYA	İlimizin özellikle Merkez İlçesinde sanayi tesislerinin şehre yakın konumda ve bazılarının şehir merkezinde olması, özellikle uzun yıllardır faaliyet gösteren köklü ve büyük tesislerin şehrin giriş kısmında ve şehre yakınlığı ve 2. Organize Sanayi Bölgesinin de benzer bir konumda bulunması. Özelleştirilen termik santrallerin yeterli bir baca gazı arıtım sisteminin olmaması ve yine bu termik santrallerden kaynaklanan küllerin depolandığı sahalarda meydana gelen tozuma problemleri.
MARDİN	Konutlarda henüz tam anlamıyla doğalgaz kullanımına geçilmemesinden kaynaklı özellikle kış aylarında hava kirliliği oluşmaktadır. İlimizin tamamında Doğalgaz kullanımına geçilmesiyle önemli ölçüde kirliliğin önüne geçilecektir. Yaz aylarında hava kirliliğine neden olan en önemli etken çöl tozlarıdır.

İller	Hava Kirliliğinin Nedenleri
NİĞDE	Rüzgar hızının yüksek olduğu dönemde arazide yapılan çalışmalarda açık ceza evi ile Akkaya Barajının arasında kalan araziden yüksek derecede toz taşınımı söz konusudur. Kış aylarında zaman zaman görülen hava kirliliğinin kaynağının evsel ısınma olduğu, bu durumu etkileyen en önemli nedenin ilin topografik yapısı ve meteorolojik faktörler (enverziyon) olduğu izlenmektedir.
OSMANİYE	Nüfus artışı, kış aylarında sosyo-ekonomik şartlardan dolayı ucuz fakat düşük kalorili yakıt kullanımının arttığı kentte, üç tarafın dağlarla çevrili olmasının da etkisiyle uzun süre dağılmayan hava kirliliği sağlık sorunlarına neden olmaktadır. Ayrıca, D-400 karayolunun şehrin merkezinden geçmesi de trafikten kaynaklı hava kirliliğinde artışa neden olmaktadır.
SİİRT	İlde kentsel yapılaşmadaki çarpıklıklar ve ısınma amaçlı kaliteli kömür kullanımı konusunda bilinç eksikliği bulunmakla beraber kalorifer ateşleyicilerinin kalifiyesi konusunda sıkıntılar bulunmaktadır.
ŞANLIURFA	Hava kirliliğinin başlıca kaynakları sırasıyla; maden işletmeleri, çırçır fabrikaları, anız yangınları, imalar sanayi ve evsel ısınmadır.
ŞIRNAK	Hava kirliliğine yol açan temel faktörler; kullanılan kalitesiz yakıtlar, yakma sistemleri ve toz bulutlarının ortama verdiği emisyonlar, halkın bilinçsiz yakma yöntemleri kullanmasıdır. Kırsal kesimde tüketilen ısınma amaçlı yakıtların yerine tezek, deri ve paçavraların yakılması bu sorunu daha ciddi bir hale getirmektedir.
TEKİRDAĞ	Kirliliğin başlıca sebeplerini; kalitesiz yakıt kullanımı ve yoğun sanayi tesisleri oluşturmaktadır. Malkara, Süleymanpaşa, Hayrabolu ve Şarköy İlçelerinde bulunan linyit kömürü ocaklarından çıkarılan düşük kalorifik değere sahip kömürlerin evsel ısınma ve sanayi üretiminde yoğun olarak kullanılması hava kirliliğine sebep olmaktadır. Özellikle Süleymanpaşa ilçesindeki topografik yapı ile meteorolojik sebepler kirliliğin artmasında önemli rol oynamaktadır.
ZONGULDAK	Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü ve özel işletmelere ait kömür ocaklarında üretilen kömürlerde uçucu madde ve kül oranının yüksek olması duman ve partikül madde kirliliğinin daha fazla olmasına neden olmaktadır. Yerli kömür kullanımının teşvik edildiği ilimizde doğalgaz kullanımına geçmeyen evler, işyerleri, kamu kurum ve kuruluşlarının kaloriferlerinde daha çok taşkömürü kullanılmaktadır. Ayrıca maden sanayinin fazla olması (Kömür üretim kırma-eleme tesisleri), maden atıkları stok sahaları, lavuar tesisleri, termik santraller, demir çelik fabrikası, kağıt fabrikası gibi sektörler hava kirliliğini etkilemektedir. Sanayi tesislerinin şehir merkezine ve yerleşim yerlerine yakın olması karşılaşılan en önemli sorunlardandır.

Not: Tablodaki iller alfabetik sıra ile sıralanmıştır.

Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

Kaynak: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formları

I.4. SU KİRLİLİĞİ

Ülkemizde 81 ilimizin 27'sinde birinci, 30'unda ikinci, 16'sında ise üçüncü öncelikli çevre sorunu olarak belirtilen su kirliliği toplamda 73 ilde önemli bir çevre sorunu olarak öne çıkmaktadır.

Türkiye'nin hidrolojik havzaları dikkate alınarak değerlendirildiğinde, su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu illerin Meriç-Ergene, Susurluk-Gediz, Kızılırmak-Yeşilırmak, Doğu Karadeniz-Çoruh ve Van Gölü Havzalarında yoğunlaştığı söylenebilir (HARİTA 4).

Yerüstü Suları;

Raporda, 35 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne, kendi sınırları içerisindeki toplamda 192 adet yerüstü suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup bunların 50 adedi (%26'sı) 1. sınıfa (yüksek kaliteli su), 34 adedi (%18'i) 2. sınıfa (az kirlenmiş su), 41 adedi (%21'i) 3. sınıfa (kirlenmiş su), 67 adedi (%35'i) 4. sınıfa (çok kirlenmiş su) dahildir.

Yerüstü sularımızın muhtemel kirlenme nedenlerinin başında evsel atıksular ve zirai ilaç-gübre kullanımı gelmektedir. Bunu evsel katı atıklar takip etmektedir.

Yeraltı Suları;

Raporda, 19 adet İl Müdürlüğüne kendi il sınırları içerisindeki, toplam 91 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup, bunların 63 adedinin (%69'unun) iyi kalitede, 28 adedinin (%31'inin) ise zayıf kalitede olduğu belirlenmiştir. Yeraltı sularının muhtemel kirlenme nedeni olarak en çok zirai ilaç-gübre kullanımı belirtilmiş olup, bunu evsel atıksular, hayvan yetiştiriciliği ve sanayi kaynaklı atıksular takip etmiştir.

Yüzme Suları;

Raporda, 23 il müdürlüğümüzce toplam 233 adet yüzme suyu bölgesi/ plaj veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni belirtilmiştir. Buna göre, bütün denizlerimizde evsel atıksuların en çok belirtilen muhtemel kirlilik nedeni olduğu görülmektedir. Zirai ilaç ve gübre kullanımı özellikle Akdeniz'de (Adana, Antalya ve Hatay) oldukça önemli bir muhtemel kirlilik etkeni olmuştur. Marmara Denizi'nde ve, Ege Denizi'nde akarsularla taşınan kirlilik önemli bir pay almıştır. Özellikle Ege Denizi'nde yağış ve sel suları etkili olmuştur. Deniz taşımacılığı ile sanayi kaynaklı atık suların deşarjı özellikle Marmara Denizi'nde etkilidir.

Kapalı bir havza olan Van Gölü Havzası'nda kirlilik kaynaklarının başında evsel ve endüstriyel atıksuların tam arıtılmadan alıcı ortama deşarjı olarak belirtilmektedir.

Atıksulardan kaynaklanan su kirliliğinde ön planda olan evsel atıksulardan kaynaklanan kirliliğin başlıca nedeni; il merkezlerinde kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması, İlçelerde ise evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması olarak belirtilmektedir.

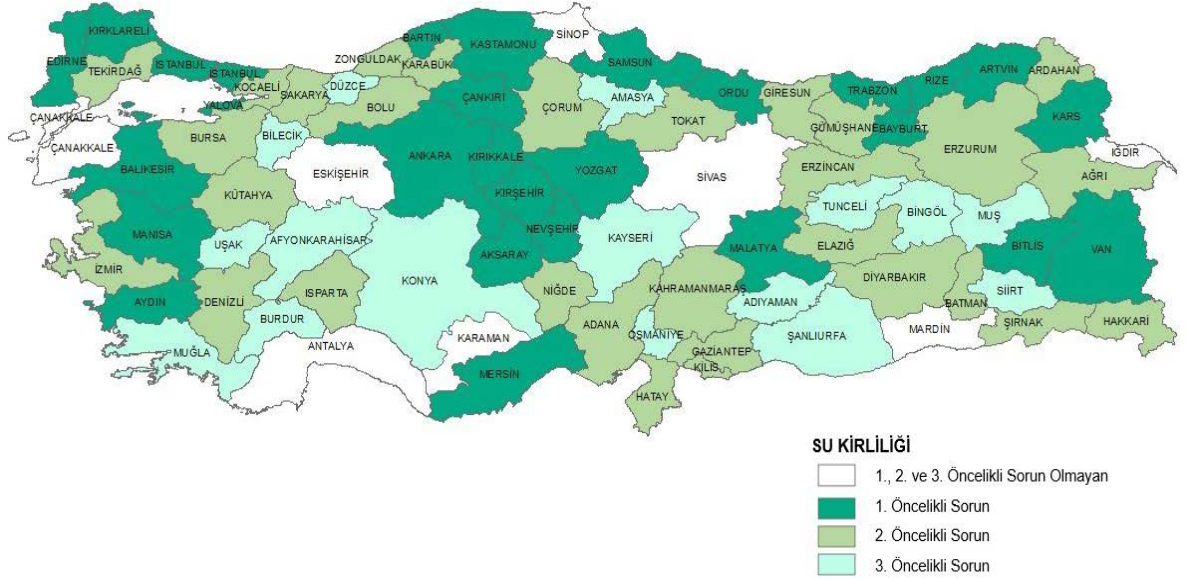
Tablo 5'te su kirliliğinin 1., 2., ve 3. öncelikli sorun olduğu iller alfabetik sırayla gösterilmiştir. Tabloda su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 27 (illerin %33'ü), ikinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 30 (illerin %37'si), üçüncü öncelikli sorun olduğu il sayısı 16 (illerin %20'si) olarak görülmektedir. Toplam 73 ilimizde su kirliliği birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak kendini göstermektedir. Su kirliliği öncelikleri haritası **HARİTA 3'te** gösterilmektedir.

Tablo 5: SU KİRLİLİĞİ

Su Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Su Kirliliğinin 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Su Kirliliğinin 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
AKSARAY	ADANA	ADIYAMAN
ANKARA	AĞRI	AFYONKARAHİSAR
ARTVİN	ARDAHAN	AMASYA
AYDIN	BATMAN	BİLECİK
BALIKESİR	BOLU	BİNGÖL
BARTIN	BURSA	BURDUR
BAYBURT	ÇORUM	DÜZCE
BİTLİS	DENİZLİ	KAYSERİ
ÇANKIRI	DİYARBAKIR	KONYA
EDİRNE	ELAZIĞ	MUĞLA
İSTANBUL	ERZİNCAN	MUŞ
KARS	ERZURUM	OSMANİYE
KASTAMONU	GAZİANTEP	SIİRT
KIRIKKALE	GİRESUN	ŞANLIURFA
KIRKLARELİ	GÜMÜŞHANE	TUNCELİ
KIRŞEHİR	HAKKARİ	UŞAK
MALATYA	HATAY	
MANİSA	ISPARTA	
MERSİN	İZMİR	
NEVŞEHİR	KAHRAMANMARAŞ	
ORDU	KARABÜK	
RİZE	KİLİS	
SAMSUN	KOCAELİ	
TRABZON	KÜTAHYA	
VAN	NİĞDE	
YALOVA	SAKARYA	
YOZGAT	ŞIRNAK	
	TEKİRDAĞ	
	TOKAT	
	ZONGULDAK	
27	30	16
(%33)	(%37)	(%20)

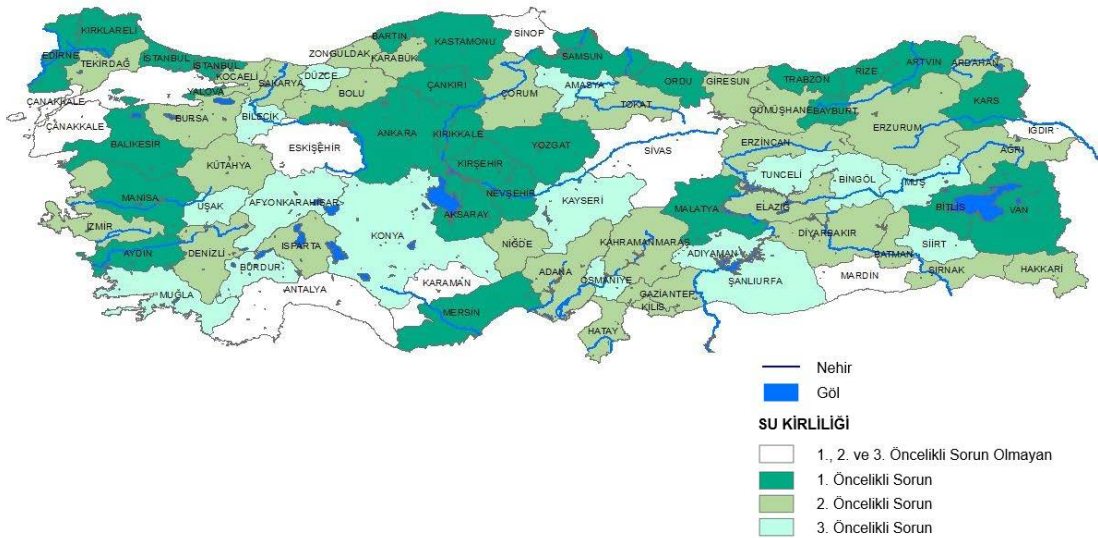
Not: Tablodaki iller alfabetik sıra ile sıralanmıştır. Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

HARİTA 3: SU KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLERİ HARİTASI

HARİTA 4'te, HARİTA 3 Su Kirliliği Öncelikleri Haritası ile ülkemizin nehir ve göl haritasının birleşimi gösterilmektedir.

HARİTA 4: NEHİR VE GÖLLER İLE SU KİRLİLİĞİNİN ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLER

Tablo 6’da havza bazında su kirliliğinin birinci öncelikli sorun olduğu illerde kirlenmenin başlıca nedenleri özetlenerek belirtilmiştir.

Tablo 6: HAVZA BAZINDA SU KİRLİLİĞİNİN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLERDE KİRLENMENİN BAŞLICA NEDENLERİ

Havza Adı	İller	Su Kirliliğinin Nedenleri
Meriç-Ergene ve Marmara Havzası	KIRKLARELİ	İlimiz Meriç-Ergene ve Marmara Havzalarında kalmaktadır. Tekirdağ’dan doğan Ergene Deresi, büyük çoğunluğu yine aynı ildeki yoğun sanayileşme ve İlimizdeki sanayileşme sebebiyle IV. Sınıf Su Kalitesindedir. Bununla birlikte; hayvancılık tesisleri, maden ocakları, yeterli seviyede olmayan belediye kanalizasyon ve AAT’leri de su kirliliğine sebebiyet vermektedir.
	EDİRNE	İlimizin iki önemli nehri Meriç ve Ergene Nehirleridir. Meriç Nehri Bulgaristan’dan, Ergene Nehri de Tekirdağ ve Kırklareli illerinden büyük ölçüde kirlilik taşıyarak İl sınırlarımıza girmektedir. Meriç Nehrimiz Bulgaristan’ın Plovdiv Bölgesinde yer alan demir çelik sektöründen kaynaklanan atık sular ile kirlenmekte olup, İlimizde de özellikle sanayi ve yerleşim bölgelerinden kaynaklanan evsel nitelikli atık sulardan dolayı kirlilik taşımaktadır. Ergene Nehri, Çerkezköy ve Çorlu bölgelerindeki çok sayıda sanayi kuruluşunun proses sularını ve yerleşim bölgelerinin evsel atık sularını alarak ilimiz sınırları içerisine girmekte, altı adet yağ fabrikasının arıtılmış atık sularını da bünyesine alarak İpsala İlçemizin Kuzeyinde Meriç Nehri ile birleşerek Saros Körfezi’ne Meriç Deltası oluşturarak dökülmektedir. Ergene Nehri İlimiz sınırlarında IV. Sınıf kirlilik taşımaktadır.
	İSTANBUL	İlimizdeki su kirliliği etkenleri daha çok sanayi, maden, gemi inşası, gemilerden atık toplamanın yetersiz olması, evsel atık suların arıtılmasının yetersiz olmasından kaynaklanmaktadır.
Susurluk ve Gediz Havzası	BALIKESİR	2018 yılı itibarıyla Balıkesir’de belediye şebekesinden deşarj edilen atıksuların %73 ‘üne arıtma uygulanırken, %27’si arıtılmadan deşarj edilmektedir. Atıksu Arıtma Tesisi bulunmayan yerleşim yerlerinde BASKİ Genel Müdürlüğü tarafından çalışmalar yürütülmektedir.
	YALOVA	Her ne kadar tesislerde arıtma tesisi bulunsun da bunların kaçak deşarjının tespit edilmemesi ve arıtılmış olsalar dahi alıcı ortama (deniz) kirlilik kaynağı oldukları düşünülmektedir. Ayrıca Yağmur suyu hattı ve kanalizasyon hattı beraber olduğundan yoğun yağış dönemlerinde taşmalar ve direk deşarjlar olduğu düşünülmektedir.
	MANİSA	İlimizde özellikle akarsularda, doğal veya yapay göl ve haznelerde tespit edilen su kirliliğinin en önemli nedeni sanayi tesislerinden kaynaklanan ve yerleşim bölgelerinden kaynaklanan atıksulardır. Kirlilikte daha az etkili neden olarak da tarımda çiftçiler tarafından kullanılan zirai mücadele ilaçlarını belirtebiliriz.

Havza Adı	İller	Su Kirliliğinin Nedenleri
Büyük Menderes	AYDIN	Büyük Menderes Nehrinin kirlilik nedenleri aşağıda sayılmıştır: Dokuzsele Deresi (Uşak), Banaz Çayı (Uşak), Çürüksu Çayı (Denizli), Büyük Menderes Ovası (Aydın), Bafa Gölü (Aydın), Kirliliğin yoğun olduğu sıcak noktalar. Havzadaki kentsel alanlardan, endüstriyel tesislerden, sulu tarımda kullanılan ilaç ve gübreler, jeotermal kirlilik ve düzenli depolama tesislerinden kaynaklanan kirlilik söz konusudur. Endüstriyel kirliliğe sebep olan sektörlerden tekstil ve deri sanayi Denizli ve Uşak'ta yoğunlaşmıştır. Denizli ilinde birçok endüstri tesisinin arıtması mevcuttur. Ancak, bu arıtma tesislerinin uygun standartlarda arıtma yapıp yapılmadıklarının sürekli olarak denetlenmesi gerekmektedir. Ayrıca bu arıtmaların hemen hepsinin arıtmaları sektörlere göre belirlenen deşarj kriterlerine göre inşa edilmiştir. Bu atıksuların deşarj edildiği Çürüksu Çayı ve Büyük Menderes Nehri sulan sulamada kullanıldığı için, asgari sulama suyu deşarj kriterlerinin sağlanması gerekmektedir. Dolayısıyla bu atıksu arıtma tesislerinin asgari sulama suyu deşarj kriterlerini sağlayacak şekilde yenilenmelerine ihtiyaç bulunmaktadır. Aydın ilinde ise özellikle zeytinin ürün verdiği yıllarda, zeytinyağı fabrikalarından kaynaklanan kızıl su da kirlilik yaratan bir unsur olmaktadır. Bu tesislerin çok sayıda ve dağınık vaziyette olmaları denetimlerini zorlaştırmakta, çoğunun engebeli arazide yer alması nedeni ile uygun ve yeterli büyüklükte lagün yapamayı, lagünlerin aşırı yağışlarla birlikte dolması gibi sebeplerle bu yöntemin uygulanabilirliğinde sıkıntılar yaşanmaktadır.
Kızılırmak ve Yeşilirmak Havzası	SAMSUN	İlimizde Karadenizin genel yapısına uygun olarak dağlık arazi yapısı ve Kızılırmak, Yeşilirmak gibi akarsu havzaları nedeniyle gerek il dışından, gerekse ilimizden kaynaklanan atıklar- atıksular havzalardan akarsularda toplanarak denize taşınmaktadır. Çoğu yerleşim yerleri Atıksu Arıtma Tesislerini henüz hizmete almamış, almış olanların da işletmeyi tam olarak yapmamaları, bunların atıksularının yanında tarımsal kaynaklı pestisitlerin de yüzey akışları ile akarsularda toplanması sonucu akarsularımızda ve denizlerde hem fekal kirlilik, hem de endüstriyel kirlilik oluşmaktadır.
	ÇANKIRI	Çankırı Merkez İlçemizde alt yapı tesislerinin yetersiz olması ve atıksu arıtma tesisinin henüz inşa edilmemesi nedeni ile yüzeysel su kaynakları kirliliği önem ve öncelik açısından 1. sırada yer almaktadır. Su kirliliği, evsel atık suların, sanayi tesislerinin atık sularının haricinde en çok tarımsal ve hayvancılık faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır. Hayvancılık tesislerine kredi veren kuruluşların, proje sahiplerinden işletme aşamasında her türlü hayvansal atıklarını bertaraf edeceklerine, su kirliliği ve çevre kirliliği oluşturmayacaklarına dair noter taahhüdü istemeleri gerekmektedir. Tarım ve Hayvancılık konusundaki ilgili kurum ve kuruluşların, hayvancılık tesislerinden kaynaklanan gübre vb. gibi atıkların nasıl bertaraf edileceği ile tarımsal ilaçlama ve tarımsal gübreleme konularında su kirliliği yaratan işletme sahipleri hakkında uygulanacak olan yaptırımlar konusunda mevzuatlarını yenilemeleri, revize etmeleri gerekmektedir.

Havza Adı	İller	Su Kirliliğinin Nedenleri
Kızılırmak ve Yeşilirmak Havzası	ANKARA	İlimizde nüfus artışına bağlı olarak hem yerleşim alanlarının genişlemesi, hem mevcut yerleşim alanlarında yapılan yapı yenileme işlemleri, hem de yeni sanayi alanları açılması konusunda hızlı ilerleme devam etmektedir. Buna bağlı olarak ilimizde ilgili Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından kanalizasyon ağı genişletilmekte ve bu alanlardan toplanan atıksular başta Tatlar Merkezi Atıksu Arıtma Tesisi olmak üzere yakın bölgelerdeki atıksu arıtma tesislerine aktarılmaktadır. Mevcut kapasiteleri ile atıksu arıtma işlemini gerçekleştiren arıtma tesislerine gelen her bir ilave yük nedeni ile gelen atık su miktar ve yükünün artmasına rağmen bu kapasite artırımına cevap veremeyen arıtma tesislerinde atık su arıtımında sorunlar yaşanmaktadır. Özellikle Tatlar Merkezi Atıksu Arıtma Tesisine gelen atıksu yükü arıtma kapasitesinin üzerine çıkmaya başlamış ve yaşanan arıtma ile ilgili sorunlar ciddi oranda artmıştır. Ayrıca ilimizde yaşanan yapılaşma sorunları neticesinde yerleşim alanlarındaki yağmur suyu hatlarına kayda değer oranda atıksu karıştığı hususu tespit edilmiştir. Sanayi kaynaklı atıksu açısından bakıldığında özellikle Kahramankazan Saray Bölgesinde sanayi alanlarından kaynaklanan atıksuların kanal hattı ile arıtılmadan alıcı ortamlara ulaşması, Bölgede sanayi kaynaklı atıksu kirliliğini ortaya çıkarmıştır. Ayrıca ve Elmadağ Hasanoğlu Bölgesi gibi bazı lokal alanlarda yine sanayi ve evsel atıksuların alıcı ortama ulaşması da bu bölgelerde atıksu kirliliği olarak karşımıza çıkmaktadır.
	KIRIKKALE	İlimiz Kızılırmak havzasında yer almaktadır. İlimizde bulunan başlıca su kaynakları; Kızılırmak Nehri ve kolları olan Delice Çayı, Okun Deresi, Çoruhözü Deresi ile Kızılırmak Nehri üzerine kurulmuş olan ve içme, kullanma suyu rezervuarı olarak kullanılan Kapulukaya Barajıdır. İlde yaşanan su kirliliğinin ana kaynakları; İlçe Belediyelerinin atıksu arıtma tesislerinin bulunmaması, yerleşim yerlerinden kaynaklanan evsel atıksular ile endüstri kuruluşları tarafından akarsulara doğrudan veya dolaylı olarak deşarj edilen evsel ve endüstriyel atıksulardır. Bunların dışında tarım sahalarından taşınan, azot ve fosfor bileşiklerince zengin sulama suyu sızıntıları, kimyasallarla (zirai ilaç vb) kirlenmiş topraklardan sızan yağmur suları, toprakları taşıyan yağış suları (erozyon), katı atıkların akarsulara boşaltılması da su kirliliğinin sebepleri arasında yer almaktadır.
	KIRŞEHİR	Kırşehir ilçe ve belde belediyelerinin kanalizasyon şebekelerinin derelere verilmesi, sularımızı kirlüten en temel kirleticilerdir. İlçe ve belde belediyelerinin kanalizasyon şebekelerinin sonu arıtmayla sonlanmamaktadır.
	YOZGAT	İlimizde merkez belediye ve Şefaati ilçe belediyesi hariç hiçbir ilçe belediyenin atık su arıtma tesisi bulunmamaktadır. Aynı zamanda OSB'ye ait bir arıtma tesisi de yoktur.
	NEVŞEHİR	İlçe Belediyelerimizde Acıgöl, Gülşehir'in AAT'sin inşaatları tamamlanmış ancak tip projedeki eksiklikler nedeni ile işletmeye alınmamıştır. İlçe Belediyelerin bir kısmı ve belde Belediyelerde AAT bulunmamaktadır. Ayrıca doğal arıtma tesisi için yardım alan ve kapanan belediyelerin tesisleri sağlıklı çalışmamaktadır.
Konya Havzası	AKSARAY	İlimizde Çevre Kirliliği açısından en önemli sorun il genelinde atık su arıtma tesislerinin yaygın olmayışından kaynaklı alıcı ortama atık su deşarjıdır. Bu bağlamda arıtılmadan alıcı ortama verilen atık sular sulama suyuna karışmakta ve vatandaşlarımızca söz konusu atık sular hayvan sulamada, sebze ve meyvelerini sulamada kullanması olarak gösterilebilir. Bu kapsamda ilimizde hastalıklar meydana gelmekte ve Aksaray ilinin doğal güzelliği yok olmaktadır.

Havza Adı	İller	Su Kirliliğinin Nedenleri
Doğu Karadeniz ve Çoruh Havzası	ORDU	Mandıra, ahırdan ve kırsal yerleşimden kaynaklanan atıklar ve atık sular ile peynir altı sularının arıtılmadan alıcı ortama verilmesi ilimizde önemli çevre sorunlarını oluşturmaktadır.
	TRABZON	Vadilerin etrafında oldukça dağınık biçimde yer alan yerleşimlerden kaynaklanan atıklar, bu alanlarda kanalizasyon sisteminin olmayışı ve çevre bilincinin henüz istenilen düzeyde hayata geçirilememesi gibi nedenlerden ötürü söz konusu yüzeysel su kaynakları kirliliğe maruz kalmaktadır. İlimizde evsel ve endüstriyel atık su oluşturan işletmelerin birçoğunun arıtma sisteminin bulunmaması nedeniyle, bu tesislerden çıkan atık suların alıcı ortama ve genellikle akarsulara bağlanmasına bağlı olarak oluşan su kirliliğinin ortadan kaldırılması için işletmelerin arıtma tesislerini kurup işletmeye almaları gerekmektedir. İlimizde mevcut Derin Deniz Deşarj Sistemlerinde, yüzeysel sularıyla evsel atıksuların tamamı ayrı sistemle toplanamaması nedeniyle, kanalizasyon sistemi ve derin deniz deşarj kollektörü, aşırı yağışlarla artan debiye cevap verememekte kollektörlerde sorunlar meydana gelmektedir. Bu durumun ortadan kaldırılması için yüzeysel sularıyla evsel atıksuların ayrı ayrı sistemlerle karıştırılmadan toplanması gerekmektedir.
	RİZE	İlimiz genelinde yerel yönetimlerin büyük bir çoğunluğu atık su sorununu çözmemiştir. Belediyelik alanlarda yerleşim yerlerinin kanalizasyona bağlanma durumları her geçen gün artmasına rağmen yine de istenen seviyeye ulaşmamıştır. İlimiz köylerinde atık sular münferit yapılan fosseptiklerle bertaraf edilmeye çalışılmaktadır. Ancak yapılan fosseptikler sızdırmalı yapılmaktadır. İlimiz coğrafya yapısı da dikkate alındığında yerleşim yerlerinin dağınık olmasından dolayı atık sular bir merkezde toplanarak bertaraf edilmesi güçtür. Müdürlüğümüze gelen şikayetlerin yarısı fosseptik konulu şikayet olması da göz önüne alındığında ilimizde en acil olarak çözüme kavuşturulması gereken konudur.
	ARTVİN	İlimiz genelinde evsel kaynaklı atıksuların arıtma sistemi ve atıksuların bertarafını sağlayacak tesisler bulunmamaktadır. Oluşan atıksular herhangi bir işlemten geçmeden alıcı ortama deşarj edilmektedir.
	BAYBURT	Belediye şebekesinden deşarj edilen atık suların %88'i arıtmakta, %12'si arıtılmadan deşarj edilmektedir.
Aras Havzası	KARS	Belediyelerin ve Organize Sanayi Bölgesinin kanalizasyon sisteminin yetersiz olması ve arıtma tesislerinin olmaması. Sarıkamış Belediyesi hariç diğer belediyelerin hiçbirinin atıksu arıtma tesisi bulunmamaktadır. Arıtılmaksızın Kars çayına veya diğer derelere deşarj edilen evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular baraj ve göletlerde çok ciddi koku, sedimentasyon ve görüntü kirliliğine sebebiyet vermektedir. Ayrıca zaman zaman balık ölümlerine sebebiyet vermektedir. İlimizde hayvancılığın geçim kaynağı olması dolayısıyla yaygın olarak mandıracılık yapılmaktadır. Özellikle köylerde ve OSB'de yapılan mandıracılık çevresel sorunlara sebep olmaktadır.
Van Gölü Havzası	BİTLİS	Bitlis ili merkezinde atıksu arıtma tesisinin olmaması nedeniyle merkezdeki kanalizasyon atıkları direkt şekilde merkezdeki dereye verilmektedir ve bu da insan sağlığı için tehdit oluşturmaktadır. Ayrıca Tatvan, Ahlat ve Adilcevaz ilçelerindeki atıksu arıtma tesislerinin yetersiz olması nedeniyle bu ilçelerdeki kanalizasyon atıklarının bir kısmı hiçbir işleme tabi tutulmadan Van Gölüne verilmekte ve bu da insan sağlığını tehdit etmektedir.
	VAN	Su kirliliğinin en önemli nedeni yeterince atıksu arıtma tesisinin bulunmayışı ve mevcut az sayıdaki atıksu arıtma tesislerinin ise tam kapasiteli olarak verimli bir şekilde faaliyet gösterememesidir. Sanayi tesislerine ait atıksu arıtma tesisleri de yeterli sayıda değildir. (Organize Sanayi bölgesinin arıtma tesisi bulunmaktadır.) Dolayısı ile oluşan evsel ve endüstriyel atıksular tam manasıyla arıtılmadan alıcı ortama (Van Gölü Havzası) deşarj edilmekte ve ciddi şekilde kirliliğe sebebiyet vermektedir.

Havza Adı	İller	Su Kirliliğinin Nedenleri
Batı Karadeniz Havzası	BARTIN	İlimizde Bartın Belediyesi, Amasra Belediyesi ve Organize Sanayi Bölgesine ait atıksu arıtma tesisleri faaliyete geçmiş olup, ayrıca firmalara ait münferit atıksu arıtma tesisleri bulunmaktadır. Ancak diğer belediyelere ait atıksu arıtma tesisleri henüz faaliyete geçmemiştir. Kurucaşile İlçemizin atıksuları denize, Ulus İlçemiz ve beldelerinin atıksuları mevcut akarsu ve derelere deşarj etmektedir.
	KASTAMONU	Kastamonu'da 2018 yılı itibarıyla, şebekeden deşarj edilen belediye atıksularının %24'ü arıtılmakta, %76'sı ise arıtılmadan alıcı ortma deşarj edilmektedir.
Dicle-Fırat Havzası	MALATYA	Malatya ilçe ve belde belediyelerinin kanalizasyon şebekelerinin derelere verilmesi, sularımızı kirlüten en temel kirleticilerdir.
Doğu Akdeniz ve Asi Havzası	MERSİN	Su kirliliğinin en önemli sebebi Mersin ilinin Kanalizasyon şebekesinin yetersiz olmasıdır. Uzun yıllardır şehrin sadece doğusunda atıksu arıtma tesisinin aktif olarak kullanılması, batı kesiminde ise kentsel su arıtma tesislerinin yeni yeni devreye alınması çalışmaları, yine batı bölgesinde yer alan (2. 3. Konutlar, yazlık siteler) ile otel, motel, kamp alanlarının sıklıkla yer alması, herbirinin atıksu arıtma tesisleri bulunmasına rağmen düzenli ya da yeterli çalıştırılmaması, denetimlerinin daha çok mevsimsel (yoğunluğun olduğu dönemlerde) yapılması, yağmur suyu drenaj hatlarına karışan kirliliklerin bu hatlarla birlikte yüzeysel su kaynaklarına kadar ulaşması, ilimiz genelinde faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarının gerek atıksu arıtma tesisleriyle ilgili gerekse sanayi atıklarından veya depolama yöntemlerinden kaynaklı yarattığı kirlilik su kirliliğine sebep olan faktörlerin başında gelmektedir.

Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

Kaynak: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formları

1.5. ATIKLAR

Atık sorununun başlıca kaynağı, evsel atıkların vahşi (düzensiz) depolanmasıdır. Bazı illerimizde düzenli depolama tesisi bulunmamaktadır. Bazılarında ise düzenli depolama tesisi olmakla birlikte uzaklık, aktarma istasyonlarının eksikliği vb. sebeplerle ilçelerde düzenli depolama yapılamamaktadır. Bunun dışında bir kısım ilimizde hayvancılık kaynaklı atıklar, mermer ocakları atıkları ve hafriyat atıkları sorun oluşturmaktadır.

Atıkların neden olduğu toprak kirliliğinin başlıca kaynağı; 35 ilimizde vahşi depolanan evsel katı atıklar, 15 ilimizde yasa dışı atık boşaltımı, 8 ilimizde ise hayvancılık atıkları olmuştur. Sorunun giderilmesine yönelik alınan tedbirler ise işletmelerin atıklarının mevzuata uygun yönetilmesini sağlanması, sıfır atık (atık önleme, kaynağında ayrıştırma ve geri kazanım) uygulamalarının yaygınlaştırılması ve planlı kentleşme olarak sıralanmaktadır. Tablo 7’de atıkların 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller alfabetik sırayla gösterilmiştir. Tabloda atıkların birinci öncelikli sorun olduğu il sayısı 25 (illerin %31’ini), ikinci öncelikli sorun olduğu il sayısı yine 21 (illerin %26’sını), üçüncü öncelikli sorun olduğu illerin sayısı ise 25 (illerin %31’i) olarak görülmektedir. Tablo incelendiğinde toplam 71 ilimizde atıkların birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Tablo ile ilgili bilgiler Harita 5’de gösterilmektedir. Tablo 8’de ise illerde (alfabetik sırayla) atık sorunun nedenleri özet olarak verilmiştir.

Tablo 7: ATIKLAR

Atıkların 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Atıkların 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Atıkların 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
ADİYAMAN	AKSARAY	ADANA
AFYONKARAHİSAR	ARTVİN	AĞRI
AMASYA	BAYBURT	ANKARA
ARDAHAN	ÇANAKKALE	ANTALYA
BİLECİK	ESKİŞEHİR	AYDIN
BİNGÖL	İSTANBUL	BALIKESİR
BOLU	KARS	BARTIN
BURDUR	KASTAMONU	BURSA
DİYARBAKIR	KAYSERİ	EDİRNE
DÜZCE	KIRKLARELİ	ERZURUM
ELAZIĞ	KIRŞEHİR	GAZİANTEP
ERZİNCAN	KONYA	HAKKARİ
GİRESUN	MALATYA	HATAY
GÜMÜŞHANE	MARDİN	KAHRAMANMARAŞ
ISPARTA	ORDU	KARABÜK
İZMİR	OSMANİYE	KIRIKKALE
KARAMAN	RİZE	KİLİS
MUĞLA	SİİRT	KOCAELİ
MUŞ	ŞANLIURFA	MANİSA
SAKARYA	VAN	NEVŞEHİR
SİNOP	YALOVA	SAMSUN
SİVAS		ŞIRNAK
TOKAT		TEKİRDAĞ
TUNCELİ		YOZGAT
UŞAK		ZONGULDAK
25	21	25
(%31)	(%26)	(%31)

Not: Tablodaki iller alfabetik sıra ile sıralanmıştır. Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

Tablo 8: ATIKLARIN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUN OLDUĞU İLLERDE SORUNUN NEDENLERİ

İller	Atık Sorununun Nedenleri
ADIYAMAN	İlimiz genelinde Merkez ve ilçe Belediyelerine ait düzenli katı atık düzenli depolama alanı ile bertaraf tesisi bulunmamaktadır. İlimizde katı atıklar (çöpler) düzensiz vahşi alanda depolama şeklinde veya ilçelerde Muhtelif yerlere dökülmek suretiyle çevre kirlenmesine neden olmaktadır.
AFYONKARAHİSAR	İlimizde birinci öncelik çevre sorunu hayvansal kaynaklı atıklar ile mermer atıklarıdır. Bu atıklardan birinci öncelikli kanatlı hayvan atıklarıdır. İlimiz yumurta üretiminde ülkemizin ihracatında ilk sırayı alıp yumurta borsası ilimiz Başmakçı ilçesinde belirlenmektedir. Sorunun giderilmesi için tavuk gübresinden biyogaz ve enerji üretim tesisleri kurulmaktadır. Atık kaynaklı diğer bir sorun ise mermer çamurları ve artıklarıdır. Çok sayıda mermer işleme tesisi ve mermer ocağı bulunmakta olup bu artıkların kaliteli olanları kırma tesisinde kırılarak beton üretiminde kullanılmaktadır. Mermer üretiminden kaynaklı pasalar ise yine kırma tesislerinde kırılarak dolgu malzemesi olarak kullanılmaktadır. Atık kaynaklı diğer bir sorun ise arıtma tesislerinden kaynaklı arıtma çamurlarıdır. Gerek evsel gerekse sanayi tesislerinden kaynaklı 2. Sınıf düzenli depolama tesislerinde depolanabilecek arıtma çamurları oluşmaktadır.
AMASYA	İlimizde Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinin 2011 yılında faaliyete geçmesi ile birlikte atıklarla ilgili önemli bir sorun çözülmüş olsada, özellikle Suluova İlçesinde büyük bir Hayvansal Atık sorunu yaşanmaktadır. Suluova bölgesi Amasya'nın hayvancılık faaliyetinin en yoğun yaşandığı bölge konumundadır. Suluova İlçe Tarım Müdürlüğü kayıtlarına göre ilçede halen 903 ahırda yaklaşık 35.000 adet büyükbaş hayvan beslenmektedir. Ahırlardan oluşan hayvansal atıkların (gübre) değerlendirilememesi, atıkla ilgili şikayetlere sebep olmaktadır. Suluova'da kurulması planlanan ve inşaatına başlanan biyogaz tesisi projesinin inşaatı tamamlanmış olup, tam kapasite ile faaliyete başlaması ile hayvansal atıklara çözüm olacağı düşünülmektedir.
ARDAHAN	Ardahan ilinde evsel atıklar vahşi depolama yöntemi ile bertaraf edilmektedir. Bu bertaraf şekli rüzgâr ve yaban hayvanları vasıtası ile doğaya yayılmaktadır. Ayrıca köy ve kırsal kesimlerde geçim kaynağı hayvancılık olduğundan hayvansal atıklar önemli sorunlara sebep olmaktadır. Özellikle hayvansal atıklar depolanırken bu işlem düzensiz yapıldığından depolama sırasında çevre rahatsızlığına neden olmaktadır.
BİLECİK	Bilecik il sınırları içerisinde atıklar büyük bir sorun oluşturmaktadır. Özellikle madencilik faaliyetlerinden kaynaklanan atıkların bertarafı konusunda ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Bilecik, mermer madenciliği ile ön plana çıkan bir kenttir. Kentte pek çok aktif ve faaliyeti sona ermiş bulunan maden ocağı bulunmaktadır. Mermercilik faaliyeti, verimi çok düşük yüzdelerle gerçekleştirilen bir faaliyettir. Dolayısı ile oluşan pasa miktarları devasa boyutlarda olmaktadır. İşletmeciler tarafından bu atıkların gelişi güzel bir biçimde doğaya bırakılması sonucu çevrede büyük boyutlarda kirlilik oluşmaktadır. Madencilik faaliyetleri, hali hazırda orman örtüsünü azaltmaktayken dökülen bu maden artıklarının da ormanlara ve tarım arazilerine zarar verdiği görülmektedir.
BİNGÖL	Bingöl İli Yerel Yönetimler Çevre Hizmetleri Birliği (BİNÇEVBİR) Başkanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinin inşaatı bitmiş ve faaliyete alınmıştır. Ancak Birliğe üye ilçe belediyeleri evsel nitelikli katı atıkları Katı Atık Düzenli Depolama Tesisine taşımasında sorunlar yaşamaktadır.
BOLU	Bolu ilinde kanatlı hayvan sektörünün ön planda olmasından kaynaklanan kanatlı dışkı (gübre) atıkları önemli çevre sorunlarından biridir. Bu atıkların değerlendirilmesi için gübre üretim ve biyokütleden enerji üretimi tesisi yapım çalışmaları devam etmektedir. İlde katı atıklar konusunda en önemli sorun ilçe belediyelerinin hiçbirinin düzenli katı atık depolama alanının bulunmaması ve atıkların ayrıştırma işleminin düzenli olarak yapılmaması sonucunda oluşan çevre kirliliğidir. Ancak bu sorunun çözümü konusunda çalışmalar başlamıştır.

İller	Atık Sorununun Nedenleri
BURDUR	Özellikle madencilik faaliyetlerinden kaynaklanan atıkların bertarafı konusunda ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Burdur madenciliği ile ön plana çıkan bir kenttir. Kentte pek çok aktif ve faaliyeti sona ermiş bulunan maden ocağı ve mermer fabrikası bulunmaktadır. Maden Ocaklarında oluşan pasa miktarları çok büyük boyutlarda olmaktadır. İşletmeciler tarafından bu atıkların geliş güzel bir biçimde doğaya bırakılması sonucu çevrede büyük boyutlarda kirlilik oluşmaktadır. Madencilik faaliyetleri, hali hazırda orman örtüsünü azaltmaktayken dökülen bu maden artıklarının da ormanlara ve tarım arazilerine zarar verdiği görülmektedir.
DİYARBAKIR	Kentin henüz bir düzenli depolama alanına sahip olmamasından dolayı kentte oluşan evsel nitelikli atıklar vahşi depolamayla bertaraf edilmektedir. Dolayısıyla katı atık kirliliği ve buna bağlı hava ve görüntü kirliliği söz konusu olmaktadır.
DÜZCE	İlimizde Merkez ilçe ve civarında toplanan katı atıklar Çamköy Mevkiindeki alan rehabilite edildikten sonra Taşköprü ve Beslanbey Köyleri arasındaki bölgede Küçük Melen Suyu kenarında daha önce kum çakıl alımı yapılan alanda gelişigüzel olarak depolanmaktadır. İlçelerdeki ve beldelerdeki çöp döküm alanları rehabilite edilmemiş olup katı atıklar gelişigüzel olarak daha önceki yıllarda olduğu gibi depolanmaktadır. Çoğu yerde katı atık döküm alanlarının yerleşim merkezlerine uzaklıkları olması gerekenden daha kısadır. Hiçbirinin yer seçiminde yönetmelikte öngörülen jeolojik, topografik, hidrolojik ve meteorolojik kriterler dikkate alınmamıştır. Ayrıca köy ve kırsal kesimlerde hayvansal atıklar önemli sorunlara sebep olmaktadır. Özellikle hayvansal atıklar depolanırken bu işlem düzensiz bir şekilde yapıldığından depolama sırasında çevre rahatsızlığına neden olmaktadır. Evsel atıkların bertaraf sorunu Belediyeler Birliğinin düzenli depolama alanı projesi ile giderilmeye çalışılsa da Mahkeme sürecinin devam etmesi dolayısı ile düzenli depolama tesisi faaliyete alınamamıştır.
ELAZIĞ	Atıkların sorun olmasındaki en önemli sebep, İl Belediyesi haricinde düzenli depolama sahalarının olmayışı, dolayısıyla evsel nitelikli katı atıkların vahşi depolama şeklinde bertaraf edilmesidir.
ERZİNCAN	İlçelerde evsel katı atıkların vahşi depolanması ve katı atık aktarma istasyonlarının oluşturulmamış olması öncelikli çevre sorunumuzdur.
GİRESUN	Mevcut düzenli depolama sahasından yararlanamayan ilçeler için ikinci bir düzenli depolama sahasının planlanması ve aktarma merkezlerinin oluşturulması gerekmektedir. İlimizde ve ilçelerde konutlardan, ticari yerlerden, kurum ve kuruluşlardan toplanan katı atıklar, konteynerlerde biriktirilmekte, çöp araçları vasıtasıyla vahşi depolama alanlarına taşınmaktadır. Vahşi depolama alanları olarak boş arazi, dere ve deniz kenarları kullanılmaktadır.
GÜMÜŞHANE	Vahşi depolanan evsel katı atıklar ilimizin öncelikli çevre sorununun nedenidir. Katı atık aktarma istasyonunun bazı ilçelerde tamamlanmamış olması öncelikli çevre sorunumuzu oluşturmaktadır. İlçelerde katı atıkların aktarma istasyonuna aktarılmasının maliyetli olması ve ilçe belediyelerinde katı atıklarını taşınması için yeterli araca sahip olmaması ise başlıca çevre sorunlarımızdandır.

İller	Atık Sorununun Nedenleri
ISPARTA	Belediyeler atıklarını düzenli depolama sahasına günlük olarak getirememekte zaman zaman 2-3 günlük biriken atığın sevki kamyonlarla sağlanmaktadır. Bu durum koku, sinek, haşare oluşumunun yanı sıra oluşturduğu sızıntı suları sebebiyle yeraltı sularına ve içme suyunu zarar verebilmektedir. b) Atıkların Düzenli Katı Atık Depolama Tesisine günlük olarak gönderilemeyeişinin sebepleri; c) Ekonomik sebepler, (Belediyelerin maddi sıkıntıları ve düzenli depolama işletim maliyetinin yüksek olması ayrıca atık araçlarla sevk edildiği için günlük yakıt masrafının çok olması.) d) Atık yönetimi konusunda yeterli bilincin oluşmaması. e). Özel Hükümler (Eğirdir Gölü İçme suyu Özel Hükümleri, Karacaören1-2 Barajı İçme Suyu Özel Hükümleri ve Beyşehir Özel Hükümleri.) Koçtepe Katı Atık Düzenli Depolama Tesisinin projelendirme safhasında planlanması gerekli olan atık ayrıştırma ünitesi planlanmadığı için atıklar doğrudan depolamaya alınmakta; bu da tesisten alınan gaz miktarını dolayısıyla üretilen elektrik enerji miktarını ciddi oranda düşürmektedir. Ayrıca geri dönüşümle ekonomiye kazandırılacak malzemenin depolanmasıyla ekonomik kayıp yaşanmakta ayrıca depo alanında hacim kaplayarak depolama sahasının ömrünü kısaltmaktadır. Depolama tesisine ayrıştırma ünitesi ivedilikle kurulmalı ve atıklar depolama öncesi ayrıştırmaya tabi tutulmalıdır.
İZMİR	Belediye atıkları yönetiminde mevzuatın getirdiği mükellefiyetlerin sağlanması kapsamında bölgesel atık yönetim tesislerinin ivedilikle hayata geçirilmesi ve ilimizdeki mevcut düzensiz depolama sahaslarının kapatılarak ıslah edilmesi su, toprak ve hava alıcı ortamlarının kirliliğinin önlenmesinde son derece önemlidir. Belediyelerin Atık Getirme Merkezi Tebliğinde belirtilen büyüklükte bir alanları olmadığı gerekçeleriyle atık getirme merkezlerinin yapılamadığı görülmektedir. Kentsel dönüşümün başlaması ve hızla devam etmesiyle hafriyat atıkları ve yıkıntı atıklarının illegal şekilde dere yataklarına ve boş arazilere dökülmesi veya dolgu yapılması suretiyle bertarafı büyük sorun teşkil etmektedir. Bitkisel atık yağlardan biyodizel elde edilmesine ilişkin maliyetlerin yüksek olduğu düşünüldüğünde sistemin verimini artırabilmek için üretimi teşvik edecek uygulamaların getirilmesi gerekmektedir.
KARAMAN	-Atıkların kaynağında toplanarak ayrılmasında yaşanan eksiklikler. -Atıklarla ilgili lisanslı firmaların yetersiz olması. -Çevresel konularda, atıkların geri dönüşümü ve bertarafı konusunda kişilerin yeteri kadar bilgi birikimine sahip olmaması ve kişilerin bilinçsizliği. -Atıkların alıcı ortama düzensiz şekilde verilmesi. -Yoğun şekilde artan mermer ocakları.
MUĞLA	Muğla'da 2018 yılı itibarıyla toplam belediye atıklarının %42'si düzenli depolama yöntemiyle bertaraf edilmekte , %51'i düzensiz depolanmaktadır.
MUŞ	Öncelikle yerleşim yerlerden kaynaklanan evsel atıklar olmak üzere tüm sektörlerden kaynaklı atık sorunu.
SAKARYA	Zaman zaman yerleşim yerleri dışında, boş arazilere atılmış atıklar bulunmaktadır. Bazen atıklarda yapılan incelemelerde atık sahibinin kim olduğu ya da kim tarafından atıldığına dair bir bulguya rastlanmadığı durumlarda bu atıkların bulundukları yerden kaldırılması ve bertaraf ettirilmesi hususunda sıkıntılar yaşanabilmektedir. Bu kapsamda numune alınan atıkların analizleri tamamlanincaya kadar veya atık sahibine/atığı bulunduğu alana atan kişiye ulaşincaya kadar geçen sürede toprağa, yeraltı sularına sızmasının önlenmesi amacıyla atıkların bulunduğu alandan kaldırılarak geçici bekletilmesi için uygun bir sahada muhafaza edilmesi ihtiyacı bulunmaktadır.

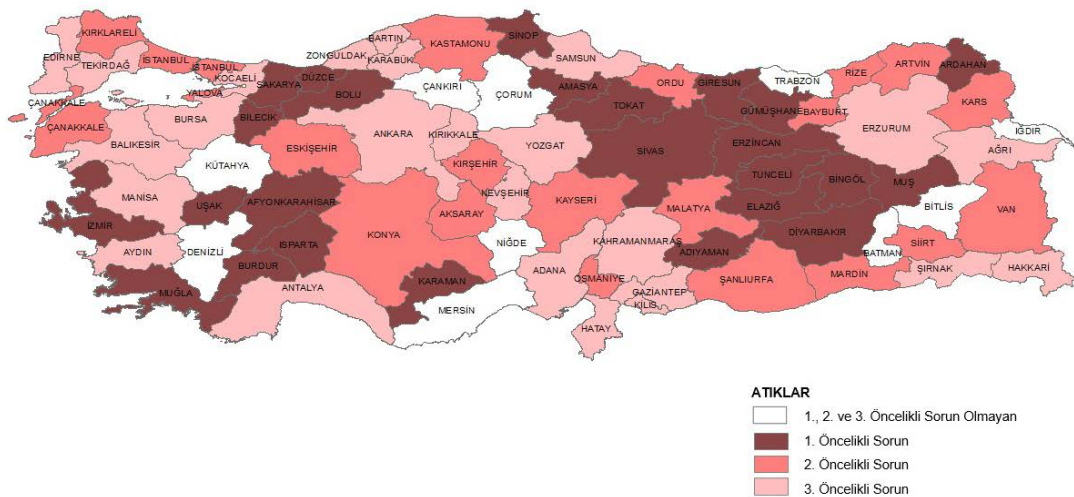
İller	Atık Sorununun Nedenleri
SİNOP	Sinop merkez ilçesinde düzenli atık deposunun olması evsel nitelikli katı atıkların bertarafı konusunda bir düzen getirdi fakat bu hizmete tüm belediyeler dahil olmamasından diğer belediyeler de sorun devam etmektedir. Hayvansal atıklarda, atıkların başkasının tarlasına atılması ve yönetimin bilinçsizliği halkın bu konuda yeterli bilgisinin olmaması nedeniyle şikayetlere mahal vermektedir.
SİVAS	Katı atık kaynaklı kirliliğin önlenmesi amacıyla mevcut vahşi depolama alanlarının ivedilikle rehabilite edilmesi, diğer yerleşim alanları için transfer istasyonlarının kurularak mevcut düzenli depolama alanına taşınması gerekmektedir.
TOKAT	Bu sorunun oluşmasındaki en büyük etken evsel katı atıklardır. Maddi imkânsızlıklar, yeterli personellerinin olmayışı, toplumsal bilincin az olması atıkların çevre sorunu olmasına sebep etkenlerden bazılarıdır. Belediyesi olan yerleşim yerlerinde atıkların bir şekilde toplanıyor olmasına karşın, köylerde atıklar önemli bir sorun haline gelmektedir.
TUNCELİ	Evsel atıkların düzenli depolanmasına yönelik Belediye Başkanlığınca yürütülen projenin henüz sonuçlanmamıştır. İlimizde bulunan evsel katı atıklar İlimiz Merkez İlçesi Kıltaşı mevkiinde düzensiz (vahşi) bir şekilde depolanmaktadır. Burdan kaynaklı çevre sorunları bulunmaktadır.
UŞAK	İlimizin bir sanayi şehri olması pek çok önemli çevre sorununu da beraberinde getirmektedir. Evsel atıkların düzensiz olarak depolanması ve sanayiden kaynaklanan atıkların bertarafı yönünde sorunlar bulunmaktadır. İl Merkezinde yer alan 2 adet organize sanayi bölgesi bünyesinde yer alan sanayi tesislerinden kaynaklanan evsel ve endüstriyel nitelikli atıklar organize sanayi bölgeleri içerisinde yer alan alanda, özellikle deri sektöründen kaynaklanan kromlu atıklar geçici olarak tesis bünyesinde oluşturulmuş alanlarda ya da konteynerlarda depolanmakta buradan da OSB bünyesinde belirlenen alanlara taşınarak düzensiz olarak depolanmaktadır. Yine şehir merkezindeki sanayi tesislerinden kaynaklanan evsel nitelikli atıklar belediyeye ait düzenli depolama alanında götürülmektedir.

Not: Tablodaki iller alfabetik sıra ile sıralanmıştır.

Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

Kaynak: İl Çevre Sorunları ve Öncelikleri Araştırma Formları

Harita 5: ATIK KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLERİ HARİTASI

I.6. GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Gürültü kirliliğinin 1. öncelikli sorun olduğu Antalya ve Eskişehir’de yerleşim yerleri içindeki eğlence yerlerinden kaynaklanan gürültü şikayetlere neden olmaktadır. Gürültü kirliliğinin 2. öncelikli sorun olduğu Sivas’ta gürültü düzeyi yüksek makinelerin kullanıldığı işyerlerinin apartmanların alt katlarında veya yakınlarında faaliyet göstermesi, trafik ve eğlence yerleri nedeniyle sorun yaşanmaktadır.

Tablo 9’da gürültü kirliliğinin 1., 2. ve 3. öncelikli sorun olduğu iller alfabetik sırayla gösterilmiştir. Gürültü kirliliği Antalya ve Eskişehir için birinci öncelikli sorun, Sivas ve Tunceli için ikinci öncelikli sorun, Aksaray, Çanakkale, Çorum, Karaman, Kütahya, Mardin, Sakarya, Sinop ve Yalova için üçüncü öncelikli sorun olarak belirtilmiştir. Tablo incelendiğinde toplam 13 ilimizde gürültü kirliliğinin birinci, ikinci ya da üçüncü öncelikli sorun olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Tablo ile ilgili gürültü öncelikleri haritası Harita 6’da verilmektedir. Gürültü kirliliğinin 1. öncelikli sorun olduğu Antalya ve Eskişehir’de yerleşim yerleri içindeki eğlence yerlerinden kaynaklanan müzik gürültüsü şikayetlere neden olmaktadır. Gürültü kirliliğinin 2. öncelikli sorun olduğu Sivas’ta gürültü düzeyi yüksek makinelerinin kullanıldığı işyerlerinin apartmanların alt katlarında veya yakınlarında faaliyet göstermesi, Atatürk ve İnönü Bulvarı üzerindeki trafik ve müzik yayını yapılan eğlence yerleri nedeniyle sorun yaşanmaktadır. Tunceli’de özellikle yaz aylarında açık alanda yapılan canlı müzik yayınlarından kaynaklı gürültü kirliliği söz konusudur.

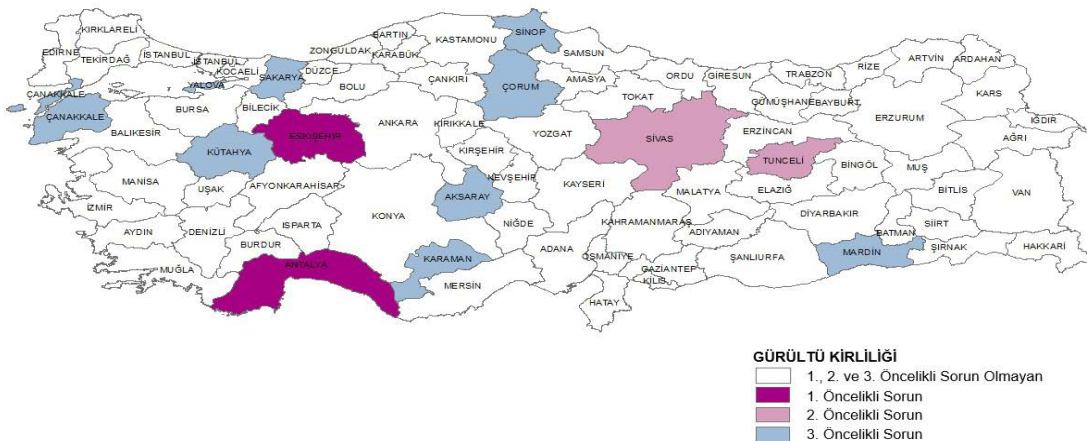
Tablo 9: GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ

Gürültü Kirliliğinin 1. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Gürültü Kirliliğinin 2. Öncelikli Sorun Olduğu İller	Gürültü Kirliliğinin 3. Öncelikli Sorun Olduğu İller
ANTALYA	SİVAS	AKSARAY
ESKİŞEHİR	TUNCELİ	ÇANAKKALE
		ÇORUM
		KARAMAN
		KÜTAHYA
		MARDİN
		SAKARYA
		SİNOP
		YALOVA
2	2	9
(%2)	(%2)	(%11)

Not: Tablodaki iller alfabetik sıra ile sıralanmıştır.

Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

Harita 6: GÜRÜLTÜ KİRLİLİĞİ ÖNCELİKLERİ HARİTASI

1.7. BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARIN DÖNEMLER İTİBARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

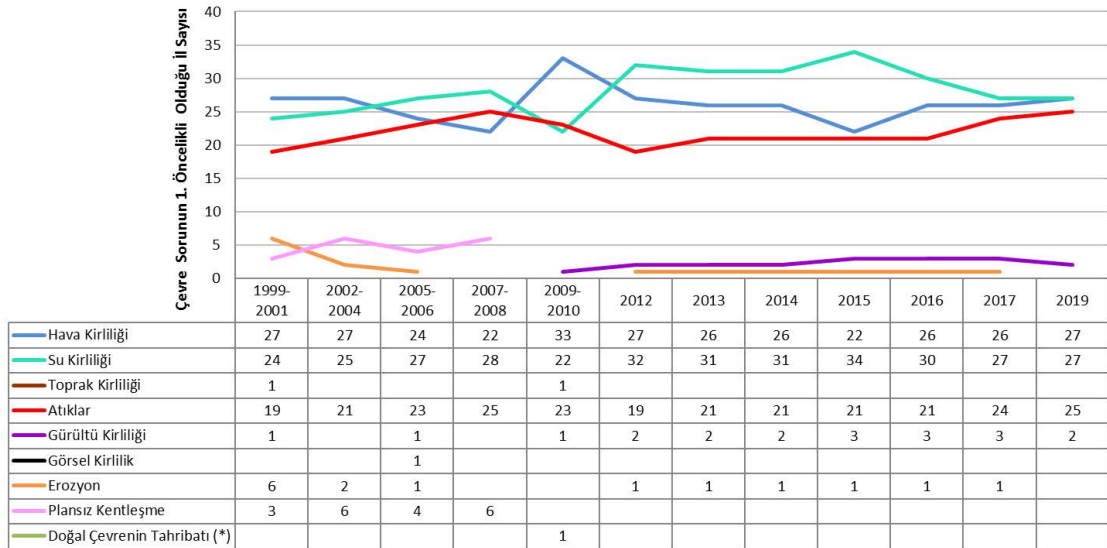
ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre Envanteri ve Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığınca derlenen öncelikli çevre sorunlarının yıllar içindeki seyri **Grafik 2**'de verilmektedir. 1999 Yılında başlayan söz konusu çalışma 2012 yılından itibaren yıllık hale getirilmiştir.

Grafik yıllar itibariyle değerlendirildiğinde hava kirliliği, su kirliliği ve atıkların tüm çalışmalarda öncelikli sorunlar sıralamasında başta olduğu görülmektedir.

Çevre sorunlarının önceliklendirilmesi çalışmaları yıllara göre karşılaştırıldığında; önceki raporlarda da bahsedildiği üzere, kirlilik sorunlarının çözümü için politika üretilecek önlem alınmaya başlandığında münferit olarak sorunların azaldığı ya da öncelik sıralamalarının düştüğü görülmektedir. Örneğin yakıt iyileştirmeleri ile hava kirliliği önceliğini yitirirken atık ve atıksu sorunları öncelikte artmaya başladıkları; bunu müteakip atık düzenli depolama ve atıksu arıtma tesislerinin devreye girmesiyle de atık ve atıksu sorunlarının görece geri plana düştüğü görülmektedir. İl bazında ayrıntılı incelendiğinde bu durum daha açık biçimde ortaya çıkmaktadır.

Uzun dönemde bakıldığında, doğalgaz kullanımı, atıksu arıtma tesislerinin yapımı ve atık bertaraf/geri dönüşümü konusundaki gelişmeler ve alınan önlemlerin etkisiyle çözümler getirilmekle birlikte, illerimizde hava kirliliği, su kirliliği ve atıklar konusunda genel olarak sorunların devam ettiği ve gelişme potansiyelinin var olduğu düşünülmektedir.

Grafik 2: BİRİNCİ ÖNCELİKLİ SORUNLARIN YILLAR İTİBARIYLA KARŞILAŞTIRILMASI

(*) 2009-2010 Dönemi ve sonrasında, İl Müdürlüklerinden sıralanması istenen öncelikli sorun maddeleri arasında "Görsel kirlilik", "Orman tahribatı", "Asit yağmurları", "Plansız kentleşme", "Kıyı tahribatı", "Mera tahribatı", "Koku problemi", "Biyolojik çeşitlilik ve habitat kaybı", "Sulak alan kayıpları" ve "Diğer" maddeleri çıkarılarak yerine "Doğal çevrenin tahribatı" maddesi konmuştur.

Not: Sorunların öncelik sırası İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince belirlenmiştir.

ÇEVRE SORUNLARININ
NEDENLERİ, ÇÖZÜMÜNDE
KARŞILAŞILAN
GÜÇLÜKLER VE
ÖNLENMESİ İÇİN ALINAN
TEDBİRLER

II. BÖLÜM

Bu bölümde, hava kirliliği, su kirliliği ve toprak kirliliğinin nedenleri, giderilmesinde karşılaşılan problemler, alınan tedbirler konuları tablo ve grafik ile anlatılmıştır.

II.1. HAVA KİRLİLİĞİ

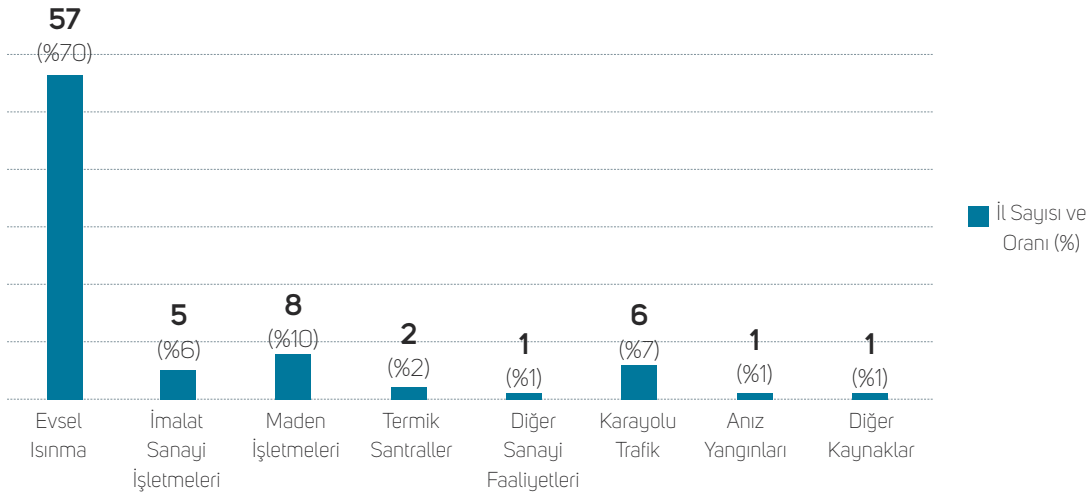
Hava kirliliğine neden olan kaynaklar

Anketin hava kirliliğine neden olan kaynaklarının belirlenmesine yönelik bölümünde, kirlilik nedenleri önem sırasına göre (en önemliden az önemliye doğru (en önemli 1 olmak üzere) 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 şeklinde) numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün kaynakların numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o il için uygun kaynakların numaralandırılması istenmiştir.

İllere göre hava kirliliğine neden olan kaynakların detaylı listesi Ek Tablo ve Graflar bölümündeki Tablo 10'da yer almaktadır.

Grafik 3'te illerde hava kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar (Tablo 10'da 1 ile numaralandırılan) gösterilmektedir. Grafikten ülkemizde, hava kirliliğine neden olan en önemli kaynağın; 57 ilde evsel ısınma, 8 ilde maden işletmeleri, 6 ilde karayolu trafiği, 5 ilde imalat sanayi işletmeleri, 2 ilde termik santraller, 1 ilde diğer sanayi faaliyetleri, 1 ilde anız yangınları, 1 ilde diğer kaynaklar olduğu anlaşılmaktadır.

Grafik 3: İLLERDE HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLAR

Harita 7'de, illerde hava kirliliğine neden olan en önemli kaynağın dağılımı gösterilmektedir. Haritadan görüldüğü gibi, 81 ilimizden 57'sinde evsel ısınma hava kirliliğinin birinci öncelikli kaynağıdır. Haritada, hava kirliliğinin birincil kaynağının sanayi olduğu illerin Marmara Bölgesi, İç Ege ve Batı Karadeniz'de yoğunlaşması dikkat çekicidir.

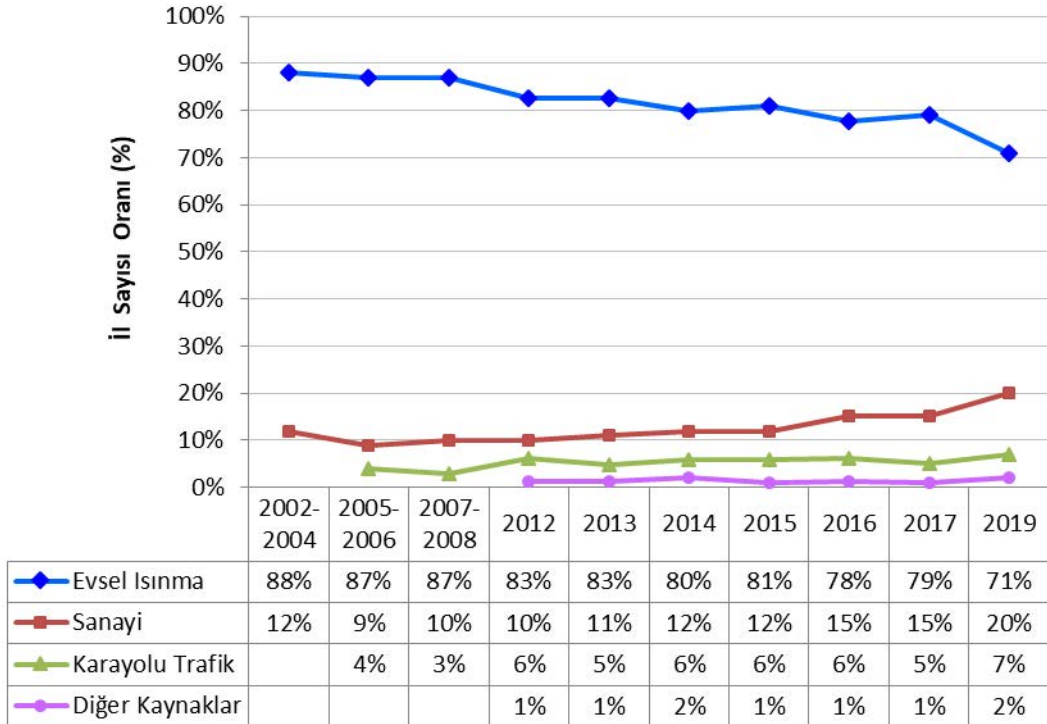
Harita 7: İLLERDE HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLAR

HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN BİRİNCİ ÖNCELİKLİ KAYNAKLAR

- Evsel ısıtma
- İmalat Sanayi İşletmeleri
- Maden İşletmeleri
- Termik Santraller
- Diğer Sanayi Faaliyetleri
- Karayolu Trafik
- Anız Yangınları
- Diğer Kaynaklar

Grafik 4: YILLAR İTİBARIYLA İLLERDE HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLARIN YÜZDE (%) OLARAK PAYLARI

Not: 2002-2004 Döneminde İstanbul'dan bilgi alınamamış olup değerlendirme 80 il üzerinden yapılmıştır.
2007-2008 Döneminde Şırnak'tan bilgi alınamamış olup değerlendirme 80 il üzerinden yapılmıştır.

Grafik 4’de, yıllar itibariyle hava kirliliğine neden olan en önemli kaynakların (1 ile numaralandırılan) durumuna bakıldığında evsel ısınma %70-80’lerle hava kirliliğinin başlıca kaynağı olmuştur. Bunu %15-20 civarında sanayi, %5-6 ile trafik izlemiştir.

Yıllar itibariyle değişimin eğilimine bakıldığında evsel ısınmanın payı 2002-2004 döneminde %88 iken, 2019 yılında %70’e düşmüş, buna karşın sanayinin payı bir miktar artmıştır.

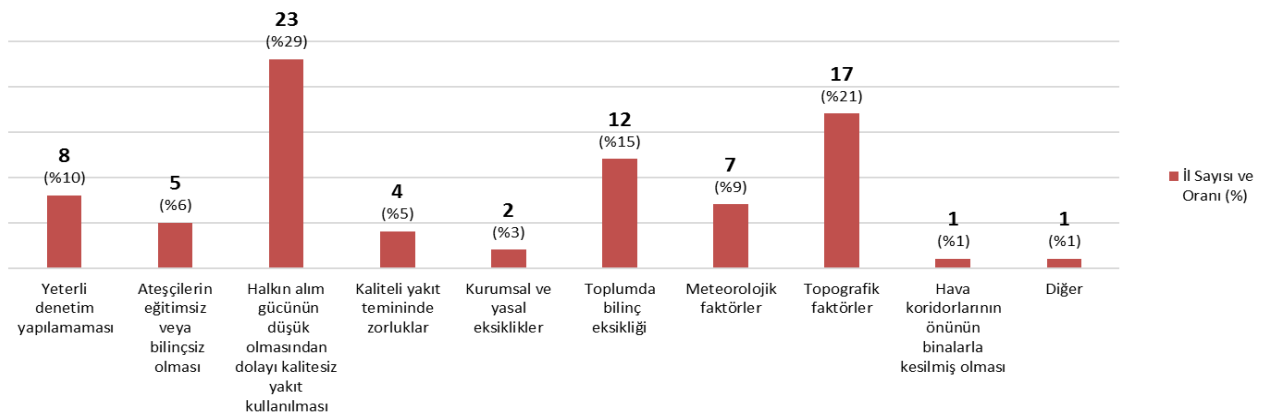
Hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan güçlükler

Anketin hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerin belirlenmesine yönelik bölümünde, güçlükler önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4.... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o il için geçerli olan güçlüklerin numaralandırılması istenmiştir.

İllere göre hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan güçlüklerin detaylı listesi Ek Tablo ve Grafipler bölümündeki Tablo 11’de yer almaktadır.

Grafik 5’te hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan en önemli güçlükler (Tablo 11’de 1 ile numaralandırılan) il sayısı ve oranı (%) olarak gösterilmektedir. Grafikten anlaşılacağı üzere ülkemizde, 23 ilde halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması, 17 ilde topografik faktörler, 12 ilde toplumda bilinç eksikliği, 8 ilde yeterli denetim yapılamaması, 7 ilde meteorolojik faktörler, 5 ilde ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması, 4 ilde kaliteli yakıt temininde zorluklar, 2 ilde kurumsal ve yasal eksiklikler, 1 ilde hava koridorlarının önünün binalarla kesilmiş olması ve 1 ilde diğer güçlükler (Karabük’te sanayiden kaynaklanan hava kirliliğinin kontro altına alınmasında yaşanan güçlükler) hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan en önemli güçlükler olmuştur. Harita 8’de Tablo 11’de 1 ile numaralandırılan güçlüklerin illere dağılımı görülmektedir.

Grafik 5: HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

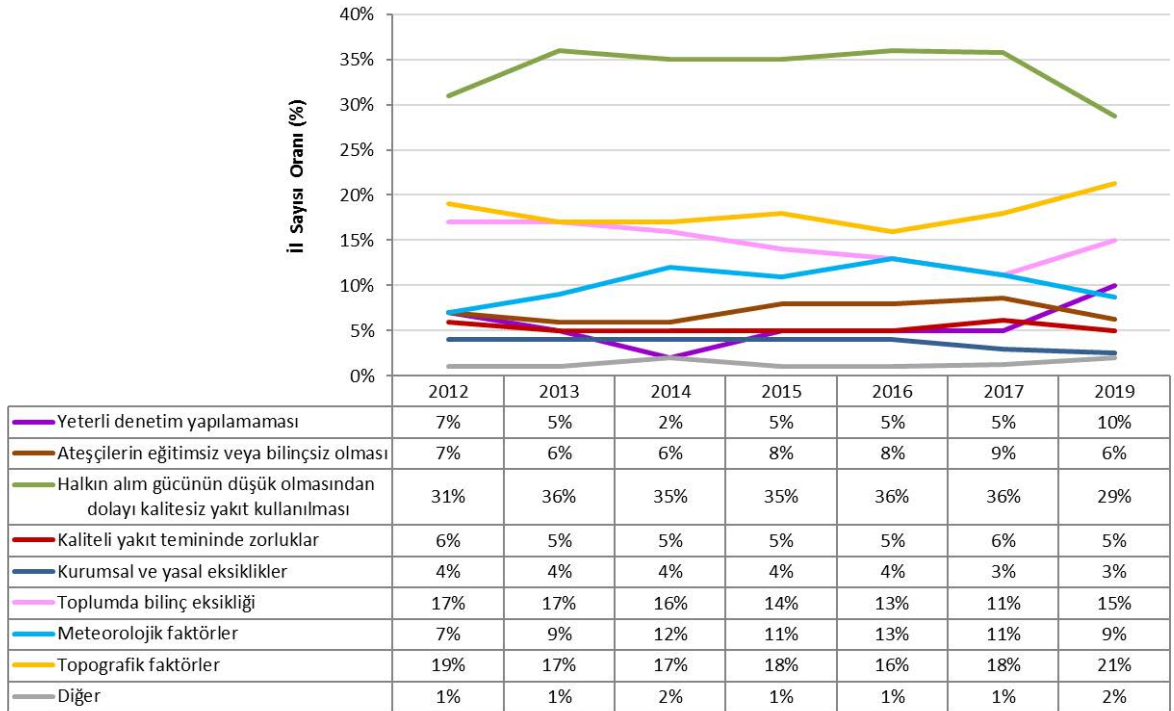
Not: Yalova İl Müdürlüğü tarafından herhangi bir güçlükle karşılaşılmadığı beyan edildiğinden değerlendirme 80 il üzerinden yapılmıştır.

Harita 8: HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

Grafik 6'da yıllar itibariyle hava kirliliğinin giderilmesinde karşılaşılan en önemli güçlükler il sayısı oranı (%) olarak gösterilmektedir.

Grafik 6: YILLAR İTİBARIYLA HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLERİN YÜZDE (%) OLARAK PAYLARI

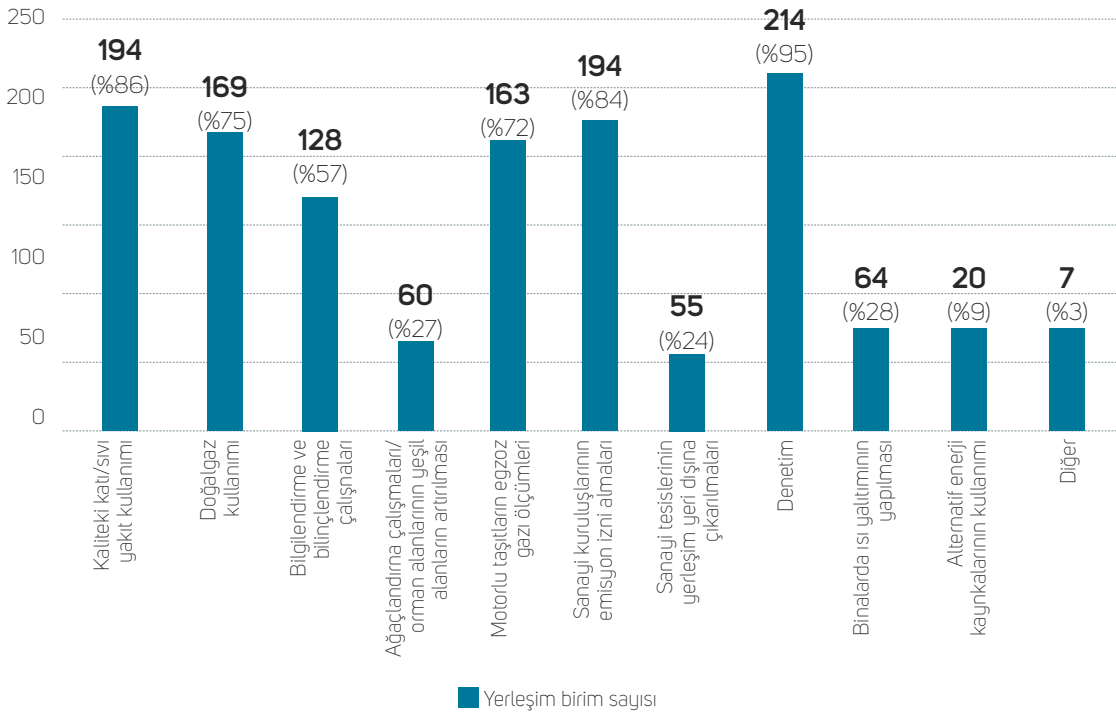
Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler

Hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde alınan tedbirler ankette sorgulanmış, il merkezi ve ilçelere alınan tedbirler belirlenmiştir.

Alınan tedbirlerden hareketle hazırlanan **Grafik 7'**de il merkezlerinde ve **Grafik 8**'de ise ilçelerde alınan tedbirler yerleşim birimi sayısı olarak gösterilmiştir. Alınan tedbirlerin il merkezi ve ilçeler detayındaki listesi Ek Tablo ve Grafiler bölümündeki **Tablo 12**'de yer almaktadır.

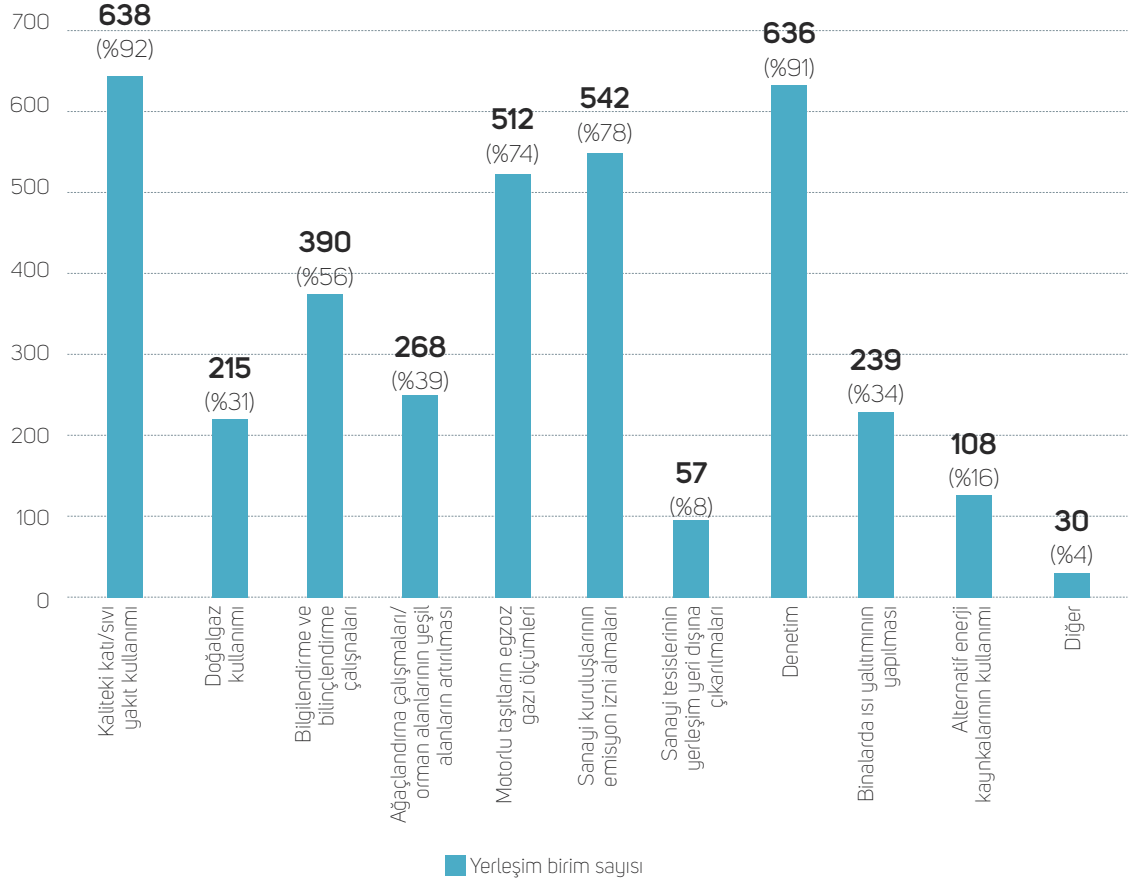
Grafik 7'ye göre; 225 adet il merkezinin %95'inde denetim yapılması, %86'sında kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı, %84'ünde sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları, %72'sinde motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri en çok alınan tedbirler olarak işaretlenmiştir. **Grafik 8**'e göre ise; İlçelerde 696 adet ilçeden %92'sinde kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı, %91'inde denetim yapılması, %78'inde sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları, %74'ünde motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri yine en çok alınan tedbirler olarak ankette işaretlenmiştir.

Grafik 7: İL MERKEZLERİNDE HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALINAN TEDBİRLER (*)

(*) İl merkezi olarak, 81 İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne toplam 225 yerleşim birimi değerlendirmeye alınmıştır.

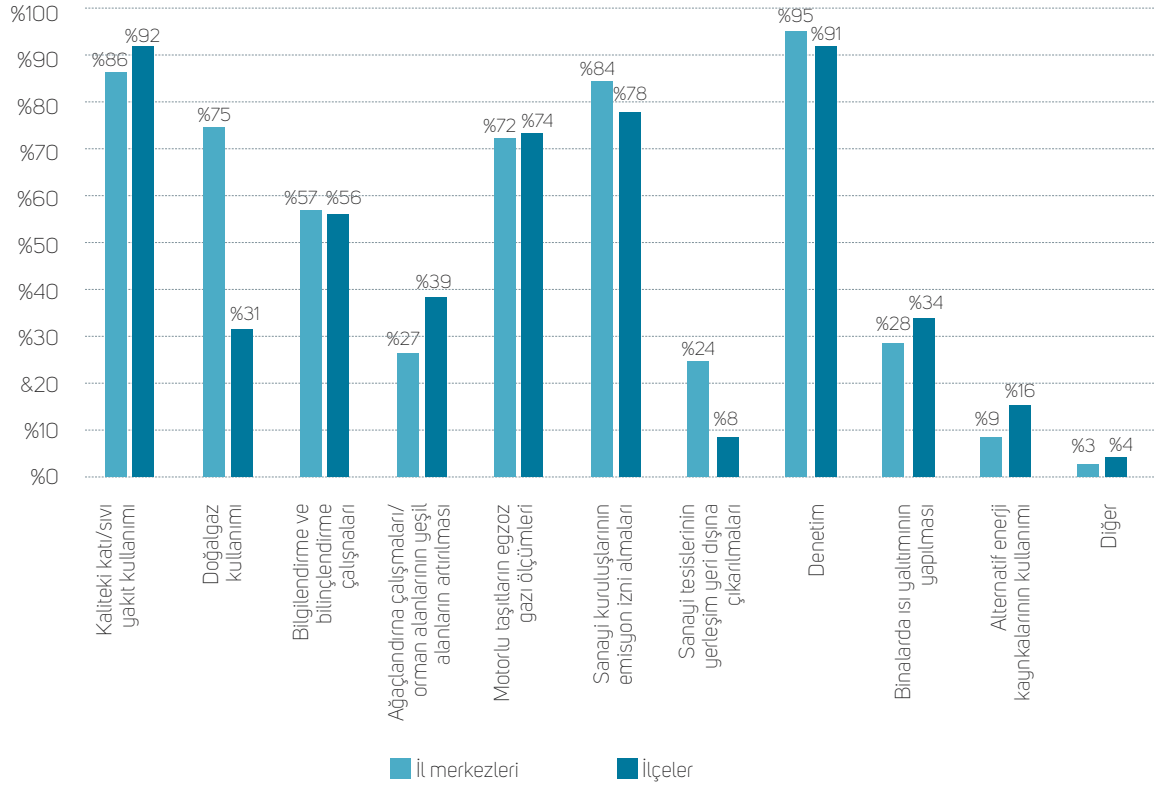
Grafik 8: İLÇELERDE HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALINAN TEDBİRLER (*)

(*) İlçeler olarak, 75 İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne toplam 696 yerleşim birimi için işaretleme yapılmıştır.

Grafik 9'da Grafik 7 ve Grafik 8'den hareketle, İl merkezlerinde ve ilçelerde hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirlerin yüzde (%) olarak oransal dağılımı yan yana getirilmiştir. Tedbir olarak doğalgaz kullanımı, 225 adet il merkezinin %75'inde işaretlenmişken, 696 adet ilçenin %31'inde işaretlenmiştir.

**Grafik 9: İL MERKEZLERİNDE VE İLÇELERDE HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ
AMACIYLA ALINAN TEDBİRLERİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI (*)**

(*) İl merkezi olarak toplam 225 yerleşim birimi, İlçeler olarak toplam 696 yerleşim birimi için işaretleme yapılmıştır.

II.2. SU KİRLİLİĞİ

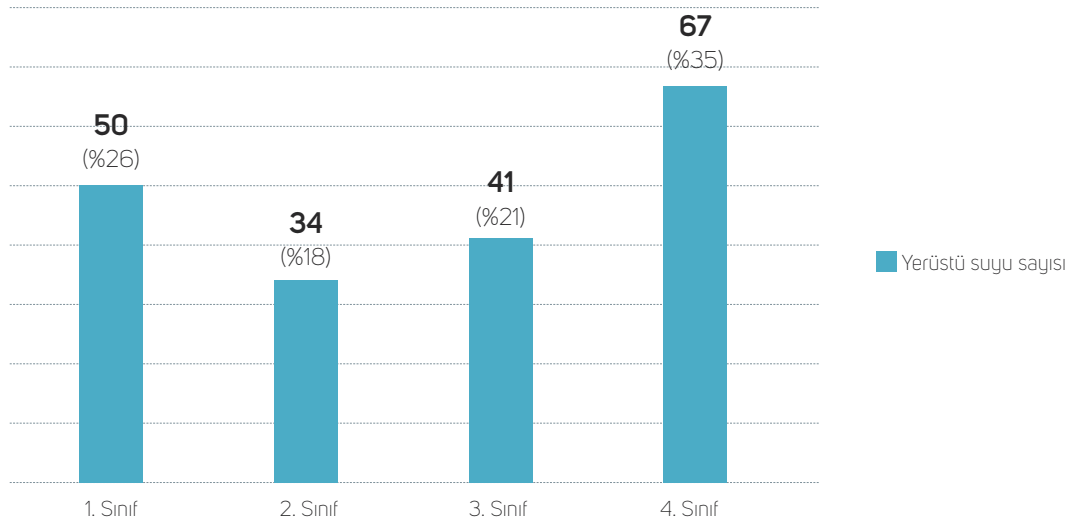
Yerüstü suları

Su Kirliliğinin belirlenmesine yönelik anket sorularından ilki olan yerüstü sularının sorgulandığı bölümde her bir ilimizin kendi sınırları içerisinde yer alan yüzey sularının, 30/11/2012 tarih ve 28483 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Yerüstü Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği” hükümleri çerçevesinde kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenlerinin (X) ile işaretlenmesi istenmiştir.

Akarsu ve nehirlerin kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenlerinin bulunduğu detaylı liste Ek Tablo ve Grafikler bölümündeki Tablo 13’te yer almaktadır.

Tablo 13’ten hareketle hazırlanan GRAFİK 10’da İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüklerince kendi il sınırları içerisinde bulunan yerüstü sularının “Yerüstü Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği” hükümleri çerçevesinde kalite sınıfları, GRAFİK 11’de muhtemel kirlenme nedenleri gösterilmiştir. GRAFİK 12’de ise yıllar itibarıyla yerüstü sularının kirlenme nedenlerinin oransal dağılımı gösterilmiştir.

GRAFİK 10. YERÜSTÜ SULARININ “YERÜSTÜ SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ” HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

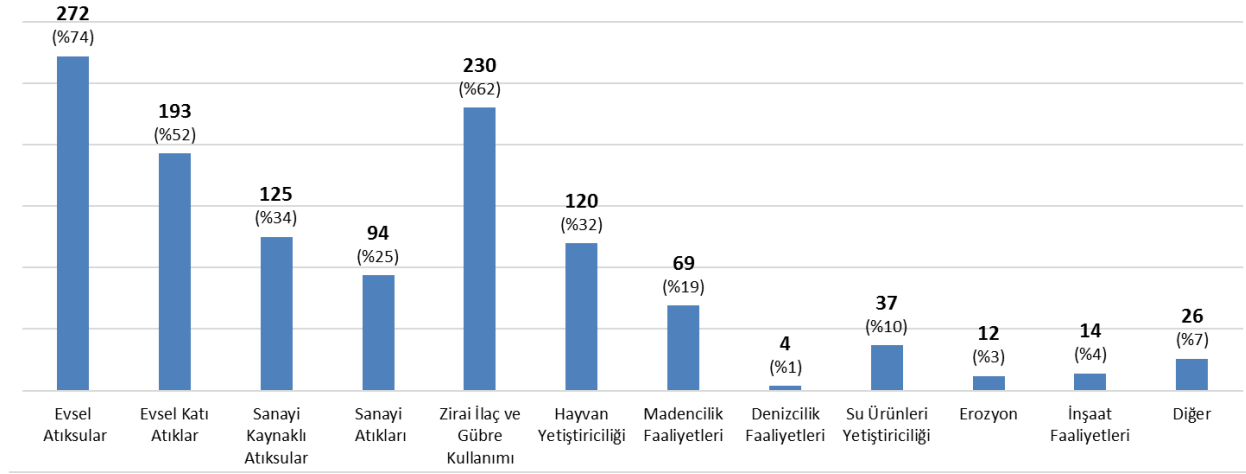

Not: “Yerüstü Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği” Ek-5 Tablo 5’e göre; 1. Sınıf- Yüksek kaliteli su, 2. Sınıf - Az kirlenmiş su, 3.Sınıf - Kirlenmiş su, 4. Sınıf - Çok kirlenmiş su’ dur.

(*) Tablo 13’te, 35 adet İl Müdürlüğünce kendi il sınırları içerisindeki, toplamda 192 adet yerüstü suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiştir. Grafik, kalite sınıfı belirtilen yerüstü suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır. Grafik değerlendirmesinde, Edirne ve Sinop’da birden fazla sınıf işaretlenen yerüstü suyu veya izleme noktaları için en kötü kalite sınıfı esas alınmıştır.

GRAFİK 10’a göre; 35 adet İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünce, kendi sınırları içerisindeki, toplamda 192 adet yerüstü suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup bunların 50 adedi (%26’sı) 1. sınıfa (yüksek kaliteli su), 34 adedi (%18’i) 2. sınıfa (az kirlenmiş su), 41 adedi (%21’i) 3. sınıfa (kirlenmiş su), 67 adedi (%35’i) 4. sınıfa (çok kirlenmiş su) dahildir.

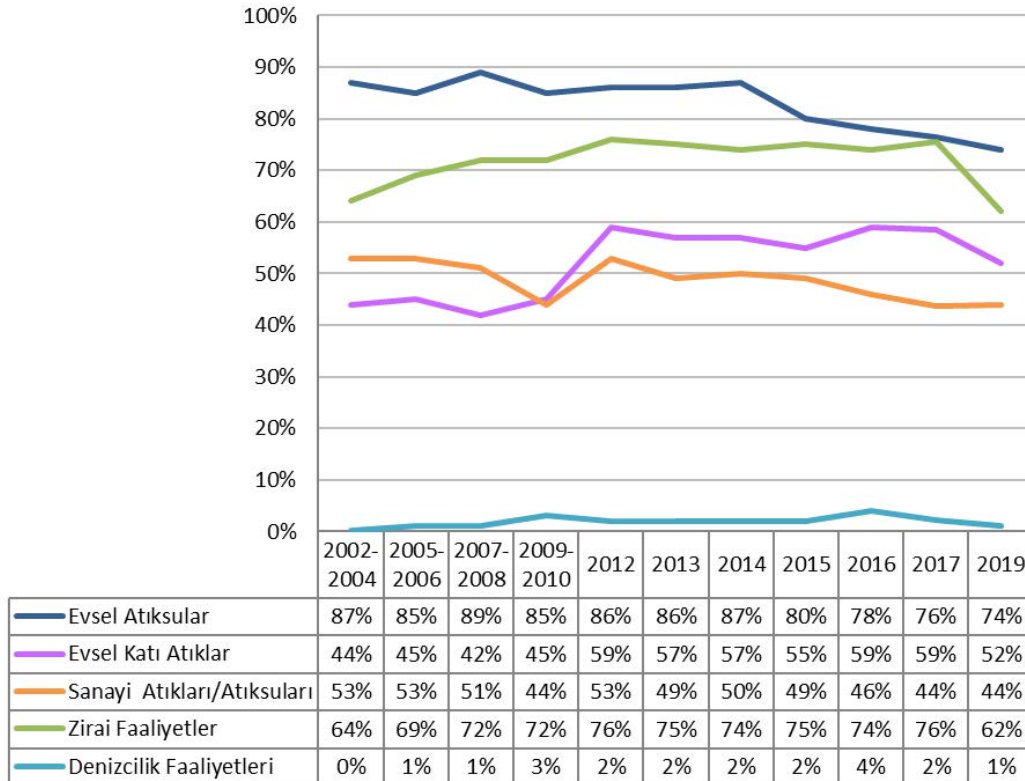
GRAFİK 11. YERÜSTÜ SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*)Tablo 13'te, 57 adet İl Müdürlüğü kendi sınırları içerisindeki, toplam 370 adet yerüstü suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedenleri işaretlenmiştir. Bundan hareketle hazırlanan GRAFİK 11 muhtemel kirlenme nedeni belirtilen yerüstü suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

GRAFİK 11'e göre, 57 adet İl Müdürlüğü kendi sınırları içerisindeki, toplam 370 adet yerüstü suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedenleri işaretlenmiş olup bunların 272'sinde (%74) evsel atıksular, 230'unda (%62) ziraî ilaç ve gübre kullanımı, 193'ünde (%52) evsel katı atıklar, 125'inde ise (%34) sanayi kaynaklı atıksular, 120'sinde (%32) hayvan yetiştiriciliği, muhtemel kirlenme nedenlerinden biri olarak işaretlenmiştir.

GRAFİK 12. YILLAR İTİBARIYLA YERÜSTÜ SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİNİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI

Not: Yıllar arasında bilgi verilen il ve izleme noktalarının toplam sayısında farklılık bulunmaktadır.

GRAFİK 12’de yıllar itibarıyla il sınırlarında bulunan yerüstü sularının muhtemel kirlenme nedenlerinin işaretlenme sayılarının oransal dağılımına bakıldığında evsel atıksuların en fazla işaretlenen kirlilik nedeni olduğu, bunu zirai faaliyetlerin, evsel katı atıklar ve sanayi kaynaklı kirleticilerin takip ettiği görülmektedir.

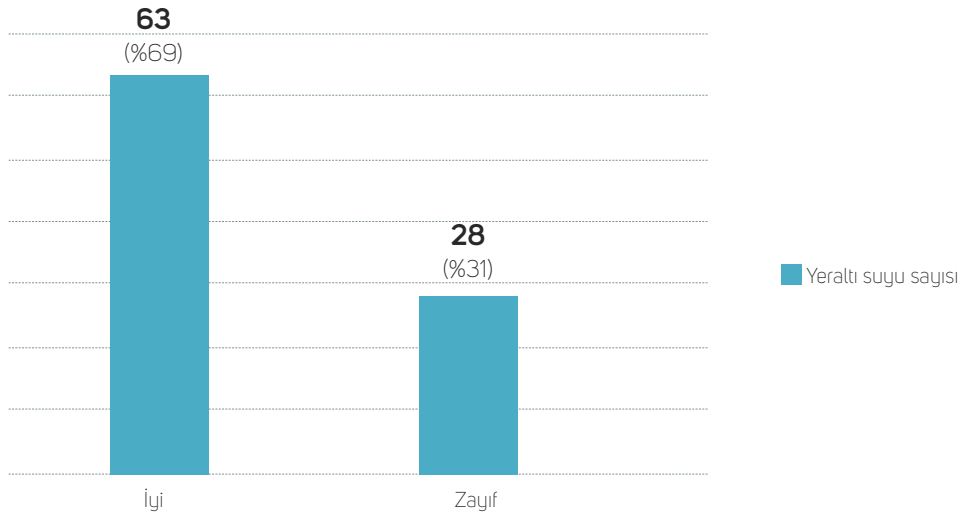
Yeraltı suları

Su Kirliliğinin belirlenmesine yönelik anket sorularından yeraltı sularının sorgulandığı bölümde her bir ilimizin kendi il sınırları içerisinde bulunan yeraltı sularının, 07/04/2012 tarih ve 28257 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanan “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenlerinin (X) ile işaretlenmesi istenmiştir.

Yeraltı suyunun bulunduğu bölge (havza, kaynak vb) bazında kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenlerinin bulunduğu detaylı liste Ek Tablo ve Grafiler bölümündeki Tablo 14’te yer almaktadır.

GRAFİK 13’te İl Müdürlüklerimizce kendi il sınırları içerisinde yer alan yeraltı suları için “Yeraltı Sularının Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde kalite sınıfları, GRAFİK 14’te muhtemel kirlenme nedenleri, GRAFİK 15’te ise yıllar itibarıyla yeraltı sularının muhtemel kirlenme nedenlerinin oransal dağılımı gösterilmiştir.

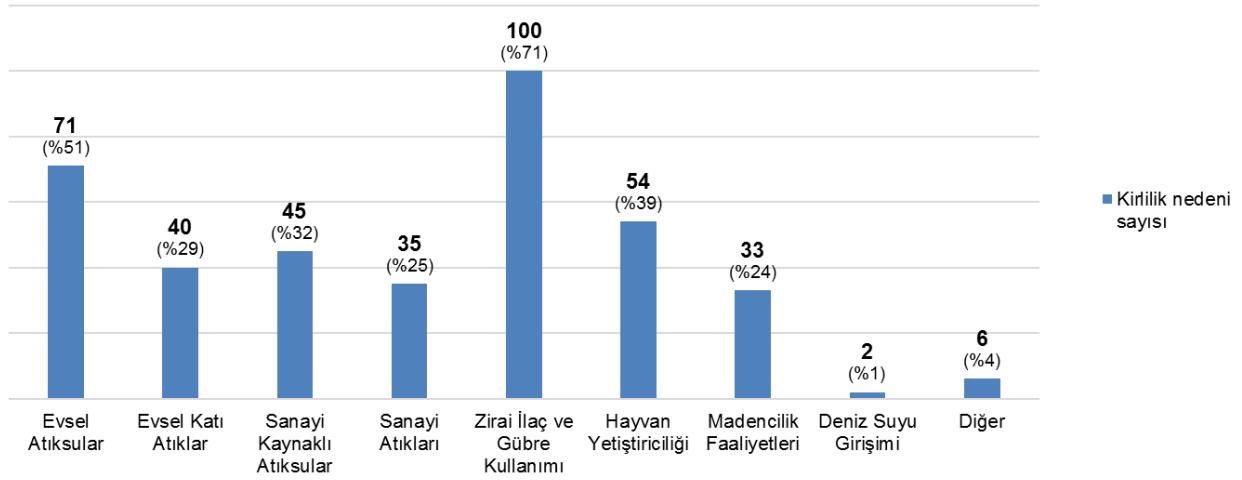
GRAFİK 13. YERALTI SULARININ “YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK” ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI (*)

(*) Tablo 14’te, 19 adet İl Müdürlüğümüzce kendi il sınırları içerisindeki, toplam 91 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiştir. Grafik 13’te, kalite sınıfı belirtilen yeraltı suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

GRAFİK 13’e göre, 19 adet İl Müdürlüğünce kendi il sınırları içerisindeki, toplam 91 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için kalite sınıfları belirtilmiş olup, bunların 63 adedinin (%69’unun) iyi kalitede, 28 adedinin (%31’inin) ise zayıf kalitede olduğu belirlenmiştir.

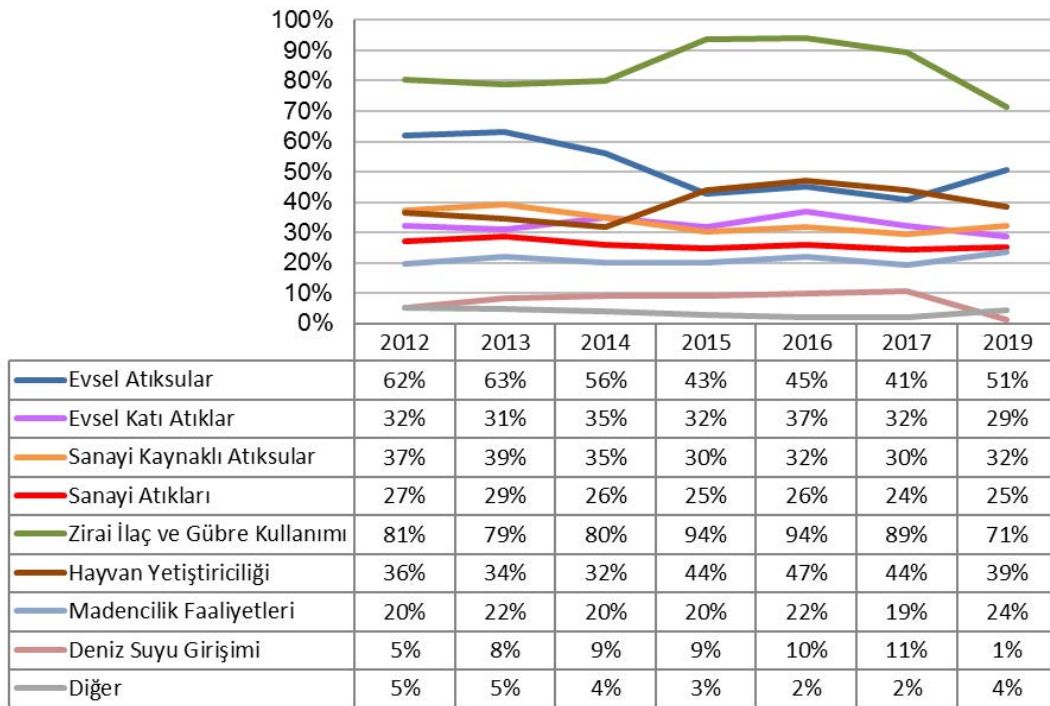
GRAFİK 14. YERALTI SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Tablo 14'te, 33 adet İl Müdürlüğümüzce, kendi il sınırları içerisinde yer alan toplam 140 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedenleri işaretlenmiştir. Bundan hareketle GRAFİK 14 ise muhtemel kirlenme nedeni belirtilen yeraltı suları veya izleme noktaları esas alınarak hazırlanmıştır.

GRAFİK 14'e göre, 33 adet İl Müdürlüğünce, kendi il sınırları içerisindeki toplam 140 adet yeraltı suyu veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni işaretlenmiş olup, bunların 100'ünde (%71) zirai ilaç ve gübre kullanımı, 71'inde (%51) evsel atıksular, 54'ünde (%39) hayvan yetiştiriciliği, 45'inde (%32) sanayi kaynaklı atıksular, 40'ında (%29) evsel katı atıklar muhtemel kirlenme nedenlerinden biri olarak işaretlenmiştir.

GRAFİK 15. YILLAR İTİBARIYLA YERALTI SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİNİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI

Not: - Yıllar arasında bilgi verilen il ve nokta toplam sayısında farklılık bulunmaktadır.

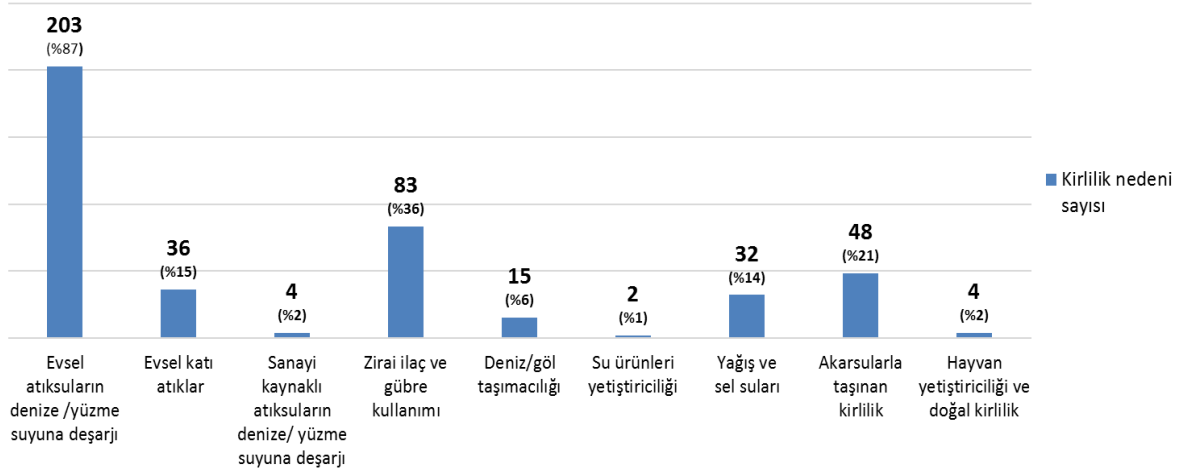
Yüzme suları

Su Kirliliğinin belirlenmesine yönelik anket sorularından yüzme sularının sorgulandığı bölümde İl Müdürlüklerimizce kendi il sınırlarında bulunan yüzme sularının mavi bayrak durumu, 09/01/2006 tarih ve 26048 sayılı Resmi gazete’ de yayımlanan “Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği” çerçevesinde kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenlerinin (X) ile işaretlenmesi istenmiştir.

Yüzme suyunun bulunduğu bölge/plaj bazında kalite sınıfları ve muhtemel kirlenme nedenlerinin bulunduğu detaylı liste Ek Tablo ve Grafiler bölümündeki **Tablo 15**’de yer almaktadır.

GRAFİK 16’da, **Tablo 15**’teki işaretlemelerden yararlanılarak yüzme sularının muhtemel kirlenme nedenleri gösterilmiştir.

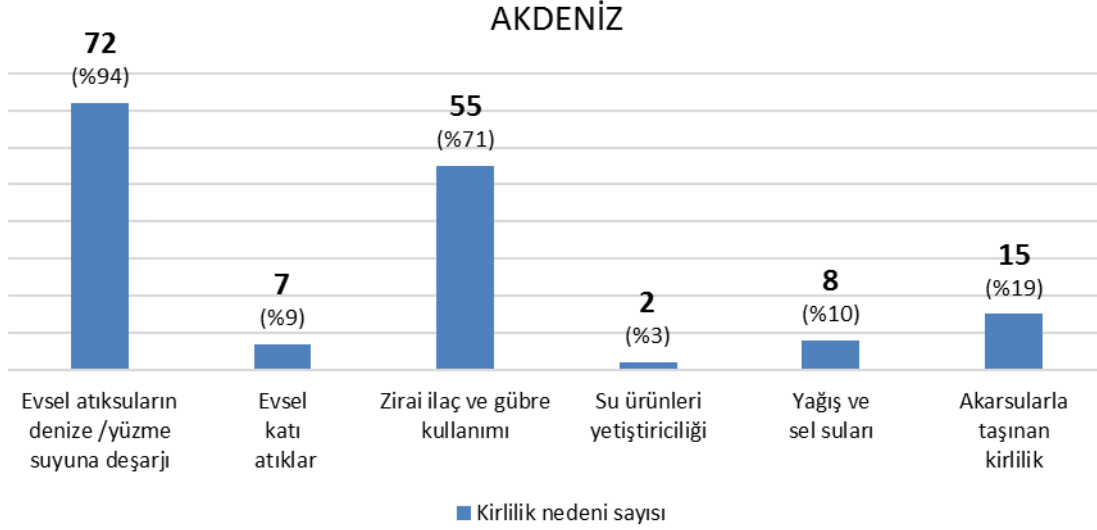
GRAFİK 16. YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Tablo 15’te 23 adet İl Müdürlüğümüzce toplam 233 adet yüzme suyu bölgesi/ plaj veya izleme noktası için işaretleme yapılmıştır. Grafik, bu tablodan hareketle hazırlanmıştır.

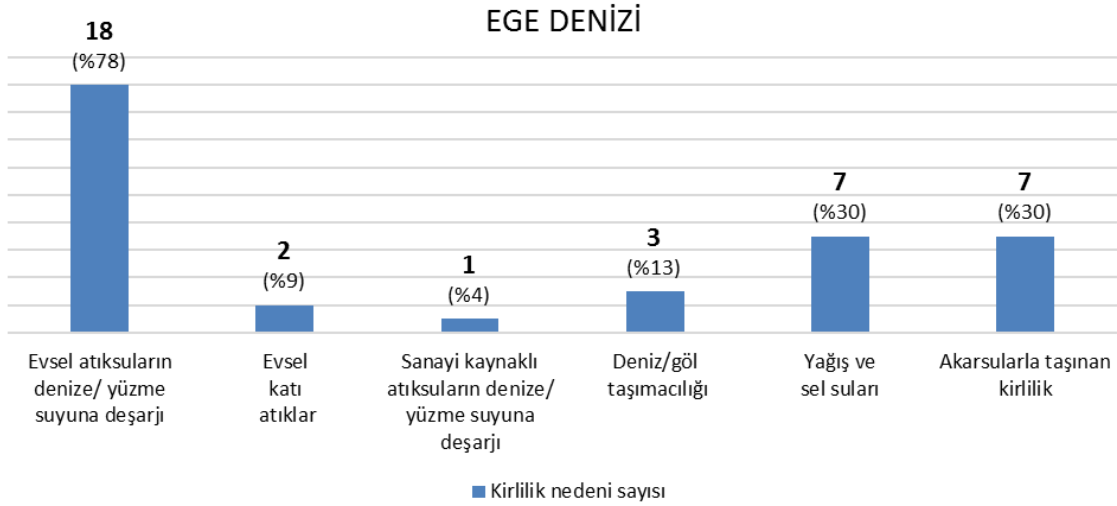
Tablo 15’in verileriyle hazırlanan **GRAFİK 16**’nın incelenmesinden yüzme sularımızın %87’sinin muhtemel kirlenme nedeninin evsel atıksuların deşarjı olarak belirtildiği görülmektedir. Bunu %36 ile zirai ilaç ve gübre kullanımı, %21 ile akarsularla taşınan kirlilik, %15 ile evsel katı atıklar, %14 ile yağış ve sel suları takip etmektedir.

GRAFİK 17. AKDENİZ'DE (Adana, Antalya ve Hatay) YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

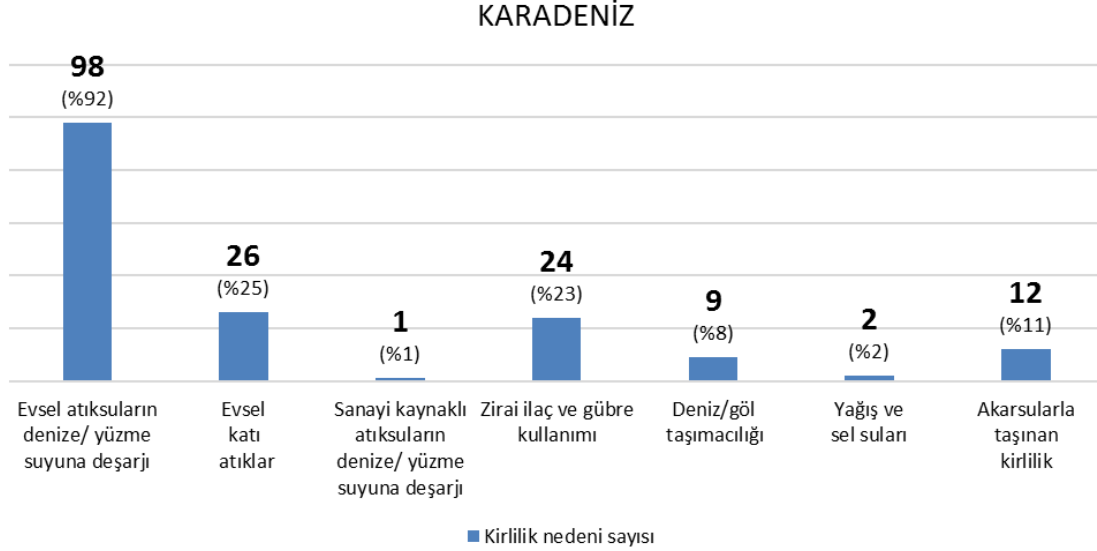
(*) Akdeniz için Adana, Antalya ve Hatay verileri esas alınmıştır. Muhtemel kirlenme nedeni belirtilen 77 adet yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktasına ait bilgiyi içermektedir.

GRAFİK 18. EGE DENİZİ'NDE YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

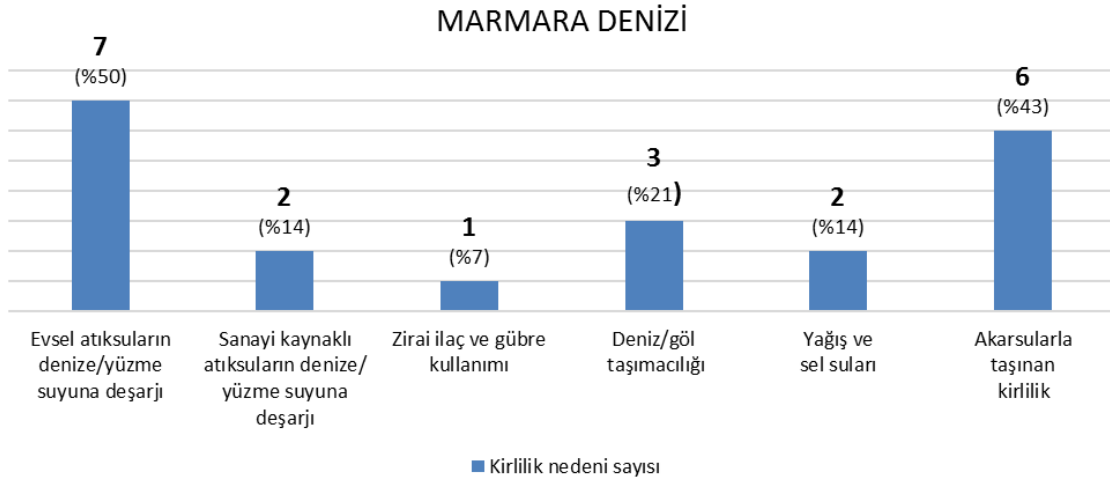
(*) Ege Denizi için Aydın, Balıkesir, Çanakkale, Edirne ve İzmir illerinde muhtemel kirlenme nedeni belirtilen toplam 23 adet yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktasına ait bilgiyi içermektedir.

GRAFİK 19. KARADENİZ'DE YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

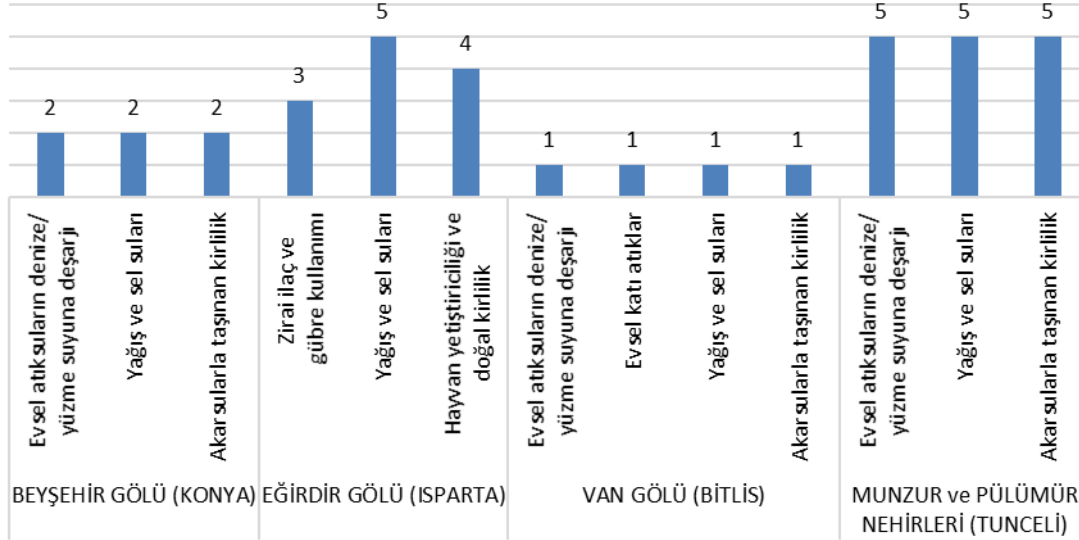
(*) Karadeniz için Artvin, Giresun, Kastamonu, Kırklareli, Ordu, Rize, Samsun, Trabzon, Bartın ve Düzce illerinde muhtemel kirlenme nedeni belirtilen toplam 106 adet yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktasına ait bilgiyi içermektedir.

GRAFİK 20. MARMARA DENİZİ'NDE YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Marmara Denizi için Çanakkale ve Tekirdağ illerinde muhtemel kirlenme nedeni belirtilen toplam 14 adet yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktasına ait bilgiyi içermektedir.

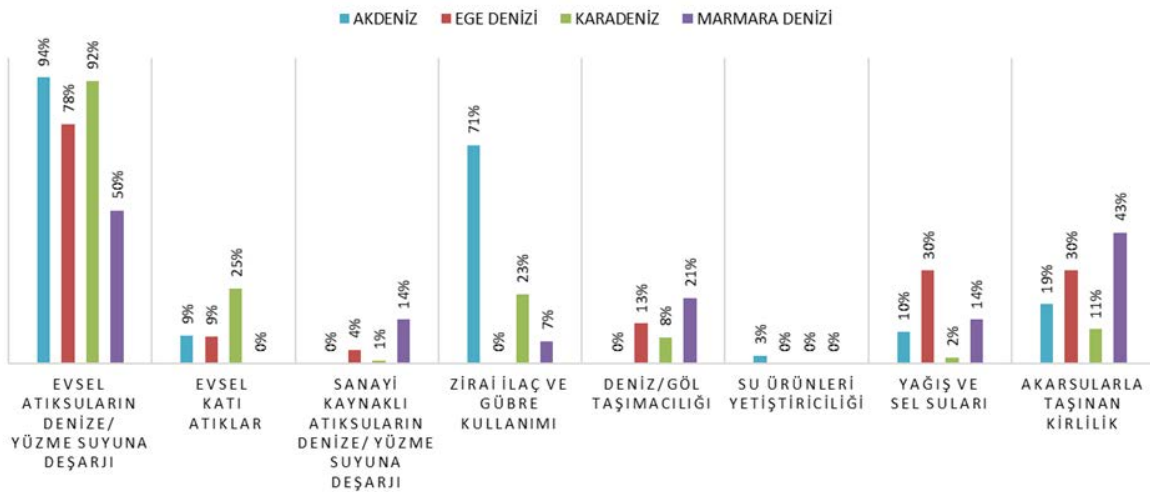
GRAFİK 21. BEYŞEHİR GÖLÜ, EĞİRDİR GÖLÜ, VAN GÖLÜ ve MUNZUR ve PÜLÜMÜR NEHİRLERİ'İNDEKİ YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ (*)

(*) Isparta-Beyşehir Gölü için 4 adet, Konya-Beyşehir Gölü için 2 adet, Bitlis- Van Gölü için 1 adet, Tunceli- Munzur ve Pülümür Nehirleri için 5 adet yüzme suyu bölgesi veya izleme noktası için muhtemel kirlenme nedeni belirtilmiştir.

Her ne kadar **Tablo 15**'te denize kıyısı olan tüm illerden konuyla ilgili veri elde edilememiş olsa da denizlerde yüzme sularının muhtemel kirlenme nedenlerinin yüzde (%) olarak oransal dağılımı yan yana getirildiğinde (**GRAFİK 22**), denizlerde en çok evsel atıksuların muhtemel kirlilik nedeni olduğu görülmektedir. Zirai ilaç ve gübre kullanımı özellikle Akdeniz'de (Adana, Antalya ve Hatay) oldukça önemli bir muhtemel kirlilik etkeni olmuştur. Marmara Denizi'nde %43, Ege Denizi'nde %30 ile akarsularla taşınan kirlilik önemli bir pay almıştır. Özellikle Ege Denizi'nde yağış ve sel suları etkili olmuştur. Deniz taşımacılığı (%21) ile sanayi kaynaklı atık suların deşarjı (%14) özellikle Marmara Denizi'nde etkilidir.

GRAFİK 22. DENİZLERDE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİNİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI

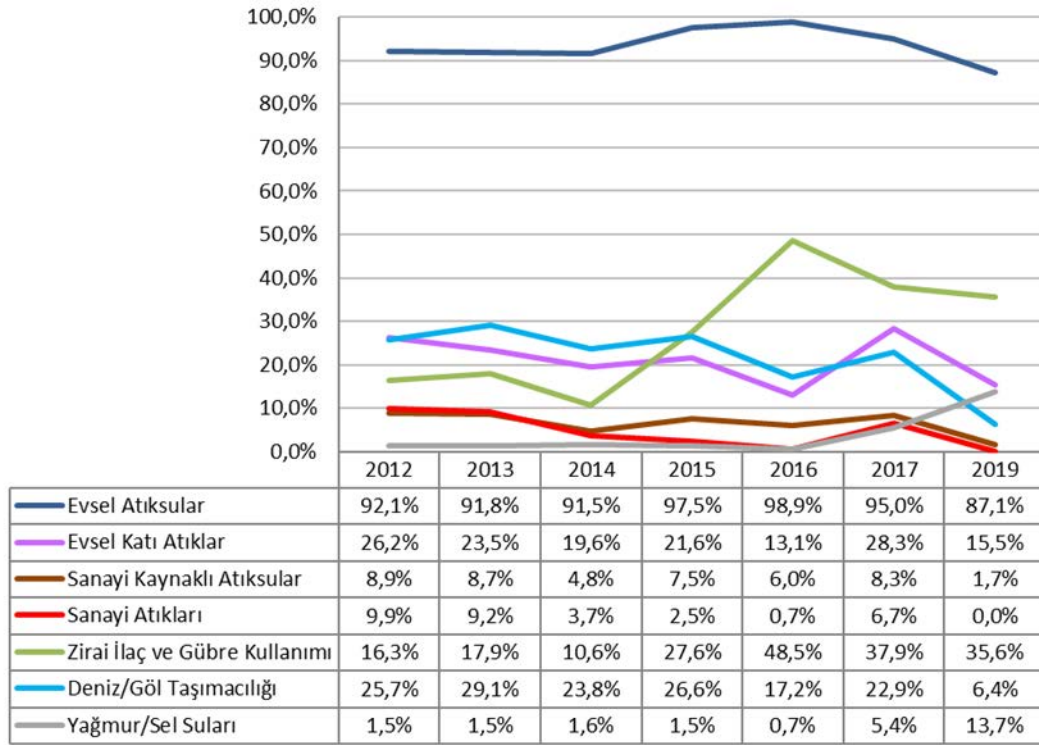

(*) Tablo 15'te 23 adet İl Müdürlüğümüzce toplam 233 adet yüzme suyu bölgesi/ plaj veya izleme noktası için işaretleme yapılmıştır. Grafik, bu tablodan hareketle hazırlanmıştır.

Muhtemel kirlenme nedeni belirtilen yüzme suyu bölgesi/plaj veya izleme noktalarına ait bilgiyi içermektedir.

GRAFİK 23'te yıllar itibarıyla yüzme sularının muhtemel kirlenme nedenlerinin oransal dağılımı bakıldığında, muhtemel kirlilik nedeni olarak, evsel atıksular ve özellikle de zirai ilaç gübre kullanımının belirtilme oranının yıllar itibarıyla arttığı görülmektedir.

GRAFİK 23. YILLAR İTİBARIYLA YÜZME SULARININ MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİNİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI

Yerleşim merkezlerinde atıksuların yol açtığı kirliliğin nedenleri

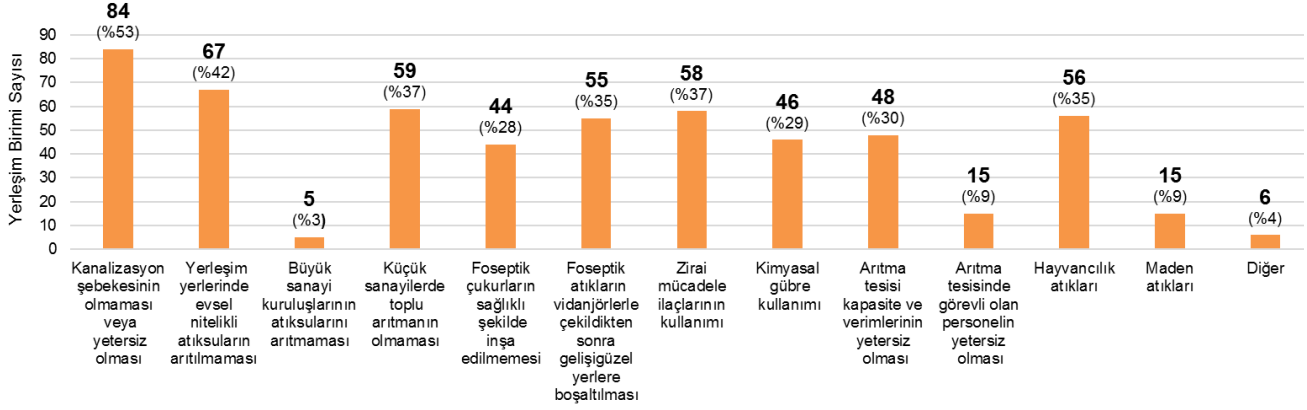
Su kirliliğinin belirlenmesine yönelik anket sorularından bir diğerinde il sınırları içindeki yerleşim merkezlerinde atıksuların yol açtığı kirlilik sorgulanmıştır. Ankette kirliliğin nedenleri yerleşim birimleri (il merkezi ve ilçeler) esas alınarak işaretlenmiştir.

Yerleşim merkezlerinde atıksuların yol açtığı kirlilik nedenlerinin bulunduğu detaylı liste Ek Tablo ve Grafipler bölümündeki **Tablo 16**'da yer almaktadır.

Tablo 16'dan hareketle hazırlanan Grafik 24'te il merkezlerinde, Grafik 25'te ise ilçelerde atıksuların yol açtığı kirliliğin nedenleri yerleşim birimi sayısı olarak gösterilmektedir. Grafiklerin incelenmesinden İl merkezlerinde %53 ile kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması, bunu %42 ile yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması, %37 ile küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması ve zirai mücadele ilaçlarının kullanımı takip etmiştir.

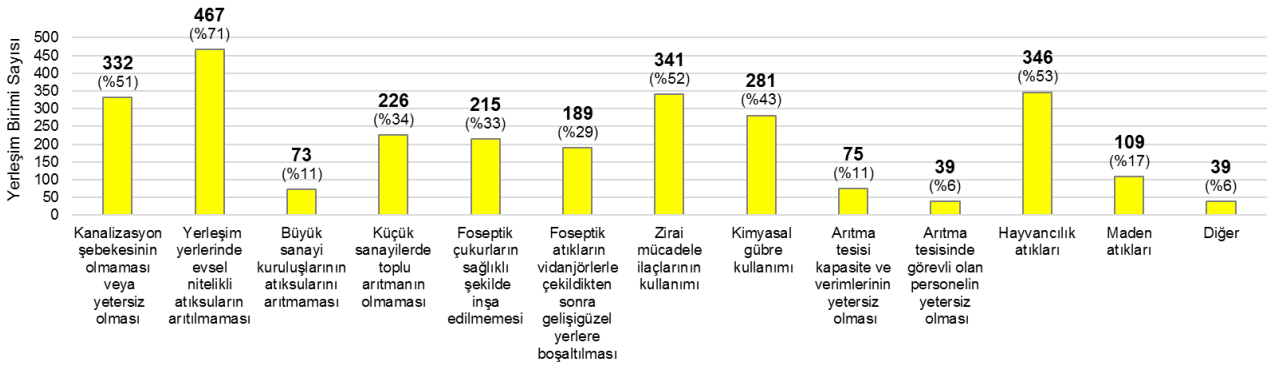
İlçelerdeki yerleşim yerlerinde %71 ile evsel nitelikli atıksuların arıtılmamasının atıksulardan kaynaklanan kirliliğin en önemli nedeni olduğu, bunu %53 ile hayvancılık atıklarının, %52 ile zirai mücadele ilaçlarının kullanımının takip ettiği görülmektedir.

Grafik 24. İL MERKEZLERİNDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ

(*) 75 adet İl Müdürlüğümüzce, İl merkezi olarak toplam 158 adet yerleşim birimi için atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenleri işareetlenmiştir.

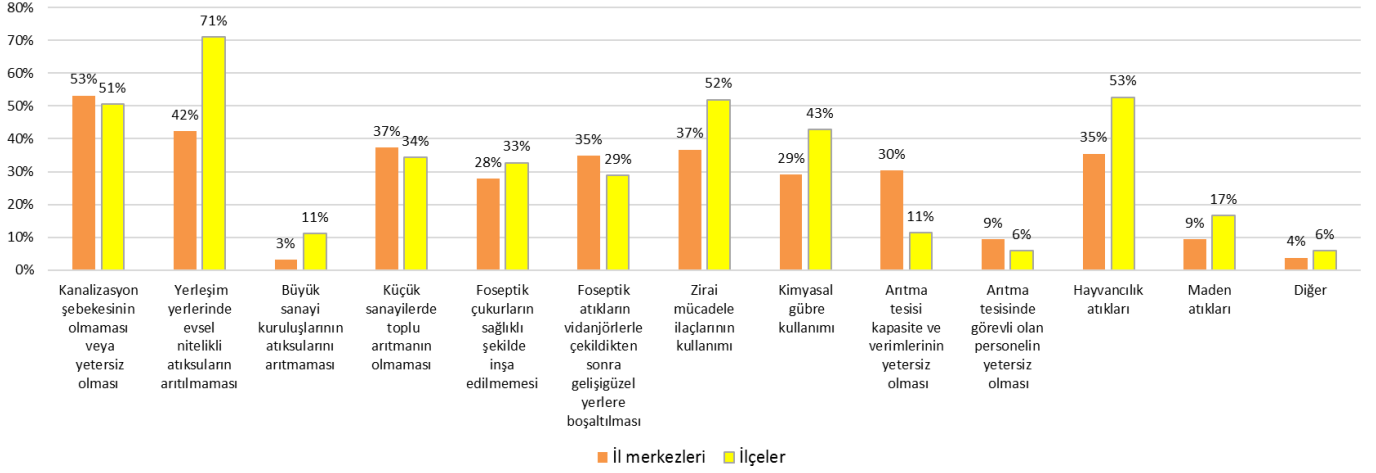
Grafik 25. İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ (*)

(*) 74 adet İl Müdürlüğümüzce İlçe olarak toplam 657 adet yerleşim birimi için atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenleri işareetlenmiştir.

Grafik 26'da, Grafik 24 ve Grafik 25'ten hareketle, il merkezlerinde ve ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerinin yüzde (%) olarak oransal dağılımı yan yana getirilmiştir. Grafiğe göre, su kirliliğine karşı il merkezlerinde, ilçelere göre daha çok tedbir alındığı (altyapı yatırımları vb.) görülmektedir.

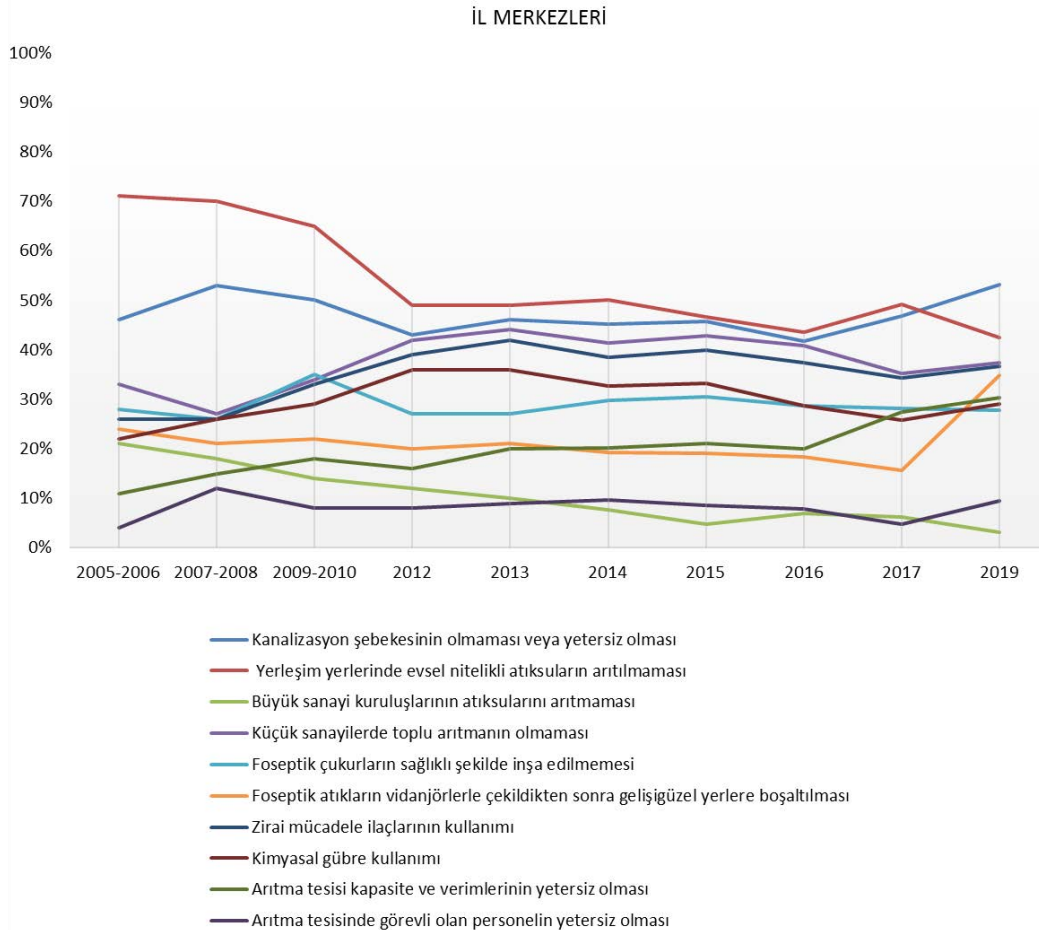
Grafik 26. İL MERKEZLERİNDE VE İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİNİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI (*)

(*) İl merkezi olarak toplam 158 adet yerleşim birimi için, İlçe olarak toplam 657 adet yerleşim birimi için atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenleri işaretlenmiştir.

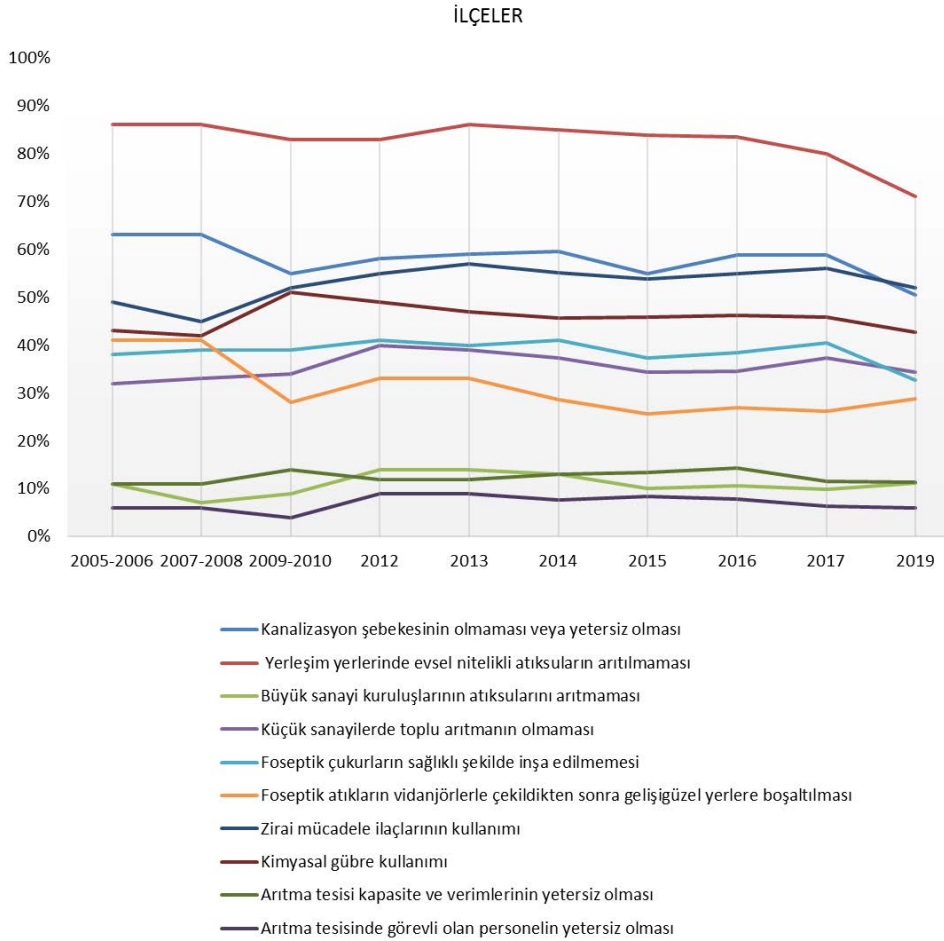
Grafik 27'de yıllar itibarıyla il merkezlerinde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerinin yüzde (%) olarak oransal dağılımı gösterilmiştir.

Grafik 27. YILLAR İTİBARIYLA İL MERKEZLERİNDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİNİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI

Grafik 28’de yıllar itibarıyla ilçelerde atıksuların yol açtığı kirlenmenin nedenlerinin yüzde (%) olarak oransal dağılımı gösterilmiştir.

Grafik 28. YILLAR İTİBARIYLA İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİNİN YÜZDE (%) OLARAK ORANSAL DAĞILIMI

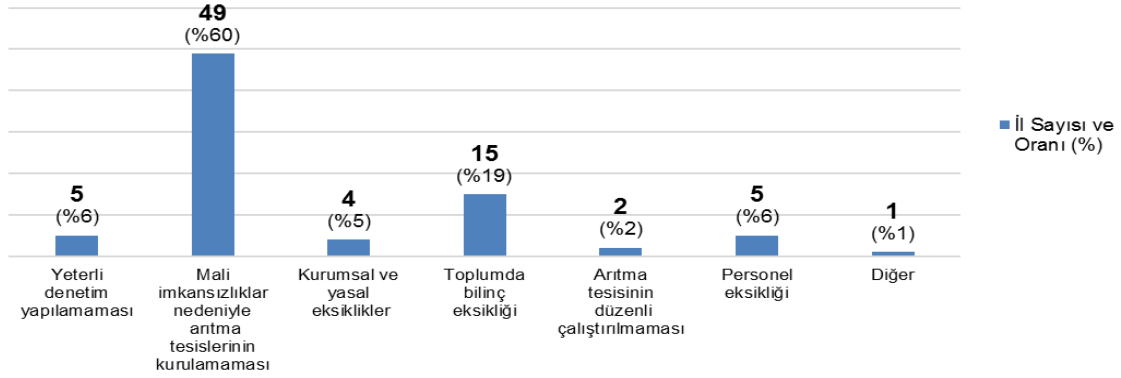
Su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde karşılaşılan güçlükler

Anketin su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde karşılaşılan güçlüklerin belirlenmesine yönelik bölümünde, il sınırları içerisinde karşılaşılan güçlükler önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o il için geçerli olan güçlüklerin numaralandırılması istenmiştir. İllere göre su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde karşılaşılan güçlüklerin detaylı listesi Ek Tablo ve Grafipler bölümündeki **Tablo 17**'de yer almaktadır.

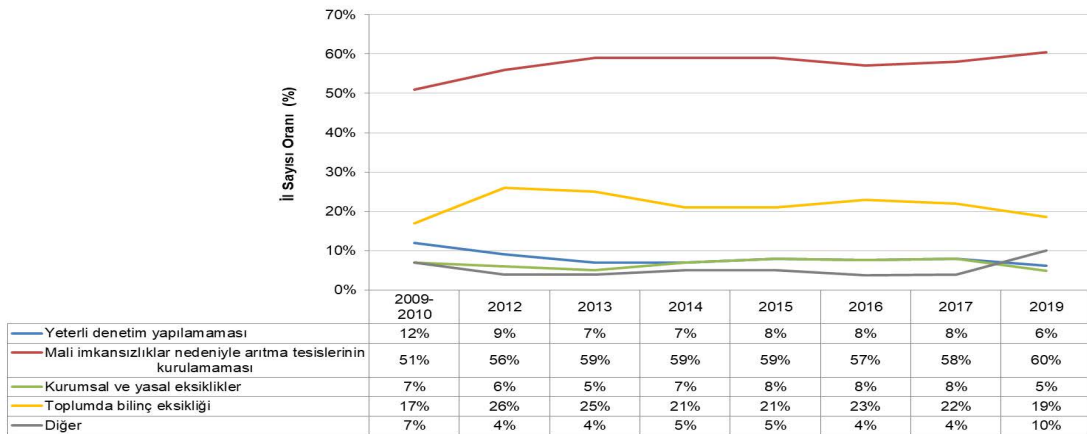
Grafik 29'da su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan en önemli güçlükler (**Tablo 17**'de 1 ile numaralandırılan) il sayısı ve oranı olarak gösterilmiştir. Grafiğe göre, ülkemizde su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde karşılaşılan en önemli güçlük 49 ilde mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması, 15 ilde toplumda bilinç eksikliğidir.

Grafik 30'da ise yıllar itibarıyla su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde karşılaşılan en önemli güçlükler il sayısı oranı (%) olarak gösterilmektedir. **Harita 9**'da su kirliliğinin giderilmesinde/önlenmesinde il sınırları içerisinde karşılaşılan en önemli güçlükler gösterilmektedir.

GRAFİK 29. SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

GRAFİK 30. YILLAR İTİBARIYLA SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLERİN YÜZDE (%) OLARAK PAYLARI

Not:

2015 yılında Hatay'dan konu ile ilgili bilgi edinilemediğinden yüzde oran 80 il üzerinden hesaplanmıştır.

2016 yılında 2 il den konu ile ilgili bilgi edinilemediğinden yüzde oran 79 il üzerinden hesaplanmıştır.

2017 yılında Gaziantep'den konu ile ilgili bilgi edinilemediğinden yüzde oran 80 il üzerinden hesaplanmıştır.

Harita 9. SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN EN ÖNEMLİ GÜÇLÜKLER

Alıcı ortamlarda (denizler, göller, akarsular, havzalar, yeraltı suları, jeotermal kaynaklar, diğer alıcı su ortamları) su kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler ankette sorgulanmış, her bir il için alıcı ortamın ismi belirtilmek suretiyle gösterilmiştir.

İller bazında alıcı ortam detayında alınan tedbirlerin listesi Ek Tablo ve Grafler bölümündeki **Tablo 18**de yer almaktadır.

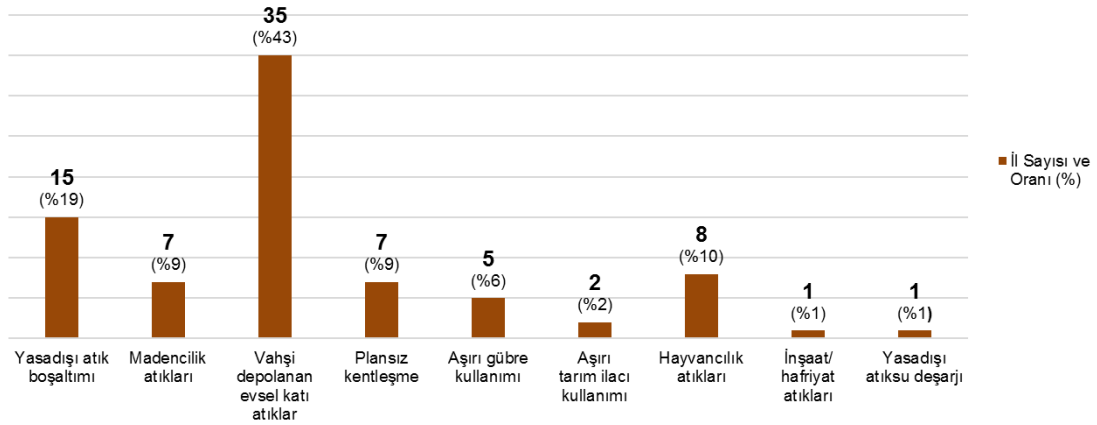
II.3. TOPRAK KİRLİLİĞİ

Anketin il sınırları içerisinde toprak kirliliğine neden olan kaynakların belirlenmesine yönelik bölümünde, kirlilik nedenleri önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o il için geçerli olan kaynakların numaralandırılması istenmiştir.

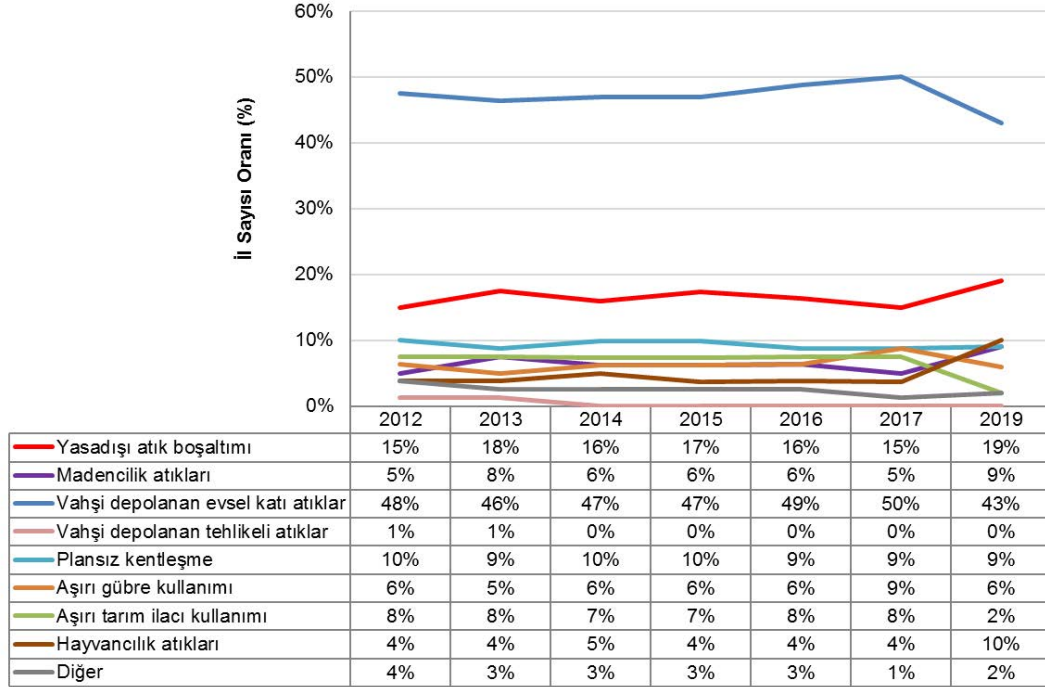
İllere göre toprak kirliliğine neden olan kaynakların detaylı listesi Ek Tablo ve Grafipler bölümündeki **Tablo 19**'da yer almaktadır.

Grafik 31'de, il sınırları içerisindeki toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar (**Tablo 19**'da 1 ile numaralandırılan) il sayısı ve oranı (%) olarak gösterilmektedir. **Harita 10**'da il sınırları içerisindeki toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar gösterilmektedir. Grafiğe göre, 35 ilimizde vahşi depolanan evsel katı atıklar, 15 ilimizde ise yasadışı atık boşaltımı toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar olmuştur. Bunu, 8 ilimizde toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynak olan hayvancılık atıkları takip etmiştir. **Grafik 32**'de ise yıllar itibarıyla toprak kirliliğine neden olan en önemli kaynaklar gösterilmektedir.

GRAFİK 31. İL SINIRLARI İÇERİSİNDE TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLAR (*)

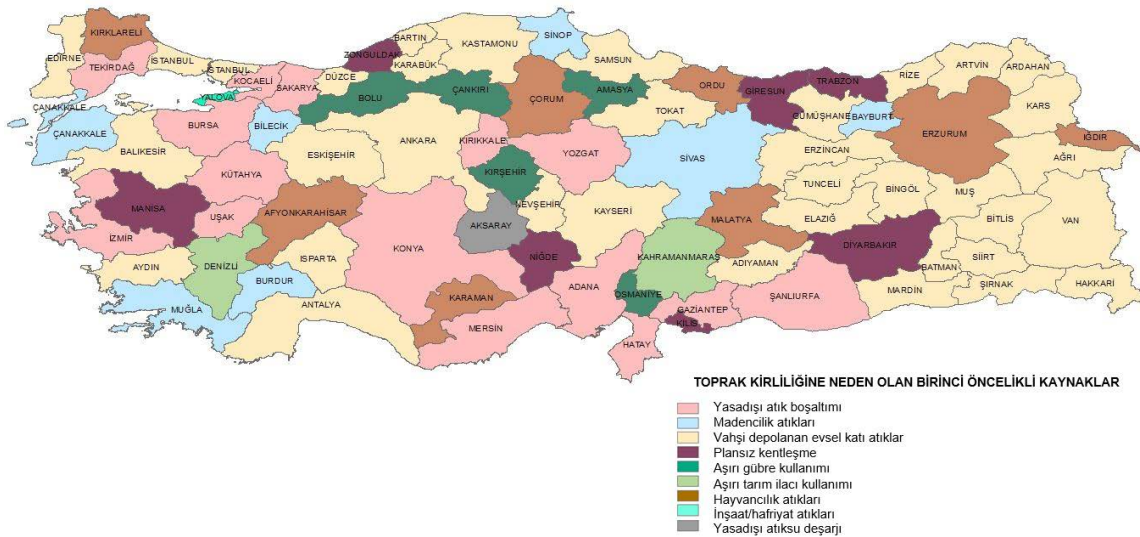

GRAFİK 32. YILLAR İTİBARIYLA TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLARIN PAYLARI

NOT: 2012 ve 2013 yılında Yalova İlinden, 2016 ve 2017 yılında Gaziantep İlinden konuyla ilgili bilgi alınmadığından oranlama 80 il üzerinden yapılmıştır.

Harita 10. İL SINIRLARI İÇERİSİNDE TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN EN ÖNEMLİ KAYNAKLAR

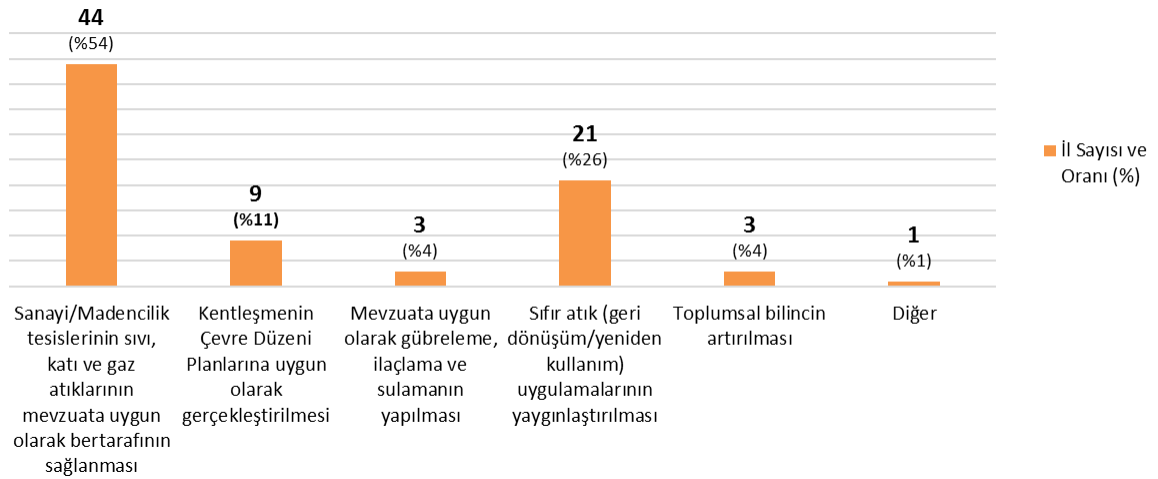
İl sınırları içerisinde toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler ankette sorgulanmış önem sırasına göre en önemliden az önemliye doğru 1, 2, 3, 4... şeklinde numaralandırılmıştır. Numaralandırma yapılırken bütün maddelerin numaralandırılması zorunlu tutulmayıp, sadece o ilde alınan tedbirlerin numaralandırılması istenmiştir.

İller bazında alıcı ortam detayında alınan tedbirlerin listesi Ek Tablo ve Grafiler bölümündeki **Tablo 20**'de yer almaktadır.

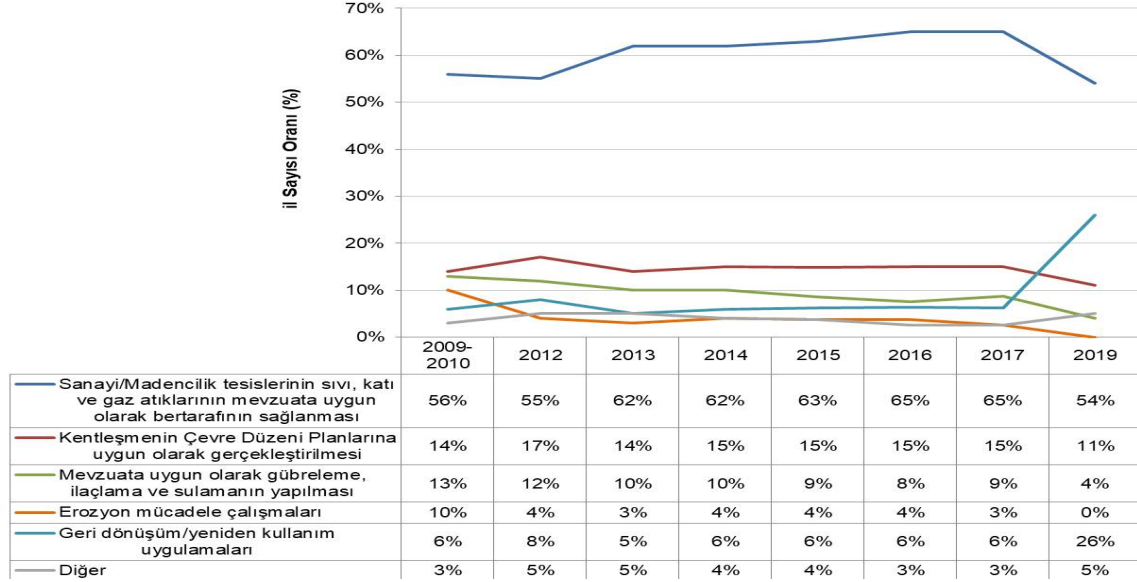
Grafik 33'te toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde alınan en önemli (**Tablo 20**'de 1 ile numaralandırılan) tedbirler il sayısı ve oranı (%) olarak gösterilmektedir. **HARİTA 11**'de ise, (**Tablo 20**'de 1 ile numaralandırılan) tedbirler haritada gösterilmiştir. 44 ilde toprak kirliliğinin önlenmesinde sanayi/madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması alınan en önemli tedbir olurken, 21 ilde sıfır atık uygulamalarının yaygınlaştırılması en önemli tedbir olmuştur.

Grafik 34'te ise yıllar itibarıyla toprak kirliliğinin önlenmesi amacıyla il sınırları içerisinde alınan en önemli tedbirler gösterilmektedir.

Grafik 33. TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALINAN EN ÖNEMLİ TEDBİRLER

Grafik 34. YILLAR İTİBARIYLA TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALINAN EN ÖNEMLİ TEDBİRLERİN PAYLARI

Not:

2009-2010 dönemi için; Adana, Balıkesir, Burdur, İzmir, Kars, Kırklareli, Samsun, Sinop ve Yalova illerinden konu ile ilgili bilgi edinilemediğinden değerlendirme 72 il üzerinden yapılmıştır.

2012 yılı için; Konya, Rize ve Yalova illerinden konuyla ilgili bilgi edinilemediğinden değerlendirme 78 il üzerinden

2013 yılı için; Afyonkarahisar, Kütahya, Rize ve Yalova illerinden konuyla ilgili bilgi edinilemediğinden değerlendirme 77 il üzerinden yapılmıştır.

2016 ve 2017 yılı için; Gaziantep illerinden konuyla ilgili bilgi alınamadığından oranlama 80 il üzerinden yapılmıştır.

HARİTA 11. TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALINAN TEDBİRLERİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

DEĞERLENDİRME
SONUCU

III. BÖLÜM

Çevresel sorunların önceliklerinin bilinmesi; ulusal politikaların oluşturulmasında, illerin geleceğe yönelik kalkınma hedeflerinin planlanmasında, doğal kaynaklarımızın optimum kullanımının sağlanmasında, diğer paydaş kurumların uygulama planlarını hazırlamalarında ve çevre kirliliği ile mücadelede önem arz etmektedir.

2019 yılı raporu sonucuna göre ülkenin en öncelikli sorunları olarak nitelendirebileceğimiz hava ve su kirliliğinin önüne geçmek için en başta;

- Kış sezonunun etkili olduğu bölgelerde ısınma amaçlı kalitesiz yakıt kullanımının önlenmesi, daha temiz yakıtlar ve/veya yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ısınma sistemlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Kış sezonunun kısa olduğu güney ve batı illerimizde ısınmada kalitesiz kömür, hatta bazı atıkların yakılmasının önüne geçilmesi, bu konuda toplumun bilinç düzeyinin artırılması, çevre dostu yakıtların ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının özendirilmesi gibi tedbirlerin alınması gerekmektedir.
- Ayrıca, yerleşim bölgelerindeki kirliliği uzaklaştırmada etkili olan hava dolaşımının binalarla engellenmesinin önüne geçilmelidir.
- Rüzgar erozyonu kimi zaman, tozuma kaynaklı partikül madde değerinin yükselmesine sebep olarak hava kirliliğine de neden olmaktadır. Ülkemizde erozyon yaygın bir çevre sorunudur. Bununla birlikte orman alanlarının yaklaşık %43'ü seyrek örtülü veya örtüsüz alanlardan oluşmakta olup ağaç varlığı yetersizdir. Tozuma kaynaklı hava kirliliğiyle, erozyonla ve iklim değişikliğiyle mücadele için ağaçlandırma çalışmalarına ihtiyaç vardır
- Arıtılmadan alıcı ortamlara deşarj edilen evsel ve sanayi kaynaklı atıksular entegre çözümlerle kontrol altına alınmalı ve uygun arıtma teknolojileri kullanılarak çevreye zararsız hale getirilmelidir.
- İlçe belediyelerinde daha yaygın olan atıksu altyapısı sorunlarının önüne geçilmelidir.
- Zirai faaliyetlerde kullanılan ilaç ve gübrelerin doğru zaman ve miktarda kullanılması sağlanmalı, kullanılmış tarımsal ilaç ambalajlarının uygun bertarafı sağlanarak doğaya yayılması önlenmeli, tarımda uygun sulama teknikleri kullanılarak ilaç ve gübrelerin drenaj suları ile su kaynaklarımıza bulaşma riskinin önüne geçilmelidir.

Üçüncü öncelik olan evsel katı atıkların düzensiz döküm sahalarına atılmasının önüne geçilerek, geri kazanım ve uygun bertarafı sağlanmalıdır. Atık yönetimi genel ilkeleri doğrultusunda atıkların öncelikli olarak kaynağında azaltılması, geri kazanımı, enerji geri kazanımı ve son olarak bertaraf yöntemlerine yöneltilmesi gerekmektedir.

- Atıklarla ilgili olarak, mali kaynaklar sağlanarak, geri dönüşüm ve yeniden kullanım uygulamalarının artırılması ve uygun bertarafının sağlanması gerekmektedir.
- Aynı zamanda belediyelerin farkındalığının artırılması ve bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda ülke genelinde yürütülen "Sıfır Atık Projesi" ve plastik poşetlerin ücretlendirilmesi ile atık azaltımı, geri dönüşüm ve yeniden kullanım uygulamalarının artırılması konusunda önemli mesafe alınması hedeflenmektedir.
- Ülkemizde hayvancılık faaliyetlerinin yoğun olarak yapıldığı yerlerde hayvan dışkılarının biriktirildiği yerlerin zeminin sızdırmazlığının sağlanması ve aslında değerli olan bu ürünün kısa zamanda ekonomiye kazandırılması gerekmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığınca hazırlanmış olan Nitrat Eylem Planının yaygın ve etkin olarak uygulanmasının bu bağlamda yararlı olacağı düşünülmektedir.

EK TABLO VE
GRAFİKLER

IV. BÖLÜM

Tablo 10: HAVA KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre)

Sıra No	İLLER	Evsel Isınma	İmalat Sanayi İşletmeleri	Maden İşletmeleri	Termik Santraller	Diğer Sanayi Faaliyetleri	Karayolu Trafik	Altyapı/ İnşaat Çalışmaları	Anız Yangınları	Diğer Kaynaklar
1	ADANA	1	4				3		2	
2	ADIYAMAN	1					3		2	
3	A.KARAHİSAR	1	2	3		5 (Tuğla işletmeleri)	4	7	6	
4	AĞRI	1	7	2		4	3	5	6	8
5	AMASYA	2	5	3		4 (Gıda Sanayi)	1			
6	ANKARA	1	3	4	5		2			
7	ANTALYA	1	4	2			3			
8	ARTVİN	1	3				2			
9	AYDIN	1	3	4			2			
10	BALIKESİR	1	5	4	8	6	3	2	7	
11	BİLECİK	5	2	1		3 (Kırma/ eleme tesisleri)	4			6 (Küçük çaplı yaygınlar vs)
12	BİNGÖL	1		2		4 (Oto sanayi sitesi)	5	3	6	
13	BİTLİS	2		1						
14	BOLU	1	3				2			
15	BURDUR	2	4	1		3 (Katı yakıt kazanlı işletmeler)	5			
16	BURSA	3	1	4	5	7	2	8	6	
17	ÇANAKKALE	1		3	2		4	6	5	
18	ÇANKIRI	1	3			2 (Asfalt plant tesisleri, Hazır beton tesisleri, Beton parke ve hazır harç tesisleri)	4		5	
19	ÇORUM	1	2	3		5	4	6	7	
20	DENİZLİ	1	2	6		5 (Küçük sanayi işletmeleri)	3	4	7	
21	DİYARBAKIR	1	4	5		3	2		6	7
22	EDİRNE	1		3			2			
23	ELAZIĞ	1	3	4			2			
24	ERZİNCAN	1	2	4			3			
25	ERZURUM	1				3	2			
26	ESKİŞEHİR	3	2	4			1			
27	GAZİANTEP	3	2				1			
28	GİRESUN	1	3	4			2			
29	GÜMÜŞHANE	1					2			
30	HAKKARİ	1	4	2			3			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Evsel Isınma	İmalat Sanayi İşletmeleri	Maden İşletmeleri	Termik Santraller	Diğer Sanayi Faaliyetleri	Karayolu Trafik	Altyapı/ İnşaat Çalışmaları	Anız Yangınları	Diğer Kaynaklar
31	HATAY	1	3	2	6	5 (Demir-çelik sektörü)	4	8	7	9 (Sınır ötesinden gelen toz taşınımı)
32	ISPARTA	1	2	4		5	3			
33	MERSİN	2	1				3			4
34	İSTANBUL	3	1	4			2			
35	İZMİR	1	2	5	3		4			
36	KARS	1	4	3			2		5	
37	KASTAMONU	1	2				3			
38	KAYSERİ	1	3				2	4		
39	KIRKLARELİ	1	2	3		4 (OSB dışında değişik bölgelerde, küçük sanayi sitesi, marangozlar sitesi)	5			
40	KIRŞEHİR	1		2			3			
41	KOCAELİ	6	5	1	4		2	3		
42	KONYA	1	2	3			4	6	5	
43	KÜTAHYA	2	4	7	1	5 (Seramik üretim faaliyetlerinin yoğun olması)	3	8		6 (Koku ve emisyon konularındaki faklı kanallar üzerinden gelen şikayet değerlendirmeleri)
44	MALATYA	2	3			4 (Küçük sanayi siteleri)	1			
45	MANİSA	1	3	4	5		2			
46	K.MARAŞ	1	2		3	5 (Tekstil Boya İşletmeleri)	4			
47	MARDİN	1	6	5	7		3	4	2	
48	MUĞLA	1		3			2			
49	MUŞ	1	4	3			2			
50	NEVŞEHİR	2	3	1			4		5	
51	NİĞDE	1	4	2			3	5		
52	ORDU	1	2	4			3			
53	RİZE	3	1 (Çay fabrikaları)				2			
54	SAKARYA	3	2	4			1			
55	SAMSUN	1	2		4		3			
56	SİİRT	1	5	3			2	4		
57	SİNOP	1	4	3			2	5		
58	SİVAS	1			3		2			4 (Küçük ölçekli araç bakım onarım servisleri)

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Evsel Isınma	İmalat Sanayi İşletmeleri	Maden İşletmeleri	Termik Santraller	Diğer Sanayi Faaliyetleri	Karayolu Trafik	Altyapı/ İnşaat Çalışmaları	Anız Yangınları	Diğer Kaynaklar
59	TEKİRDAĞ	1	2	5		4	3	6	7	
60	TOKAT	1	4	3		5	2			
61	TRABZON	1	3	4		5	2			
62	TUNCELİ	1		2			3			
63	ŞANLIURFA	5	4	1	8	2 (Çırcır Fabrikaları)	7	6	3	
64	UŞAK	4	1	5		2 (Ara ürün üreten deri, tekstil işletmeleri ve geri dönüşüm tesisleri)	3	7	6	8
65	VAN	1	4	3			2			
66	YOZGAT	1	2	3			4		5	
67	ZONGULDAK	2	6	5	1	4 (Demir-Çelik ve Metal Sektörü)	3	7		
68	AKSARAY	1	2	3			4	5	6	
69	BAYBURT	1	2				4	3		
70	KARAMAN	2	3	1			4		5	
71	KIRIKKALE	1	2				3			
72	BATMAN	3				2	4		1	
73	ŞIRNAK	2		1			4	3		
74	BARTIN	1	3	4			2	5		
75	ARDAHAN	1	3	4			2			
76	IĞDIR	2	x			x	3	4		1 (Toz) Yaz ve kış süreklilik göstermektedir. Toz oranında etkili olan faktörler arasında ilin topografik yapısı, yağış ve rüzgar hızı düşüklüğü, ırandan çöl rüzgarı taşınımı, yerden kalkan toz, etkili olmaktadır.
77	YALOVA	3	2		5		1	4		
78	KARABÜK	2				1 (Entegre Demir-Çelik Endüstrisi, Haddehaneler vb)	4		3	4 (Çöp deponi alanı yangınları vb)
79	KİLİS	1		3					2	
80	OSMANİYE	1	3			4 (Çelik Sektörü)			2	
81	DÜZCE	1				2 (Madencilik, Orman Ürünleri Sanayi)	3			

Tablo 11: YIL İÇERİSİNDE HAVA KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre)

Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	Kaliteli yakıt temininde zorluklar	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Meteorolojik faktörler	Topografik faktörler	Hava koridorlarının önünün binalarla kesilmiş olması	Diğer
1	ADANA			1	2		3		4	5	
2	ADIYAMAN		4	3					1	2	
3	A.KARAHİSAR	6	3	2	7	5	8	1	4	9	
4	AĞRI	4	2	1	5		6	3			
5	AMASYA	6	2	3		8	5	4	1	7	
6	ANKARA	8	7	6	4	5	3	1	2		
7	ANTALYA			1	2		3				
8	ARTVİN	4	2			5	3		1		
9	AYDIN	6	2	4	3	5	1	7			
10	BALIKESİR		5	4			6	1	2	3	
11	BİLECİK	4	2	3	5		1	6	7		
12	BİNGÖL	6	1	3	4	5	2	8	7	9	
13	BITLİS	2		1			4	3			
14	BOLU			2	3		1				
15	BURDUR	4	3	1	5	6	2	7	8		
16	BURSA	6	7	9	8	4	5	3	1	2	10
17	ÇANAKKALE	8	5	2	1	7	6	3	4		
18	ÇANKIRI	1	4	6	5	3	2				
19	ÇORUM	8	3	5	9	7	6	2	1	10	4 (Doğalgazın pahalılığı)
20	DENİZLİ	3	7	1	9	2	4	8	5	6	
21	DIYARBAKIR	1		3	4			2			
22	EDİRNE		5	2	1			4	3		
23	ELAZIĞ		4				3	2	1		
24	ERZİNCAN	6	2	1	3		4		5		
25	ERZURUM	7	4	1		5	6	2	3		
26	ESKİŞEHİR	3		2		1	4				
27	GAZİANTEP	7	6	1			2	4	5	3	
28	GİRESUN		4	5				2	1	3	
29	GÜMÜŞHANE		1				2	4	3		5 (Yakma sistemlerinin uygun yakılmaması)
30	HAKKARİ	7	6	1	3		4	5	2		
31	HATAY	9	4	5	2	8	1	7	3	6	
32	ISPARTA	8	7	5	6	4	3	2	1		
33	MERSİN	4	2	1			3	5	6		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	Kaliteli yakıt temininde zorluklar	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Meteorolojik faktörler	Topografik faktörler	Hava koridorlarının önünün binalarla kesilmesi olması	Diğer
34	İSTANBUL	3		1			2				
35	İZMİR			4	6	3	5	1	2		
36	KARS			1	6		5	4	2	3	
37	KASTAMONU	6	3	1	7	8	2	4	5	9	
38	KAYSERİ	7	8	4	9	10	3	2	1	6	5 (Trafik)
39	KIRKLARELİ	6	4	2	1	3		5			7 (Sanayi tesisleri ile yerleşim alanları arasında belirli mesafe bırakacak imar düzenlemeleri yapılmalı, kent içindeki sanayi tesisi ve imalathanelerin kent yerleşimi dışına taşınması için altyapı çalışmaları yapılmalıdır)
40	KIRŞEHİR		2	1		3					
41	KOCAELİ	6	3	2		4	1	5	7		
42	KONYA			1			4	3	2	5	
43	KÜTAHYA	6	7	1	4	3	2	8	5		
44	MALATYA			3			4	2	1		
45	MANİSA	5				1	4	2	3		
46	K.MARAŞ		4	1				3	2	5	
47	MARDİN	6	5	4	3	2	1	7	8	9	
48	MUĞLA	1									
49	MUŞ	5	3	1	4	8	2	6	7		
50	NEVŞEHİR	4	2	3			1	5			
51	NİĞDE		2	1			4	3	5		
52	ORDU	6	3	2	7	8	1	5	4	9	
53	RİZE		2			3				1	
54	SAKARYA	3	2	6	1	5	4	7	8	9	
55	SAMSUN	5	3	4			6	1	2		
56	SİİRT			5			3	2	1	4	
57	SİNOP	4	1	3	2		5				
58	SİVAS	7	3	4			6	1	2	5	
59	TEKİRDAĞ	8	4	1	6	7	5	2	3	9	
60	TOKAT		3	4		2	1				
61	TRABZON	7	2		5	6	4	3	1	8	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Ateşçilerin eğitimsiz veya bilinçsiz olması	Halkın alım gücünün düşük olmasından dolayı kalitesiz yakıt kullanılması	Kaliteli yakıt temininde zorluklar	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Meteorolojik faktörler	Topografik faktörler	Hava koridorlarının önünün binalarla kesilmiş olması	Diğer
62	TUNCELİ	3	2	1	8	7	6	5	4		
63	ŞANLIURFA	1	4	2	5	6	3	7	8	9	
64	UŞAK	4	5	2	3	6	1	8	9	7	
65	VAN	4	2				1	3			
66	YOZGAT	1		3	2	4	5				
67	ZONGULDAK	7	1	2	6	8	4	5	3		
68	AKSARAY	1	6	4	5	2	3				
69	BAYBURT	4	5	2	3	8	1	7	6		
70	KARAMAN	6	1	2	3	5	4				
71	KIRIKKALE	6	5	3			4	2	1		
72	BATMAN		5	4			3	2	1		
73	ŞIRNAK	1		2			3				
74	BARTIN		5	3			4	2	1		
75	ARDAHAN	3	6	2			5	1	4		
76	IĞDIR							2	1	3	
77	YALOVA	Herhangi bir güçlükle karşılaşılmamaktadır.									
78	KARABÜK	5	4					2	3		1 (sanayiden kaynaklanan hava kirliliği kontrol altına alınması, ilimizde özellikle kış aylarında yoğun hava kirliliği yaşanması)
79	KİLİS	1		2				3	4		
80	OSMANİYE			1		3	4	5	2	6	
81	DÜZCE	7	5	3	4		6	2	1		

HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER

İl sınırları içerisinde il merkezi ve ilçelerde hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla ne tür tedbirlerin alındığı (X) konulmak suretiyle işaretlenmiştir. Tabloda kullanılan harf kodlarının anlamları tablonun sonunda açıklanmaktadır.

Tablo 12: HAVA KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA YIL İÇİNDE İL/ İLÇELERDE ALINAN TEDBİRLER

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
1	ADANA	1.Çukurova	X	X	X	X	X	X		X	X		X	1.Kozan	X			X	X	X		X			
		2.Seyhan	X	X	X	X	X	X		X	X		X	2.Feke	X			X	X	X		X			
		3.Yüreğir	X	X	X	X	X	X		X	X		X	3.Saimbeyli	X			X	X	X		X			
		4.Sarıçam	X	X	X	X	X	X		X	X		X	4.Tufanbeyli	X			X	X	X		X			
														5.İmamoğlu	X			X	X	X		X			
														6.Pozantı	X			X	X	X		X			
														7.Aladağ	X			X	X	X		X			
														8.Karaisali	X			X	X	X		X			
														9.Karataş	X			X	X	X		X			
														10.Ceyhan	X			X	X	X		X			
														11.Yumurtalık	X			X	X	X		X			
2	ADİYAMAN	1.Merkez	X	X		X	X	X	X	X	X			1.Kahta											
														2.Samsat	X			X				X	X		
														3.Gerger	X			X	X			X	X		
														4.Sincik	X			X	X			X	X		
														5.Çelikhhan	X			X	X			X	X		
														6.Tut	X			X	X			X	X		
														7.Gölbaşı	X	X		X	X	X	X	X	X		
														8.Besni	X			X	X	X	X	X	X		
3	A.KARAHİSAR	1.Afyonkarahisar	X	X		X	X	X		X	X	X		1.Başmakçı	X			X	X	X		X	X	X	
														2.Bayat	X			X	X	X		X	X	X	
														3.Bolvadin	X	X		X	X	X		X	X	X	
														4.Çay	X	X		X	X	X		X	X	X	
														5.Çobanlar	X			X	X	X		X	X	X	
														6.Dazkırı	X			X	X	X		X	X	X	
														7.Dinar	X	X		X	X	X		X	X	X	
														8.Emirdağ	X	X		X	X	X		X	X	X	
														9.Evciler	X			X	X	X		X	X	X	
														10.Hocalar	X			X	X	X		X	X	X	
														11.İhsaniye	X			X	X	X		X	X	X	
														12.İscehisar	X	X		X	X	X		X	X	X	
														13.Kızılören	X			X	X	X		X	X	X	
														14.Sandıklı	X	X		X	X	X		X	X	X	
														15.Sinanpaşa	X			X	X	X		X	X	X	
														16.Sultandağı	X			X	X	X		X	X	X	
														17.Şuhut	X	X		X	X	X		X	X	X	
4	AĞRI	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	X			1.Doğubayazıt	X	X	X		X			X			
														2.Taşlıca	X		X					X			
														3.Diyadin	X		X					X			
														4.Tutak	X		X					X			
														5.Hamur	X		X					X			
														6.Patnos	X	X	X		X				X		
														7.Eleşkirt											

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
5	AMASYA	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X				1.Merzifon	X	X	X	X	X	X		X			
														2.Suluova	X	X	X	X	X	X		X			
														3.Gümüşhacıkoy	X		X	X	X			X			
														4.Taşova	X		X	X	X			X			
														5.Göynücek	X		X	X	X			X			
														6.Hamamözü	X		X	X	X			X			
6	ANKARA	1.Altındağ	X				X	X		X															
		2.Çankaya	X				X	X		X															
		3.Etimesgut	X				X	X		X															
		4.Gölbaşı	X				X	X		X															
		5.Keçiören	X				X	X		X															
		6.Mamak	X				X	X		X															
		7.Sincan	X				X	X		X															
		8.Yenimahalle	X				X	X		X															
		9.Akyurt						X		X															
		10.Ayaş						X		X															
		11.Bala						X		X															
		12.Beypazarı						X		X															
		13.Çamlıdere						X		X															
		14.Çubuk						X		X															
		15.Elmadag						X		X															
		16.Evren						X		X															
		17.Güdül						X		X															
		18.Haymana						X		X															
		19.Kahramankazan						X		X															
		20.Kalecik						X		X															
		21.Kızılcahamam						X		X															
		22.Nallıhan						X		X															
		23.Polatlı	X					X		X															
		24.Pursaklar						X		X															
		25.Şereflikoçhisar						X		X															
7	ANTALYA	1.Aksu	X		X		X	X		X				Diğer İlçeler (14 ilçe)					X	X		X			
		2.Döşemealtı	X		X		X	X		X															
		3.Kepez	X	X	X		X	X		X															
		4.Konyaaltı	X	X	X		X	X		X															
		5.Muratpaşa	X	X	X		X	X		X															
8	ARTVİN	1.Merkez	X				X	X	X	X		X	X	1.Ardanuç	X			X		X	X		X	X	
														2.Arhavi	X			X	X	X	X		X	X	
														3.Borçka	X			X	X	X	X		X	X	
														4.Hopa	X			X	X	X	X		X	X	
														5.Murgul	X			X		X	X		X	X	
														6.Şavşat	X			X		X	X		X	X	
														7.Yusufeli	X			X		X	X		X	X	
														8.Kemalpaşa	X			X		X	X		X	X	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
9	AYDIN	1.Efeler	X	X	X	X	X	X		X	X			1.Bozdoğan	X		X		X	X		X	X		
														2.Buharkent	X		X		X	X		X	X		
														3.Çine	X	X	X		X	X		X	X		
														4.Didim	X		X		X	X		X	X		
														5.Germencik	X		X		X	X		X	X		
														6.İncirtiova	X	X	X		X	X		X	X		
														7.Karacasu	X		X		X	X		X	X		
														8.Karpuzlu	X		X		X	X		X	X		
														9.Koçarlı	X		X		X	X		X	X		
														10.Köşk	X		X		X	X		X	X		
														11.Kuşadası	X	X	X		X	X		X	X		
														12.Kuyucak	X		X		X	X		X	X		
														13.Nazilli	X	X	X	X	X	X		X	X		
														14.Söke	X	X	X	X	X	X		X	X		
														15.Yenipazar	X	X	X		X	X		X	X		
														16.Sultanhisar	X	X	X		X	X		X	X		
10	BALIKESİR	1.Karesi	X	X	X		X	X		X				1.Ayvalık	X		X		X	X		X			
		2.Altieylül	X	X	X		X	X		X				2.Balya	X		X		X	X		X			
														3.Bandırma	X	X	X		X	X		X			
														4.Bigadiç	X	X	X		X	X		X		X	
														5.Burhaniye	X		X		X	X		X			
														6.Dursunbey	X		X		X	X		X			
														7.Edremit	X		X		X	X		X		X	
														8.Erdek	X		X		X	X		X			
														9.Gömeç	X		X		X	X		X			
														10.Gönen	X	X	X		X	X		X		X	
														11.Havran	X		X		X	X		X			
														12.İvrindi	X		X		X	X		X			
														13.Kepsut	X	X	X		X	X		X			
														14.Manyas	X		X		X	X		X			
														15.Marmara	X		X		X	X		X			
														16.Savaştepe	X		X		X	X		X			
														17.Sındırgı	X		X		X	X		X		X	
														18.Susurluk	X	X	X		X	X		X			
11	BİLECİK	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		1.Bozüyük	X	X	X		X	X		X			
														2.Osmaneli	X		X	X	X			X			
														3.Söğüt	X	X	X		X			X			
														4.İnhisar	X		X					X			
														5.Gölpazarı	X		X		X			X			
														6.Yenipazar	X		X	X				X			
														7.Pazaryeri	X		X	X	X			X			
12	BİNGÖL	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	X			Tüm İlçeler (7 ilçe)	X		X	X	X	X		X	X		
13	BİTLİS	1.Merkez		X	X		X			X		X		1.Tatvan		X			X	X		X		X	
														2.Güroymak		X			X			X			
														3.Adilcevaz		X			X			X		X	
														4.Ahlat		X			X			X		X	
														5.Hizan					X			X			
														6.Mutki					X			X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
14	BOLU	1. Bolu Belediyesi		X	X		X	X		X	X	X		1.Taşkeci	X			X							
		2. Karacasu	X											2.Mengen	X										
														3.Gerede	X	X			X	X			X	X	
														4.Seben	X										
														5.Kibrisçık	X		X	X							
														6.Göynük	X		X						X		
														7.Gökçesu	X			X							
														8.Yeniçağa	X		X	X					X		
														9.Dörtdivan	X		X	X					X		
														10.Mudurnu	X		X	X				X	X		
15	BURDUR	1.Merkez	X	X				X		X		X		1.Altınyayla	X					X	X		X		
														2.Ağlasun	X					X	X		X		
														3.Bucak	X					X	X		X		
														4.Gölköy	X	X				X	X		X		
														5.Çeltikçi	X					X	X		X		
														6.Yeşilova	X					X	X		X		
														7.Tefenni	X					X	X		X		
														8.Kemer	X					X	X		X		
														9.Karamanlı	X					X	X		X		
														10.Çavdır	X					X	X		X		
16	BURSA	1.Osmangazi	X	X			X	X		X				1.Büyükorhan	X				X	X		X			
		2.Yıldırım	X	X			X	X		X				2.Gemlik	X				X	X		X			
		3.Nilüfer	X	X			X	X		X				3.Görsu	X	X			X	X		X			
														4.Harmancık	X				X	X		X			
														5.İnegöl	X	X			X	X		X			
														6.İznik	X				X	X		X			
														7.Karacabey	X	X			X	X		X			
														8.Keles	X				X	X		X			
														9.Kestel	X	X			X	X		X			
														10.Mudanya	X	X			X	X		X			
														11.M.Kemalpaşa	X	X			X	X		X			
														13.Orhaneli	X				X	X		X			
														14.Orhangazi	X				X	X		X			
17	ÇANAKKALE	1.Merkez					X				X			1.Ayvacık	X				X				X		
		2.Kepez					X				X			2.Bayramiç	X	X							X		
														3.Biga	X	X		X					X		
														4.Bozcaada	X								X		
														5.Çan	X	X	X	X		X			X		
														6.Eceabat	X	X							X		
														7.Ezine	X	X							X		
														8.Gelibolu	X			X	X				X		
														9.Gökçeada	X									X	
														10.Lapseki	X	X								X	
														11.Yenice	X	X									
18	ÇANKIRI	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X				Tüm İlçeler (11 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X	X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
19	ÇORUM	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	X	X		1.Sungurlu	X	X	X		X	X		X	X		
														2.Osmancık	X	X	X		X	X		X	X		
														3.Alaca	X	X	X		X	X		X	X		
														4.Iskilip	X	X	X		X	X		X	X		
														5.Kargı	X		X		X	X		X	X		
														6.Mecitözü	X		X		X	X		X	X		
														7.Bayat	X		X		X	X		X	X		
														8.Ortaköy	X				X	X		X	X		
														9.Laçın	X				X	X		X	X		
														10.Uğurludağ	X				X	X		X	X		
														11.Dodurga	X				X	X		X	X		
														12.Oğuzlar	X				X	X		X	X		
20	DENİZLİ													13.Boğazkale	X				X	X		X	X		
		1.Merkezefendi	X	X	X	X	X	X		X	X			1.Acıpayam	X	X	X	X	X	X		X	X		
		2.Pamukkale	X	X	X	X	X	X		X	X			2.Babadağ	X		X	X		X		X	X		
														3.Baklan	X		X	X		X		X	X		
														4.Bekilli	X		X	X		X		X	X		
														5.Beyağaç	X		X	X		X		X	X		
														6.Bozkurt	X		X	X		X		X	X		
														7.Buldan	X		X	X		X		X	X		
														8.Çal	X		X	X		X		X	X		
														9.Çameli	X		X	X		X		X	X		
														10.Çardak	X		X	X		X		X	X		
														11.Çivril	X		X	X	X	X		X	X		
														12.Güney	X		X	X		X		X	X		
														13.Honaz	X	X	X	X		X		X	X		
														14.Kale	X		X	X		X		X	X		
														15.Sarayköy	X	X	X	X		X		X	X	X	
														16.Serinhisar	X	X	X	X		X		X	X		
21	DİYARBAKIR													17.Tavas	X		X	X	X	X		X	X		
		1.Kayapınar	X	X				X						1.Bismil	X				X			X			
		2.Yenişehir		X				X	X	X				2.Çermik	X										
		3.Bağlar		X				X						3.Çınar	X										
		4.Sur				X		X						4.Çüngüş	X										
														5.Dicle	X										
														6.Eğil	X										
														7.Ergani	X				X			X			
														8.Hani	X										
														9.Hazro	X										
														10.Silvan	X				X			X			
														11.Kocaköy	X										
														12.Lice	X										
22	EDİRNE													13.Kulp	X										
		1.Merkez	X	X	X			X		X				1. Keşan	X	X	X			X		X			
														2.Uzunköprü	X	X	X			X		X			
														3.Lalapaşa			X			X		X			
														4.Süloğlu			X			X		X			
														5.Havsa			X			X		X			
														6.Meriç			X			X		X			
														7.İpsala	X	X	X			X		X			
23	ELAZIĞ													8.Enez		X	X			X		X			
		1.Merkez	X	X	X			X	X		X			Tüm İlçeler (10 ilçe)	X										
24	ERZİNCAN	1. Merkez İlçe	X	X	X			X	X		X			Tüm İlçeler (8 ilçe)	X				X	X		X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
25	ERZURUM	1.Büyükşehir Bld.	X	X	X	X	X	X		X	X														
		2.Yakutiye	X	X	X	X	X	X		X	X														
		3.Palandöken	X	X	X	X	X	X		X	X														
		4.Aziye	X	X	X	X	X	X		X	X														
26	ESKİŞEHİR	1.Odunpazarı	X	X	X		X	X		X															
		2.Tepebaşı	X	X	X		X	X		X															
27	GAZİANTEP	1. Şahinbey	X	X	X	X	X	X		X	X	X													
		2. Şehitkamil	X	X	X	X	X	X		X	X	X													
		3. Oğuzeli	X	X	X		X	X		X	X	X													
28	GİRESUN	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	X			1.Alucra	X		X	X	X	X		X	X		
														2.Bulancak	X		X		X	X		X	X		
														3.Çamoluk	X		X	X	X	X		X	X		
														4.Çanakçı	X		X		X	X		X	X		
														5.Dereli	X		X		X	X		X	X		
														6.Doğankent	X		X		X	X		X	X		
														7.Espiye	X		X		X	X		X	X		
														8.Eynesil	X		X		X	X		X	X		
														9.Görele	X		X		X	X		X	X		
														10.Güce	X		X		X	X		X	X		
														11.Keşap	X		X		X	X		X	X		
														12.Piraziz	X		X		X	X		X	X		
														13.Şebinkarahisar	X		X	X	X	X		X	X		
														14.Tirebolu	X		X		X	X		X	X		
														15.Yağlıdere	X		X		X	X		X	X		
29	GÜMÜŞHANE	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	X			Tüm İlçeler (5 ilçe)	X	X	X	X	X	X		X	X		
30	HAKKARİ	1.Merkez	X		X		X	X		X				1.Yüksekova	X		X		X	X					
														2.Şemdinli	X		X		X	X					
														3.Çukurca	X		X	X		X	X				
														4.Derecik	X		X		X	X					
31	HATAY	1.Antakya	X	X	X	X	X	X		X	X	X		1.Belen	X	X	X		X	X		X			
		2.Defne	X	X	X	X	X	X		X	X	X		2.Dörtöyl	X	X	X		X	X		X	X	X	
														3.Hassa	X	X	X		X	X		X			
														4.Kumlu	X	X	X		X	X		X			
														5.Reyhanlı	X	X	X		X	X		X			
														6.Erzin	X	X	X		X	X		X		X	
														7.Payas	X	X	X		X	X		X		X	
														8.Samandağ	X	X	X		X	X		X			
														9.Altınözü	X	X	X		X	X		X			
														10.Yayladağı	X	X	X		X	X		X			
														11.İskenderun	X	X	X		X	X		X	X	X	
														12.Arsuz	X	X	X		X	X		X		X	
														13.Kırkhan	X	X	X		X	X		X	X	X	
32	ISPARTA	1.Isparta	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		1.Aksu	X		X	X				X	X		
														2.Atabey	X	X	X	X				X	X		
														3.Eğirdir	X		X	X				X	X		
														4.Gelendost	X		X	X				X	X		
														5.Gönen	X	X	X	X				X	X		
														6.Keçiborlu	X	X	X	X				X	X		
														7.Senirkent	X		X	X				X	X		
														8.Sütçüler	X		X	X				X	X		
														9.Şarkikaraağaç	X		X	X				X	X		
														10.Uluborlu	X		X	X				X	X		
														11.Yalvaç	X	X	X	X	X			X	X		
														12.Yenişarbademli	X		X	X				X	X		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
33	MERSİN	1.Akdeniz	X	X	X	X	X	X		X				1.Mezitli	X	X	X	X	X						
		2.Toroslar	X	X	X	X								2.Erdemli	X		X	X	X						
		3.Yenişehir	X	X	X	X								3.Silifke	X		X	X	X	X		X			
														4.Anamur	X		X	X	X						
														5.Bozyazı	X		X	X							
														6.Aydıncık	X		X								
														7.Çamyayla	X		X								
														8.Gülnar	X		X								
														9.Tarsus	X	X	X	X	X	X		X			
														10.Mut	X		X		X						
34	İSTANBUL	Tüm ilçeler (39 İlçe)	X	X			X	X	X	X															
35	İZMİR	1.Konak	X	X	X					X															
		2.Karşıyaka	X	X	X					X															
		3.Karabağlar	X	X	X					X															
		4.Bayraklı	X	X	X					X															
		5.Bornova	X	X	X			X		X															
		6.Çiğli	X	X	X			X		X															
		7.Gaziemir	X	X	X			X		X															
		8.Güzelbahçe	X	X	X					X															
		9.Narlıdere	X	X	X					X															
		10.Balçova	X	X	X					X															
		11.Buca	X	X	X			X		X															
		12.Menemen	X		X			X		X															
		13.Torbalı	X	X	X			X		X															
		14.Seferihisar	X		X					X															
		15.Kemalpaşa	X	X	X			X		X															
		16 Urla	X		X					X															
		17.Selçuk	X		X					X															
		18.Foça	X		X					X															
		19.Bayındır	X		X					X															
		20.Aliağa	X		X			X		X															
		21.Menderes	X	X	X			X		X															
		22.Ödemiş	X		X			X		X															
		23.Tire	X		X			X		X															
		24.Kiraz	X		X					X															
		25.Beydağ	X		X					X															
		26.Bergama	X		X					X															
		27.Dikili	X		X					X															
		28.Kınık	X		X					X															
		29.Karaburun	X		X					X															
		30.Çeşme	X		X					X															
36	KARS	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	X			1.Arpaçay	X		X		X	X		X	X		
														2.Akyaka	X		X		X	X		X	X		
														3.Susuz	X		X		X	X		X	X		
														4.Digor	X		X		X	X		X	X		
														5.Kağızman	X		X		X	X		X	X		
														6.Dağpınar	X		X		X	X		X	X		
														7.Selim	X	X	X		X	X		X	X		
														8.Sarıkamış	X	X	X		X	X		X	X		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
37	KASTAMONU	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X				1.Abana	X	X	X	X	X	X	X				
														2.Ağlı	X	X	X	X	X	X	X				
														3.Araç	X	X	X	X	X	X	X				
														4.Azdavağ	X	X	X	X	X	X	X				
														5.Bozkurt	X	X	X	X	X	X	X				
														6.Cide	X	X	X	X	X	X	X				
														7.Çatalzeytin	X	X	X	X	X	X	X				
														8.Daday	X	X	X	X	X	X	X				
														9.Devrekani	X	X	X	X	X	X	X				
														10.Doğanyurt	X	X	X	X	X	X	X				
														11.Hanönü	X	X	X	X	X	X	X				
														12.İhsangazi	X	X	X	X	X	X	X				
														13.İnebolu	X	X	X	X	X	X	X				
														14.Küre	X	X	X	X	X	X	X				
														15.Pınarbaşı	X	X	X	X	X	X	X				
														16.Seydiler	X	X	X	X	X	X	X				
														17.Şenpazar	X	X	X	X	X	X	X				
														18.Taşköprü	X	X	X	X	X	X	X				
														19.Tosya	X	X	X	X	X	X	X				
38	KAYSERİ	1.Hacılar	X	X	X	X	X	X		X	X	X		1.Akkışla	X	X	X	X	X		X	X	X		
		2.İncesu	X	X	X	X	X	X		X	X	X		2.Bünyan	X	X	X	X	X		X	X	X		
		3.Kocasinan	X	X	X	X	X	X		X	X	X		3.Develi	X	X	X	X	X		X	X	X		
		4.Melikgazi	X	X	X	X	X	X		X	X	X		4.Felahiye	X	X	X	X	X		X	X	X		
		5.Talas	X	X	X	X	X	X		X	X	X		5.Özvatan	X	X	X	X	X		X	X	X		
														6.Pınarbaşı	X	X	X	X	X		X	X	X		
														7.Sarıoğlu	X	X	X	X	X		X	X	X		
														8.Sarı	X	X	X	X	X		X	X	X		
														9.Tomarza	X	X	X	X	X		X	X	X		
														10.Yahyalı	X	X	X	X	X		X	X	X		
														11.Yeşilhisar	X	X	X	X	X		X	X	X		
39	KIRKLARELİ	1.Merkez	X	X			X	X		X				1.Lüleburgaz	X	X			X	X	X				
														2.Babaeski	X				X	X	X				
														3.Vize	X				X	X	X				
														4.Pınarhisar	X			X	X	X	X				
														5.Demirköy	X				X	X	X				
														6.Pehlivan köyü	X				X	X	X				
														7.Kofçaz	X				X	X	X				
40	KIRŞEHİR	1.Merkez		X			X			X				1.Akçakent	X							X			
														2.Akpınar					X						
														3.Boztepe		X									
														4.Çiçekdağı	X								X		
														5.Kaman					X						
41	KOCAELİ	1.İzmit	X	X			X	X		X				1.Çayirova	X	X			X	X	X	X			
														2.Gebze	X	X			X	X	X				
														3.Darica	X	X			X	X	X				
														4.Dilovası	X	X			X	X	X	X			
														5.Körfez	X	X			X	X	X				
														6.Derince	X	X			X	X	X				
														7.Kartepe	X	X			X	X	X				
														8.Gölcük	X	X			X	X	X				
														9.Karamürsel	X	X			X	X	X				
														10.Kandıra	X	X			X	X	X				
														11.Başıskele	X	X			X	X	X				

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
42	KONYA	1.Selçuklu	X	X	X					X	X			1.Ereğli	X	X						X	X		
		2.Karatay	X	X	X					X	X			2.Karapınar	X	X						X	X		
		3.Meram	X	X	X					X	X			3.Ilgın	X	X						X	X		
														4.Akşehir	X	X						X	X		
														5.Seydişehir	X	X						X	X		
														6.Beyşehir	X	X						X	X		
43	KÜTAHYA	1.Merkez		X	X		X	X		X				1.Tavşanlı	X	X			X		X				
														2.Simav	X			X		X		X		X	
														3.Gediz	X	X			X		X				
														4.Emet		X		X	X	X	X	X	X		
														5.Çavdarhisar	X	X			X		X				
														6.Hisarcık	X				X		X				
														7.Dumlupınar	X				X		X				
														8.Şaphane	X				X		X				
														9.Pazarlar	X				X		X				
														10.Altıntaş	X			X		X		X		X	
														11.Domaniç	X				X		X				
														12.Altıntaş	X				X		X				
44	MALATYA	1.Yeşilyurt	X	X	X	X	X	X		X				1.Akçadağ			X	X		X		X			
		2.Battalgazi	X	X	X	X	X	X		X				2.Arapgir			X	X		X		X			
														3.Battalgazi			X	X		X		X			
														4.Doğanşehir		X	X	X		X		X			
														5.Darende			X	X		X		X			
														6.Kale			X	X		X		X			
														7.Yazıhan			X	X		X		X			
														8.Hekimhan			X	X		X		X			
														9.Kuluncak			X	X		X		X			
														10.Arguvan			X	X		X		X			
														11.Doğanyol			X	X		X		X			
														12.Pütürge			X	X		X		X			
45	MANİSA	1.Yunusemre	X	X	X	X	X	X		X				1.Akhisar	X	X	X	X	X	X		X			
		2.Şehzadeler	X	X	X	X	X	X		X				2.Ahmetli	X	X	X	X	X	X		X			
														3.Alaşehir	X	X	X	X	X	X		X			
														4.Demirci	X	X	X	X	X	X		X			
														5.Gördes	X	X	X	X	X	X		X			
														6.Gölmarmara	X	X		X	X	X		X			
														7.Kula	X	X		X	X	X		X			
														8.Kırkağaç	X	X		X	X	X		X			
														9.Köprübaşı	X	X		X	X	X		X			
														10.Salihli	X	X	X	X	X	X		X		X	
														11.Sargöl	X	X		X	X	X		X			
														12.Saruhanlı	X	X		X	X	X		X			
														13.Selendi	X	X		X	X	X		X			
														14.Soma	X	X		X	X	X		X			
														15.Turgutlu	X	X		X	X	X		X			
46	K.MARAŞ	1.Dutkadiroğlu	X	X	X		X	X		X				1.Elbistan	X		X		X	X		X			
		2.Onikişubat	X	X	X		X	X		X				2.Afşin	X		X		X			X			
														3.Türkoğlu	X		X		X	X		X			
														4.Andırın	X		X		X			X			
														5.Göksun	X		X		X			X			
														6.Pazarcık	X		X		X	X		X			
														7.Çağlayancerit	X		X		X			X			
														8.Nurhak	X		X		X			X			
														9.Ekinözü	X		X		X			X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
47	MARDİN	1.Yenişehir	X	X	X	X	X	X		X				1.Dargeçit	X	X	X	X	X	X		X			
		2.Ravza Mahallesi	X	X	X		X	X		X				2.Derik	X	X	X	X	X	X		X			
		3.Eski Mardin	X		X		X	X		X				3.Kızıltepe	X	X	X	X	X	X		X			
		4.13 Mart Mah.	X	X	X	X	X	X		X				4.Midyat	X	X	X	X	X	X		X			
		5.Zinnar Bağları	X		X	X	X	X		X				5.Nusaybin	X	X	X	X	X	X		X			
		6.OSB	X		X	X	X	X		X				6.Ömerli	X	X	X	X	X	X		X			
														7.Yeşilli	X	X	X	X	X	X		X			
														8.Mazıdağı	X	X	X	X	X	X		X			
														9.Savur	X	X	X	X	X	X		X			
48	MUĞLA	1.Menteşe		X			X	X						1.Ortaca								X			
		2.Bayır						X																	
49	MUŞ	1.Merkez	X	X	X		X	X						Tüm İlçeler (5 ilçe)	X				X	X					
50	NEVŞEHİR	1.Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	X			1.Acıgöl	X			X	X	X		X			
														2.Derinkuyu	X			X	X			X			
														3.Gülşehir	X			X	X	X		X			
														4.Hacıbektaş	X				X	X		X			
														5.Avanos	X	X		X	X	X		X			
														6.Kozaklı	X			X	X	X		X			
														7.Ürgüp	X	X		X	X	X		X			
51	NİĞDE	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	X			1.Altınhisar	X					X	X				
														2.Bor	X	X				X	X				
														3.Çamardı	X					X	X				
														4.Çiftlik	X					X	X				
														5.Ulukışla	X					X	X				
52	ORDU	1.Altınordu	X	X	X	X	X	X	X	X				1.Akkuş	X	X		X	X	X		X			
														2.Aybastı	X	X		X	X		X				
														3.Çatalpınar	X	X		X	X	X	X				
														4.Çamaş	X	X		X	X		X				
														5.Çaybaşı	X	X		X	X		X				
														6.Fatsa	X	X	X		X	X	X	X			
														7.Gölköy	X	X		X	X		X				
														8.Gürgentepe	X	X		X	X		X				
														9.Gülyalı	X	X		X	X		X				
														10.Kabadüz	X	X		X	X		X				
														11.Kabataş	X	X		X	X		X				
														12.Korgan	X	X		X	X		X				
														13.Kumru	X	X		X	X		X				
														14.Mesudiye	X	X		X	X		X				
														15.Perşembe	X	X		X	X		X				
														16.Ünye	X	X	X		X	X	X	X			
														17.İkizce	X	X		X	X		X				
														18.Çaybaşı	X	X		X	X		X				
53	RİZE	1.Merkez	X	X			X			X	X			1.Ardeşen	X			X	X		X				
														2.Fındıklı	X			X	X		X				
														3.Pazar	X			X	X		X				
														4.Çayeli	X			X	X		X				
														5.Çamlıhemşin	X			X			X				
														6.Hemşin	X			X			X				
														7.Güneysu	X			X	X		X				
														8.Derepazarı	X			X	X		X				
														9.İyidere	X			X	X		X				
														10.Kalkandere	X			X	X		X				
														11.İkizdere	X			X							

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
54	SAKARYA	1.Adapazarı	X	X		X	X			X	X			1.Sapanca	X							X	X		
		2.Erenler	X	X		X	X			X	X			2.Söğütü	X							X	X		
		3.Serdivan	X	X						X	X			3.Ferizli	X							X	X		
		4.Arifiye	X	X		X	X			X	X			4.Karasu	X			X				X	X		
														5.Kocaeli	X			X				X	X		
														6.Kaynarca	X			X				X	X		
														7.Geyve	X			X	X			X	X		
														8.Taraklı	X			X				X	X		
														9.Pamukova	X							X	X		
														10.Hendek	X			X	X			X	X		
														11.Akyazı	X			X	X			X	X		
														12.Karapürçek	X			X				X	X		
55	SAMSUN	1.İlkadım	X	X			X	X	X	X	X			1.Bafra	X	X		X	X		X	X			
		2.Atakum	X	X			X	X	X	X	X			2.Çarşamba	X	X		X	X		X	X			
		3.Canik	X	X			X	X		X	X			3.Terne	X	X		X	X		X	X			
		4.Tekkeköy	X	X			X	X		X	X			4.Vezirköprü	X	X		X	X		X	X			
														5.Havza	X	X		X	X		X	X			
														6.Ladik	X	X		X	X		X	X			
														7.Kavak	X			X	X		X	X			
														8.Alaçam	X			X	X		X	X			
														9.Yakakent	X			X	X		X	X			
														10.Ondokuzmayıs	X	X		X	X		X	X			
														11.Salıpazarı	X			X	X		X	X			
														12.Asarcık	X			X	X		X	X			
														13.Ayvacık	X			X	X		X	X			
56	SİİRT	1.Bahçelievler Mah.	X	X	X		X	X		X	X			1.Tillo	X	X	X	X	X		X	X			
		2.Yeni Mahalle	X	X	X		X	X		X	X			2.Baykan	X		X	X	X		X	X			
		3.Kooperatif Mah.	X	X	X		X	X		X	X			3.Eruh	X	X	X	X	X		X	X			
		4.Diğer	X	X	X		X	X		X	X			4.Kurtalan	X	X	X	X	X		X	X			
														5.Pervari	X	X	X	X	X		X	X			
														6.Şirvan	X	X	X	X	X		X	X			
57	SİNOP	1. Merkez		X	X		X	X		X				1.Durağan	X	X	X	X		X					
														2.Dikmen	X	X	X	X		X					
														3.Erfelek	X	X	X	X		X					
														4.Boyabat	X	X	X	X		X					
														5.Saraydüzü	X	X	X	X		X					
														6.Ayancık	X	X	X	X		X					
														7.Türkeli	X	X	X	X		X					
														8.Gerze	X	X	X	X		X					
58	SİVAS	1.Merkez	X	X	X		X	X		X	X			1.Akıncılar	X			X	X		X	X			
														2.Altınyayla	X			X	X		X	X			
														3.Divriği	X	X		X	X		X	X			
														4.Doğanşar	X			X	X		X	X			
														5.Gemerek	X	X		X	X		X	X			
														6.Gölova	X			X	X		X	X			
														7.Gürün	X			X	X		X	X			
														8.Hafik	X			X	X		X	X			
														9.İmranlı	X			X	X		X	X			
														10.Kangal	X	X		X	X		X	X			
														11.Koyulhisar	X			X	X		X	X			
														12.Suşehri	X	X		X	X		X	X			
														13.Şarkışla	X	X		X	X		X	X			
														14.Ulaş	X			X	X		X	X			
														15.Yıldızeli	X			X	X		X	X			
														16.Zara	X	X		X	X		X	X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
59	TEKİRDAĞ	1.Süleymanpaşa	X	X	X	X	X	X		X	X			1.Çorlu	X	X	X		X	X		X	X	X	
														2.Çerkezköy	X	X	X		X	X		X	X	X	
														3.Ergene	X	X	X		X	X		X	X	X	
														4.Saray	X	X	X	X	X	X		X	X	X	
														5.Marmara Ereğlisi	X	X	X		X	X		X	X	X	
														6.Hayrabolu	X		X	X	X	X		X	X	X	
														7.Malkara	X		X	X	X	X		X	X	X	
														8.Şarköy	X		X	X	X	X		X	X	X	
														9.Kapaklı	X	X	X		X	X		X	X	X	
														10.Muratlı	X	X	X		X	X		X	X	X	
60	TOKAT	1.Tokat	X	X	X		X	X		X	X			1.Almus	X		X	X	X	X		X			
														2.Artova	X		X	X	X	X		X			
														3.Başçıftlık	X		X	X	X	X		X			
														4.Erbaa	X	X	X	X	X	X		X			
														5.Niksar	X	X	X	X	X	X		X			
														6.Pazar	X	X	X	X	X	X		X			
														7.Reşadiye	X		X	X	X	X		X			
														8.Sulusaray	X		X	X	X	X		X			
														9.Turhal	X	X	X	X	X	X		X			
														10.Yeşilyurt	X		X	X	X	X		X			
														11.Zile	X	X	X	X	X	X		X			
61	TRABZON	1.Merkez (Ortahisar İlçesi)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	1.Akçaabat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
														2.Araklı	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
														3.Arsin	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
														4.Beşikdüzü	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														5.Çarşıbaşı	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														6.Çaykara	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														7.Dernekpazarı	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														8.Düzköy	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														9.Hayrat	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														10.Köprübaşı	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														11.Maçka	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														12.Of	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
														13.Sürmene	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
														14.Şalpazarı	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														15.Tonya	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														16.Vakfıkebir	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
														17.Yomra	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
62	TUNCELİ	1.Merkez	X		X		X	X		X				Tüm ilçeler (7 ilçe)	X	X			X	X					
63	ŞANLIURFA	1.Karaköprü	X	X	X	X	X	X		X	X			1.Siverek	X	X		X	X						
		2.Haliliye	X	X	X	X	X	X	X	X	X			2.Hilvan	X	X			X	X					
		3.Eyyübiye	X	X	X	X	X	X		X	X			3.Viranşehir	X	X			X	X					
														4.Ceylanpınar	X	X			X	X					
														5.Harran	X	X			X	X					
														6.Akçakale	X	X			X	X					
														7.Bozova	X	X			X	X					
														8.Birecik	X	X		X	X						
														9.Halpeti	X	X			X	X					
														10.Suruç	X	X			X	X					
64	UŞAK	1.Uşak	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Tüm ilçeler (5 ilçe)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
65	VAN	1.Edremit	X	X	X		X	X		X				Tüm İlçeler (10 ilçe)	X		X		X	X		X			
		2.İpekyolu	X	X	X		X	X		X															
		3.Tuşba	X	X	X		X	X		X															
66	YOZGAT	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	X			Tüm İlçeler (13 ilçe)	X	X	X	X	X	X		X	X		
67	ZONGULDAK	1.Zonguldak Merkez	X	X	X	X	X	X	X	X	X			1.Kozlu	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
														2.Kılımlı	X		X	X	X	X	X	X	X		
														3.Kdz.Ereğli	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
														4.Gökçebeğ	X		X	X	X	X	X	X	X		
														5.Alaplı	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
														6.Çaycuma	X		X	X	X	X	X	X	X		
														7.Devrek	X		X	X	X	X	X	X	X		
68	AKSARAY	1.Aksaray	X	X			X	X	X	X				1.Ortaköy	X	X				X	X				
														2.Ağaçören	X					X	X				
														3.Eskil	X					X	X				
														4.Sultanhanı	X					X	X				
														5.Gülağaç	X					X	X				
														6.Güzelyurt	X					X	X				
														7.Sarıyahşi	X					X	X				
69	BAYBURT	1.Bayburt	X	X		X	X	X		X				1.Aydıntepe	X				X			X			
														2.Demirözü	X				X			X			
70	KARAMAN	1.Merkez	X	X	X		X			X				Tüm İlçeler (5 ilçe)	X		X					X			
71	KIRIKKALE	1.Kırıkkale	X	X	X	X	X	X		X				1.Delice	X				X	X		X			
														2.Keskin	X				X	X		X			
														3.Sulakyurt	X				X	X		X			
														4.Bahşili	X	X			X	X		X			
														5.Balıseyh	X				X	X		X			
														6.Yahşıhan	X	X			X	X		X			
														7.Karakeçili	X				X	X		X			
														8.Çelebi	X				X	X		X			
72	BATMAN	1.Merkez	X	X	X		X	X		X				Tüm İlçeler (5 ilçe)	X				X			X			
73	ŞIRNAK	1.Merkez			X		X	X		X				1.Cizre			X		X	X		X			
														2.Silopi			X		X	X		X			
														3.Uludere			X		X	X		X			
														4.Beytüşşebap			X		X	X		X			
														5.Güçlönak			X		X	X		X			
														6.İdil											
74	BARTIN	1.Merkez	X	X	X		X	X		X				1.Amasra	X		X		X	X		X			
														2.Kurucaşile	X		X		X			X			
														3.Ulus	X		X		X			X			
														4.Kozcağız Beldesi	X		X		X			X			
														5.Abdipaşa Beldesi	X		X		X			X			
														6.Kumluca Beldesi	X		X		X			X			
														7.Hasankadı Beldesi	X		X		X			X			
75	ARDAHAN	1.Merkez	X	X	X		X	X		X				Tüm İlçeler (5 ilçe)	X		X			X		X			
76	IĞDIR	1.Merkez	X	X	X	X	X	X		X	X			Tüm İlçeler (3 ilçe)	X		X	X	X	X		X	X		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	İL MERKEZİ	Alınan Tedbir/ Tedbirler											İLÇELER	Alınan Tedbir/ Tedbirler										
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
77	YALOVA	1.Yalova		X			X	X		X	X			1.Altınova		X				X					
														2.Armutlu		X									
														3.Çınarcık		X									
														4.Çiftlikköy		X			X	X					
														5.Termal		X									
78	KARABÜK	1.Karabük	X	X	X		X	X	X	X				1.Safranbolu	X	X	X		X	X		X			
														2.Eskipazar	X		X		X	X		X			
														3.Eflani	X		X		X	X		X			
														4.Yenice	X		X		X	X		X			
														5.Ovacık	X		X		X			X			
79	KİLİS	1.Merkez	X	X				X		X				Tüm İlçeler (3 ilçe)	X							X			
80	OSMANİYE	1.İl Merkezi		X	X			X	X		X			Tüm İlçeler (6 ilçe)			X		X	X		X			
81	DÜZCE	1.Merkez	X					X	X		X			Tüm ilçeler (7 ilçe)	X				X	X		X			

Tabloda alınan tedbirlere ilişkin harf kodlarının anlamları:

- a. Kaliteli katı/sıvı yakıt kullanımı
- b. Doğalgaz kullanımı
- c. Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları
- d. Ağaçlandırma çalışmaları/orman alanlarının, yeşil alanların artırılması
- e. Motorlu taşıtların egzoz gazı ölçümleri
- f. Sanayi kuruluşlarının emisyon izni almaları
- g. Sanayi tesislerinin yerleşim yeri dışına çıkarılmaları
- h. Denetim
- i. Binalarda ısı yalıtımının yapılması
- j. Alternatif enerji kaynaklarının kullanımı
- k. Diğer

Tablo 13. YERÜSTÜ SULARININ YERÜSTÜ SU KALİTESİ YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ HÜKÜMLERİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Eysel Atıksular	Eysel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
1	ADANA	Ceyhan Nehri Alt Havza			X		X	X	X	X	X	X	X	X			X	
		YD3 Drenaj Kanalı				X	X	X	X		X							
		TDO Drenaj Kanalı				X	X	X	X									
		TD11 Drenaj Kanalı				X												
		Seyhan Nehri Üst Havza	X					X			X		X		X			
		Seyhan Nehri Orta Havza	X									X			X			
		Seyhan Nehri Alt Havza				X	X	X	X	X	X	X	X					
		Çatalan Barajı	X								X		X					
		Seyhan Barajı		X			X	X			X		X		X			
		Akyatan Lagünü				X	X	X	X	X	X	X	X		X			
Tuzla Lagünü			X						X				X					
2	ADIYAMAN	Kahta Çayı		X							X							
		Besni Akdere		X						X	X							
		Birimse Çayı		X						X	X							
3	A.KARAHİSAR	Akarçay				X	X	X	X	X	X	X						
		Eber Gölü				X	X		X		X	X						
		Karakuyu Gölü		X			X											
		Karamık Gölü			X													
		Acıgöl			X		X											
4	AĞRI	Patnos Barajı	X				X				X	X						
		Yazıcı Barajı	X				X				X	X						
		Doğubayazıt Balık Gölü Sulaması	X				X				X	X						
5	AMASYA	Yeşilirmak					X	X	X		X	X						
		Tersakan					X	X	X		X	X						
		Çekerek					X	X	X		X	X						
		Deliçay					X	X	X		X	X						
6	ANKARA	Ankara Çayı					X	X										
		Ova Çayı					X	X			X							
		Hatip Çayı					X	X				X						
		Çubuk Çayı					X	X										
7	ANTALYA	Eşen Çayı										X						
		Alakır Çayı					X	X			X	X						
		Düden Çayı					X	X			X							
		Aksu Çayı					X	X			X		X					
		Köprüçay					X	X			X	X	X					
		Manavgat Çayı					X	X			X	X						Tekne gezileri
		Karpuz Çayı					X	X				X	X					
		Alara Çayı					X	X			X	X	X					
		Kargı Çayı					X	X			X		X					
		Dim Çayı					X	X				X						
		Sedre Çayı					X	X										
		Biçkıcı Çayı					X	X				X						
		Oba Çayı					X	X										
		Salamur Çayı					X	X										
		Korkuteli Çayı					X	X				X						

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri												
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer	
8	ARTVİN	Çoruh Nehri					X	X					X						
		Şavşat Çayı					X	X					X						
		Kapisre Deresi					X	X					X						
9	AYDIN	B.Menderes Nehri ve Yan Kolları			X		X	X	X	X	X	X							
10	BALIKESİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																	
11	BİLECİK	Sakarya Nehri					X		X										
		Karasu Çayı					X		X										
		Söğüt Deresi					X		X										
		Sorgun Deresi					X												
		Karapınar Deresi																	
		Değirmen Deresi																	
		Göksu Çayı					X												
		Kıralbağı Deresi																	
		Akçay Deresi																	
12	BİNGÖL	Murat Nehri			X		X	X					X						
		Peri Çayı			X		X	X					X						
		Göynük Çayı			X		X	X					X						
13	BİTLİS	Bitlis Deresi					X	X					X						
14	BOLU	Abant Gölü						X											
		Yeniçağa Gölü					X	X			X								
		Büyüksu Çayı						X	X	X	X	X							
		Gerede Ulusu Deresi					X	X		X	X								
		Dörtdivan Ulusu Deresi					X	X		X	X								
		Gerede Dayıoğlu Deresi					X	X											
		Mudurnu Deresi			X		X	X			X	X							
15	BURDUR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																	
16	BURSA	Bursa					X	X	X	X	X	X	X						
		Çakırköy						X			X								
		Aş.Susurluk-Karacabey						X			X	X							
		İznik						X			X	X							
		Orhangazi						X			X		X						
		Gemlik						X			X								
		Engürücük						X			X								
		Mudanya						X			X								
		Yenişehir						X			X	X							
İnegöl						X		X	X	X									
17	ÇANAKKALE	Kara Menderes Çayı									X								
		Tuzla Çayı					X												
		Sarıçay															X		
		Kocabaş Çayı					X				X								
		Mihli Çayı																	
		Kavak Çayı																	
		Bayramdere																	
		Büyükdere																	
		Çınardere																	
		Tayfurdere					X												
		Umurbey Çayı									X								
		Kocaçay																	
		Agonya Çayı											X						

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri												
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer	
18	ÇANKIRI	Ulu Çay (Çerkeş Çayı)					X	X		X	X	X							
		Acı Çay					X	X		X	X								
		Tatlı Çay					X	X		X	X								
		Kızılırmak					X	X		X	X								
		Devrez Çayı					X	X		X	X								
		Terme Çayı					X	X		X	X								
		Melen Çayı					X	X		X	X								
		Kürt Gölü									X								
		Güldürcek Barajı									X								
		Mart Göleti									X								
		Yapraklı Göleti									X								
		Maruf Göleti									X								
19	ÇORUM	Derinçay				X	X		X		X	X							
		Alaca Çayı				X	X				X	X							
		Budaközü Deresi (Sungurlu)					X				X	X							
		İskilip Çayı (Akçay)				X					X	X							
		Efennik Çayı (Mecitözü)				X					X	X							
		Lapa Çayı (Bayat)				X	X				X	X							
20	DENİZLİ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																	
21	DİYARBAKIR	Dicle Baraj Gölü	X				X				X	X							
		Maden Çayı				X							X						
		Dicle Nehri/ Bismil				X		X			X		X						
		Sarge Deresi			X						X								
		Salat Deresi			X						X								
		Devegeçidi Deresi				X				X									
22	EDİRNE	Pamuk Çayı				X		X											
		Meriç			X	X	X	X	X		X								
		Tunca			X	X			X		X								
		Arda			X	X			X		X								
22	EDİRNE	Ergene					X	X		X		X							
		Konu hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır.																	
		Konu hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır.																	
		Konu hakkında yeterli bilgi bulunmamaktadır.																	
26	ESKİŞEHİR(*)	Balıkdami Gölü					X	X	X				X						
		Gökpınar Barajı					X	X	X				X						
		Bardakçı Deresi					X	X	X				X						
		Pürlek Deresi					X	X	X				X						
		Sarısu Çayı					X	X	X				X						
		Porsuk Çayı					X	X	X				X						
		Sakarya Nehri					X	X	X				X						
		Yalınkaya Deresi					X	X	X				X						
		Sabuncupınar Deresi					X	X	X				X						
27	GAZİANTEP	Karasu (İslahiye)	X								X	X							
		Alleben (Sacır)				X		X		X		X	X						
		Nizip Çayı				X		X		X	X	X							
		Merzimen				X		X			X	X							
		Karasu (Araban)			X		X				X	X							
		İçerisu (Nurdağı)			X		X				X	X	X						

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
28	GİRESUN	Pazarsuyu					X	X			X	X						
		Aksu Deresi					X	X	X	X	X		X					
		Yağlıdere					X	X			X		X					
		Gelevera Deresi					X	X			X							
		Harşit Çayı					X	X			X		X					
		Görece Deresi					X	X			X							
		Kelkit Çayı					X	X			X		X					
		Avutmuş Çayı					X	X			X							
29	GÜMÜŞHANE	Diğerleri					X	X			X							
		Harşit		X			X	X										
30	HAKKARİ	Kelkit		X			X	X			X							
		Zap Nehri	X				X	X										
31	HATAY	Pesana Çayı	X				X	X										
		Nehil Çayı	X				X	X										
32	ISPARTA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
		Eğirdir Gölü	X				X	X	X		X	X						
		Beysşehir Gölü					X	X	X		X	X						
		Burdur Gölü					X	X	X		X	X						
		Kovada Gölü					X	X	X		X	X						
		Gölcük Krater Gölü																Doğal Kirleticiler
		Gelendost Çayı					X	X	X	X		X	X					
		Pupa Çayı					X	X	X	X		X	X					
		Yeşilköy Deresi					X	X	X	X		X	X					
		Sanırlı Deresi					X	X	X	X		X	X					
33	MERSİN	Aksu Çayı					X	X	X		X	X						
		Berdan Nehri Mansap			X		X	X	X	X	X	X						
		Berdan Baraj Gölü		X									X					
		Berdan Nehri Muhat Köprüsü	X															
		Pamukluk Çayı	X															
		Delicey Memba		X									X					
		Delicey Mansap			X		X	X	X	X	X	X	X					
		Efrenk Deresi		X														
		Erçel Deresi		X														
		Sorgun Çayı	X															
		Lamas Çayı			X						X	X	X					
		Aksıfat Deresi		X														
		Göksu Nehri Mansap		X			X	X			X							
		Göksu Nehri Orta		X			X	X			X							
		Göksu Nehri Memba		X			X	X			X							
		Ermenek Çayı	X															
		Küre Deresi		X														
		Bozyazı Deresi	X															
		Alaköprü Baraj Gölü	X															
Anamur Çayı Mansap			X						X									
Akgöl			X						X									
34	MERSİN	Dipsiz Göl				X	X	X	X	X	X							
		Köknar Çayı					X	X	X	X	X	X						

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
34	İSTANBUL	Karasu Deresi İzzettin Köyü Çatalca		X							X							
		Örcünlü Deresi Örcünlü Köyü Çatalca				X					X							
		Taşlıtarla Deresi Karacaköy Çatalca	X								X							
		Kabakça Deresi Kabakçaköy Çatalca			X						X							
		Değirmen Deresi Değirmen köyü Silivri	X								X							
		Sulama Göleti Değirmenköy Silivri	X								X							
		Çatal Dere-Büyükçavuslu Silivri	X								X							
		Beyciler Deresi Beyciler Köyü Silivri		X							X							
		Yolçatı Deresi Yolçatı Köyü Silivri		X							X							
		Pot Deresi İmrendere Köyü Şile	X								X							
		Kabakoz Deresi Kabakoz Köyü Şile	X								X							
		Göksu Deresi Şile-Ağva Arası Şile	X								X							
		Sungurlu Deresi Ağva-Kandıra Arası Şile	X								X							
		Elbasan Köyü Dere Elbasan Köyü Çatalca				X					X							
		Sazlıdere Barajı Başlangıç Noktası Dursunköy Arnavutköy	X								X							
		Sazlıdere Barajı Bitiş Noktası Sazlı Bosna Köyü Arnavutköy	X								X							
		Büyükçekmece Göletinin Denize Karıştığı Nokta Büyükçekmece	X								X							
		Büyükçekmece Göleti	X								X							
Göçbeyli Köyü Dere Pendik			X						X									
Kurnaköy Ömerli Barajı Çıkışı Pendik		X							X									
35	İZMİR	Bakırçay					X	X	X	X								
		Gediz					X	X	X	X		X						
		Küçükenderes					X	X	X	X		X						
36	KARS	Kars Çayı					X	X	X	X		X	X			X		
		Aras Nehri					X	X		X		X	X			X		
		Aerpaçay Nehri					X	X		X		X	X			X		
37	KASTAMONU	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
38	KAYSERİ	Kızılırmak			X		X		X		X	X	X		X			
		Zamantı			X		X		X		X	X	X		X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
39	KIRKLARELİ	Ergene Nehri					X	X	X	X	X	X						
		İnce Deresi					X	X		X	X	X						
		Şeytan Dere					X			X	X							
		Turgutbey Deresi					X			X	X	X						
		Lüleburgaz Deresi					X	X		X	X	X						
		Uğurlu Deresi								X	X							
		B.Karıştıran Deresi						X		X	X							
		Evrensekiz Deresi					X	X		X	X							
		Sazlı Deresi					X			X	X							
		Lişko Deresi					X			X	X							
40	KIRŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
41	KOCAELİ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
42	KONYA	Meram Çayı				X	X	X										X
		Beylik Deresi		X			X	X										X
		Dolav Deresi																X
		Apa Tahliyesi Pompa No:1				X	X	X	X									X
		Apa Tahliye Gölü yazı Köpr.				X	X	X	X				X (Tuz Çıkarımı)					X
		Çeltik Kanalı			X		X											
		Sarısu Eylilikr Beyşehir Grş.			X		X											
		Soğuksu Beyşehir Grş.			X		X											
		Ulucmak Beyşehir Grş			X		X											
		Üstünler Beyşehir Grş			X		X											
		Beyşehir Göl Çıkışı	X				X											
		Suğla Depolaması	X				X											
		BSA Kanalı Suğla Çıkışı		X			X											
		Apa Barajı	X				X											
		Ereğli Ana Tah. T1+T2				X	X	X	X									X
		Ereğli Tah. Akgöl Grş.				X	X	X	X									X
43	KÜTAHYA	Porsuk Çayı				X	X		X		X							
		Gediz Çayı	X				X				X							
		Adranos Çayı				X	X		X		X	X	X					
		Emet Çayı				X	X				X		X					
		Akpınar Mevkii			X		X	X										
		Alpınaz Su Kaynağı	X													X		
		Bahatlar Su Kaynağı	X													X		
44	MALATYA	Karakaya Baraj Gölü	X				X		X									
45	MANİSA	Gediz Nehri ve kolları				X	X	X	X	X	X	X	X					
		Bakırçay ve kolları			X		X	X	X	X	X	X	X					
46	K.MARAŞ	Karaçay					X		X		X							
		Aksu Çayı					X		X		X							
47	MARDİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
48	MUĞLA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
49	MUŞ	Karasu Nehri					X	X			X	X						
		Murat Nehri					X	X			X	X						
50	NEVŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
51	NİĞDE	Akkaya Barajı				X	X		X		X							

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Eysel Atıksular	Eysel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
52	ORDU	Altınordu –Topçam HES									X							Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Gölköy Kozören Yaylası+Ayı Kayası																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Güzelyurt –Erik Deresi Mevkii					X	X			X	X						
		Gürgentepe Kozören Yaylası																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Gürgentepe-Isıktepe Kozören Yaylası																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Kabadüz-Kelek Yatağı Mevkii																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Perşembe Anaç+Kacalı Dere Terfi									X	X						
		Ulubey Sayacı+Konak+Kadıncık Terfi					X	X			X	X						
		Aybastı Kızılot Yaylası																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Fatsa Aslancami-Eskiköy Cinderesi Mevkii																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Fatsa Hatıplı-Kumru Ayyıyalağı (Küçükgeriş Deresi)					X	X			X	X						
		Korgan Regülatör-Gölet (Asut Deresi)																Baraj çalışmalarından kaynaklanan kirlilik
		Korgan Çiftlik																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Kumru Çatılı Mah.(Yayla) Pösküden Terfi																Baraj çalışmalarından kaynaklanan kirlilik
		Ünye Yeşilkent									X	X						
		Ünye Tekkiraz Çayıralan																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Ünye Pelitli YatakKurtboğaz-Keltepe-Taz Yaylası 1-2																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Akkuş Baraj Kepekli Deresi																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Akkuş Salman Düzdağ																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		Çaybaşı İlküvez-İlküvez Askeri Hatıra Ormanı																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		İkizce Başönü Mah. Kurtluca Irmağı									X	X						
		İkizce Yoğunluk																Yabani hayvanlardan kaynaklanan kirlilik
		İkizce Şenbolluk						X	X			X	X					

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri												
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer	
53	RİZE	Çağlayan Deresi					X	X		X	X								
		Anılı Deresi					X	X		X	X								
		Fırtına Deresi					X	X		X	X		X						
		Dolana Deresi					X	X		X	X								
		Hemşin Deresi					X	X		X	X								
		Aşıklar Deresi					X	X		X	X								
		Şairler Deresi					X	X		X	X								
		Büyükdere					X	X		X	X		X						
54	SAKARYA	Sakarya Nehri				X	X	X	X		X	X							
		Mudurnu Çayı					X	X	X		X								
		Karadeniz					X	X	X		X	X		X					
		Sapanca Gölü					X	X	X		X								
55	SAMSUN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																	
56	SİİRT	Botan Çayı					X	X	X		X	X	X				X		
		Kezer Çayı					X	X			X	X	X				X		
		Başur Çayı					X	X			X	X	X				X		
57	SİNOP	Boyabat-Durağan (Gökırmak Vadisi)			X	X		X		X	X	X							
		Sinop Çevresi ve Erfelek Çayı Vadisi			X	X		X		X	X		X						
		Ayancık-Türkeli			X	X				X	X	X							
		Sarımsaklı-Kabalı Çayı Vadileri			X	X				X	X								
		Boyabat-Durağan (Gökırmak Vadisi)			X	X		X		X	X	X							
		Sinop Çevresi ve Erfelek Çayı Vadisi			X	X		X		X	X		X						
58	SİVAS	Kızılırmak					X	X	X		X				X	X		Bölgenin aşırı jipsli olması nedeni ile kaynak suları tuzluluğu artırmaktadır	
		Yıldız Irmağı (Kızılırmak Havzası)					X	X			X								
		Yeşilırmak					X	X			X								
		Kelkit (Yeşilırmak Havzası)					X	X	X		X				X				
		Balıklı Tohma- Kangal (Fırat Havzası)		X			X	X			X		X						
		Tohma Çayı-Gürün (Fırat Havzası)			X			X			X				X				
		Çaltı Irmağı (Fırat Havzası)			X		X	X					X						
59	TEKİRDAĞ	Çorlu Deresi					X	X	X	X	X								
		Ergene Nehri					X	X		X	X								
		Şerefli Deresi					X	X		X									
		Hayrabolu Deresi			X		X	X	X		X	X							
		Beşiktepe			X		X		X		X	X							
60	TOKAT	Yeşilırmak					X	X		X	X	X				X			
		Kelkit					X	X	X		X	X				X			
		Çekerek					X	X			X	X				X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
61	TRABZON	Karadeniz					X	X	X		X		X	X	X	X		
		Uzungöl					X											
		Sera Gölü					X				X							
		Ağasar Deresi/Beşikdüzü					X		X		X							
		Fol Deresi /Vakfıkebir					X		X		X							
		İskefiye Deresi/Çarşıbaşı					X		X		X							
		Söğütlü Deresi/Akçaabat					X		X		X							
		Değirmenedere Deresi/ Merkez					X		X									
		Şana Deresi/Yomra					X		X		X							
		Yomra Deresi					X		X		X							
		Yanbolu deresi/Arsin					X		X		X							
		Karadere/Araklı					X		X		X							
		Küçükdere/Araklı					X		X		X							
		Manahoz Deresi/Sürmene					X		X		X							
		sOlaklı deresi/Of					X		X		X							
		Baltacı/Deresi/of					X		X		X							
		Beşirli deresi/Ortahisar					X											
		Kisarna deresi/Ortahisar					X		X		X							
		Balıca deresi/Ortahisar					X		X		X							
		Zağnos deresi/Ostahsiar					X		X		X							
		Zaferli deresi/Ortahisar					X		X		X							
		Ganita deresi/Ortahisar					X		X		X							
		Hayali deresi/Ortahsiar					X		X		X							
Kalınkama deresi/ Ortahsair					X		X		X									
Konaklar-1 deresi/Ortahsair					X		X		X									
Konaklar-2 deresi/ Ortahisar					X		X		X									
Çimenli deresi/Ortahisar					X		X		X									
62	TUNCELİ	Munzur Çayı	X				X					X					X	
		Pülümür Çayı	X				X					X					X	
		Tahar Çayı	X				X					X					X	
		Mercan Çayı	X				X					X					X	
		Peri Suyu	X				X					X					X	
		Singeç Deresi	X				X					X					X	
		Havaçor Çayı	X				X					X					X	
		Büyükdere	X				X					X					X	
		Karolar Çayı	X				X					X					X	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Evsel Atıklar	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıklar	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
63	ŞANLIURFA	Fırat Nehri					X	X	X	X					X			
		Diphisar/Şanlıurfa					X	X	X	X					X			
		Karatepe/Şanlıurfa					X	X	X	X					X			
		Sırrın Deresi / Şanlıurfa					X	X	X	X					X			
		Hamdun Çayı / Hilvan					X	X	X	X					X			
		Bulaklı Kaynağı / Birecik					X	X	X	X					X			
		Balıkölü Kaynağı / Şanlıurfa Çiçekalan / Birecik					X	X	X	X					X			
		Kuru Ayrar Kaynağı / Birecik Fıstıközü/Birecik					X	X	X	X					X			
		Kuru Büyükgöl Kaynağı /					X	X	X	X					X			
		Hackamıl Deresi / Siverek					X	X	X	X					X			
		Hacıdır Deresi / Siverek					X	X	X	X					X			
		Kahnik Deresi / Bozova					X	X	X	X					X			
		Küçükölü Kaynağı / Bozova					X	X	X	X					X			
		Habur Deresi / Ceylanpınar					X	X	X	X					X			
		Üçpınar/Suruç					X	X	X	X					X			
		Bentbahçesi (Kızıl Dere) / Birecik					X	X	X	X					X			
		Örgülü / Siverek					X	X	X	X					X			
		Narlıkaya / Siverek					X	X	X	X					X			
		Bucak / Siverek					X	X	X	X					X			
		Güllüce / Siverek					X	X	X	X					X			
		Balluca / Siverek					X	X	X	X					X			
		Karahisar (Gülizar) Viranşehir					X	X	X	X					X			
		Y.Gırlavik / Birecik					X	X	X	X					X			
		Diphisar/Şanlıurfa					X	X	X	X					X			
		Karatepe/Şanlıurfa					X	X	X	X					X			
		Sırrın Deresi / Şanlıurfa					X	X	X	X					X			
64	UŞAK	Banaz Çayı			X		X	X			X	X	X			X		
		Gediz Nehri			X		X		X		X	X	X			X		
		Hamam Çayı				X	X	X	X		X	X	X					
		Dokuzsele Deresi				X	X	X	X	X	X	X						
65	VAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
66	YOZGAT	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
67	ZONGULDAK	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
68	AKSARAY	Mamasın Barajı				X					X	X						
		Gülağaç Göleti				X					X	X						
		Gülpınar Göleti				X					X	X						
		Güzelyurt Göleti				X					X	X						
		Boğazköy Barajı	X															
		Hırfanlı Barajı	X															
		Balcı Göleti	X															
		Helvadere Göleti	X															
		Camili Kasabası Göleti	X															
		Bozkır Barajı	X															
		Kültepe Barajı	X															

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yerüstü Suyu Adı	Kalite Sınıfı				Kirlenme Nedenleri											
			1	2	3	4	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Denizcilik Faaliyetleri	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	Erozyon	İnşaat Faaliyetleri	Diğer
69	BAYBURT	Çoruh		X			X	X										
70	KARAMAN	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.																
71	KIRIKKALE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
72	BATMAN	Batman Çayı					X				X	X						
		Dicle Nehri					X				X	X						
		Garzan Çayı					X				X	X						
73	ŞIRNAK	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
74	BARTIN	Bartın Çayı Kozcağız Kolu					X	X	X	X	X							
		Bartın Çayı					X	X	X	X	X	X		X				
75	ARDAHAN	Kura Nehri					X					X						
76	İĞDIR	Aras Nehri	X															
77	YALOVA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
78	KARABÜK	Araç Çayı					X	X	X	X								
		Soğanlı Çayı					X	X	X	X								
79	KİLİS	Afrin Çayı				X												
		Balıklı Göleti																
		Seve Barajı																
		Konak Gölet																
		Üçpınar Göleti																
80	OSMANİYE	Aslantaş Baraj Çıkışı		X			X	X	X	X	X							Özellikle K.Maraş İli, Ceyhan Nehri, Aksu kolu ve K.Maraş OSB
		Hamis Çayı		X			X	X	X	X	X							Bahçe İlçesi çevresindeki kirlilik evsel ve sanayi unsurları
		Hamis Çayı Mansap					X	X	X	X	X	X						Osmaniye AAT mevcut deşarjı içmesuyu amaçlı Hamis Çayı vasıtasıyla Cevdetiye regülatörüne dökülmektedir.
		Hamis Çayı Mansap					X	X	X	X	X	X						Rehabilitate edilerek, regülatör mansabına alınacak.
81	DÜZCE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																

(*)"Yerüstü Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği" Ek-5 Tablo 5'e göre; 1. Sınıf- Yüksek kaliteli su, 2. Sınıf - Az kirlenmiş su, 3.Sınıf - Kirlenmiş su, 4. Sınıf - Çok kirlenmiş su' dur.

Tablo 14. YERALTI SULARININ YERALTI SULARININ KİRLENMEYE VE BOZULMAYA KARŞI KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı		Kirlenme Nedenleri								Diğer
			İyi	Zayıf	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	
1	ADANA	Adana Üst Havza	X								X		
		Adana Alt Havza	X						X	X			
		Adana Üst Havza		X	X	X	X	X	X	X			
2	ADIYAMAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
3	A.KARAHİSAR	Afyonkarahisar			X	X	X	X	X	X	X		
4	AĞRI	Ağrı Merkez	X		X				X				
		Eleşkirt	X		X				X				
		Doğubayazıt	X		X				X				
5	AMASYA	Geldingen Ovası			X				X				
		Aydınca Ovası			X	X			X				
		Suluova Ovası							X	X			
		Merzifon Gümüşhacıköy Ovası			X				X		X		
6	ANKARA	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.											
7	ANTALYA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
8	ARTVİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
9	AYDIN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
10	BALIKESİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
11	BİLECİK	Merkez					X						
		Bozüyük Ovası					X		X				
		Gölpazarı Ovası							X				
		Sakarya Vadisi							X				
12	BİNGÖL	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
13	BİTLİS	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
14	BOLU	3 nolu kuyu (Yer altı Su Kaynağı-Merkez)	X						X				
		9 nolu kuyu (Yer altı Su Kaynağı-Merkez)	X						X				
		37 nolu kuyu (Yeraltı Su Kaynağı- B.Berk)		X					X				
		28 nolu kuyu (Yeraltı Su Kaynağı- Çayırköy)		X					X				
		26 nolu kuyu (Yer altı Su Kaynağı- Çayırköy)		X					X				
		15 nolu kuyu(Yeraltı Su Kaynağı- Aktaş Mah.)		X					X				

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı		Kirlenme Nedenleri								
			İyi	Zayıf	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer
15	BURDUR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
16	BURSA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
17	ÇANAKKALE	Bayramiç – Evciler – Ayazma Kaynağı							X				
		Yenice Çınar K.								X			
		Yenice – Ilıca K.								X	X		
		Geyikli – Pınarbaşı – Kırkgözlük K.											Zeytin karasuyundan kaynaklı kirlilik
		Karadağ Köyü Su Kaynak Alanları								X			
18	ÇANKIRI	Merkez			X		X		X	X			
19	ÇORUM	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
20	DENİZLİ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
21	DİYARBAKIR	Gözel Havzası İçme suyu	X		X		X		X	X			
22	EDİRNE	İl Geneli					X						
23	ELAZIĞ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
24	ERZİNCAN	Erzincan Merkez Ovası	X		X			X	X				
25	ERZURUM	Erzurum Ovası	X		X	X	X	X					
		Kümbet Ovası	X										
		Cinis Ovası	X							X			
		Pasinler Ovası	X							X			
		Tortum İlçesi	X							X			
26	ESKİŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
27	GAZİANTEP	İslahiye Ovası	X						X	X			
		Nurdağı Ovası	X							X	X		
		Yavuzeli Ovası	X							X	X		
		Araban Ovası	X							X	X		
		Şehitkamil Merkez		X	X		X						
28	GİRESUN	Pazarsuyu Çayı			X				X		X		
		Batlama Deresi			X				X		X		
		Aksu Çayı			X				X		X		
		Yağlıdere Çayı			X				X		X		
		Gelevera Deresi			X				X				
		Harşit Çayı			X				X		X		
		Görece Çayı			X				X				
		Diğer			X				X		X		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı		Kirlenme Nedenleri								
			İyi	Zayıf	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer
29	GÜMÜŞHANE	Konu ile ilgili bilgi bulunmamaktadır.											
30	HAKKARİ	Berçelan	X		X	X				X			
		Büyükkıftlık	X		X	X				X	X		
31	HATAY	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
32	ISPARTA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
33	MERSİN	Dedekavak Kaynağı	X										
		Karasu Kaynağı		X									
		Soğuksu Kaynağı	X										
34	İSTANBUL	Sulama Kuyusu İzzettin Köyü Çatalca							X				
		Sulama Kuyusu (130m) Kestanelik Köyü Çatalca							X				
		Sulama kuyusu (210m) Dağyenice Köyü Çatalca							X				
		Tavuk Çiftliği kuyu (130m) Değirmen Köy Silivri							X				
		Sulama kuyu (110m) Beyciler Köyü Silivri							X				
		Sulama kuyusu (42m) Küçükklıçlı Köyü Silivri							X				
		S.Kuyusu Tulumba (6-7m) Sungurlu Köyü Şile							X				
		S.Kuyusu Tulumba (12m) Sungurlu Köyü Şile							X				
		Sulama Kuyusu (50m) Çakıl Köyü/Çatalca							X				
		Göçbeyli Köyü S. ve İçme Kuyusu (87m gelen su 65m) Pendik							X				
		Yolçatı Köyü Mera Mevkii İstasyonu Silivri							X				
		Gerede Köyü Keramet'in Mah. İstasyonu Şile-Ağva							X				
35	İZMİR	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.											
36	KARS	Aras Havzası			X	X	X	X		X	X		
37	KASTAMONU	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
38	KAYSERİ	Konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.											
39	KIRKLARELİ	Ergene Havzası			X	X	X	X	X	X			
40	KİRŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı		Kirlenme Nedenleri								
			İyi	Zayıf	Evsel Atıksular	Evsel Kat Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer
41	KOCAELİ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
42	KONYA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
43	KÜTAHYA	Emet Hisarcık		X	X				X		X		
		Altıntaş Pınarcık Mevkii		X	X	X							
		Köprücek Köyü Su Tesis		X							X		
44	MALATYA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
45	MANİSA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
46	K.MARAŞ	Karaçay			X	X	X	X	X				
		Aksu Çayı			X	X	X	X	X				
47	MARDİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
48	MUĞLA	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
49	MUŞ	Muş	X		X	X			X	X			
		Merkez	X		X	X			X	X			
50	NEVŞEHİR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
51	NİĞDE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
52	ORDU	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
53	RİZE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
54	SAKARYA	Sapanca	X		X	X	X	X	X	X			
		Arifiye	X		X	X	X	X	X	X			
		Akyazı	X		X	X	X	X	X	X			
		Hendek	X		X	X	X	X	X	X			
		Kocaali-Karasu-Kaynarca	X		X	X	X	X	X	X			
55	SAMSUN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
56	SİİRT	Hesko Y.A.S.							X	X			
57	SİNOP	Boyabat-Durağan (Gökırmak Vadisi)	X		X								
		Sinop Çevresi ve Erfelek Çayı Vadisi	X				X						
		Ayancık-Türkeli	X		X								
		Sarımsaklı-Kabalı Çayı Vadileri	X		X								
		Boyabat-Durağan (Gökırmak Vadisi)	X		X								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı		Kirlenme Nedenleri								
			İyi	Zayıf	Evsel Atıksular	Evsel Kat Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer
58	SIVAS	Sivas Tavra Deresi	X						X				
		Yıldızeli Belediye Su Kuyusu	X						X	X			
		Şarkışla İlçe Özel İdare Kuyusu	X						X	X			
		Suşehri DSİ Kuyusu		X					X	X			
		Gemerek Yeniçubuk Atakent Kuyusu		X	X				X	X			
		İmranlı Girişi	X						X	X			
		Akıncılar (Suşehri Yolu)	X						X	X			
		Koyulhisar	X						X	X			
		Divriği Selavattepe	X								X		
		Zara (Sivas Girişi ve Çıkışı)	X						X	X			
59	TEKİRDAĞ	Ergene	X				X	X	X				
		Çorlu	X		X		X	X	X				
		Çerkezköy	X		X		X	X	X				
		Muratlı	X		X		X	X	X				
		Saray	X						X				
		Malkara	X				X	X	X	X	X		
		Hayrabolu	X				X	X	X	X			
		Kapaklı	X				X	X	X				
		Süleymanpaşa	X		X				X	X	X		
		M.Ereğlisi	X		X		X	X	X			X	
		Şarköy	X		X		X	X	X			X	
60	TOKAT	Çamlıbel-Sulusaray			X	X			X	X			
		Zile			X	X			X	X			
		Tokat-Turhal			X	X	X		X	X			
		Almus ve Çevresi			X	X			X	X			
		Niksar			X	X	X		X	X			
		Erbaa-Taşova			X	X	X		X	X			
61	TRABZON	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
62	TUNCELİ	Yeraltı suları	X		X					X	X		

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı		Kirlenme Nedenleri								
			İyi	Zayıf	Evsel Atıksular	Evsel Kat Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer
63	ŞANLIURFA	Viranşehir-Ceylanpınar Havzası			X	X	X	X			X		
		Harran –Akçakale Havzası			X	X	X	X			X		
		Suruç Havzası			X	X	X	X			X		
		Birecik Havzası			X	X	X	X			X		
		Halfeti Havzası			X	X	X	X			X		
		Yaylak (Baziki) Havzası			X	X	X	X			X		
		Bozova Havzası			X	X	X	X			X		
		Hilvan Havzası			X	X	X	X			X		
		Siverek Havzası			X	X	X	X			X		
64	UŞAK	Güre			X	X			X	X	X		
		Yenişehir			X	X			X	X	X		
		Beylerhan			X	X	X	X	X	X	X		
		Eşme			X	X	X	X	X	X	X		
		Uşak – Ulubey			X	X	X	X	X	X	X		
		Banaz - Sivaslı			X	X			X	X	X		
65	VAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
66	YOZGAT	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
67	ZONGULDAK	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
68	AKSARAY	Kutlu Kasabası	X										
		Tanatöme	X										
		Eski Sultanhanı	X										
		KOÇAŞ TİM 1		X					X	X			
		Hamidiye		X					X				
		Kilitlik Mevkii	X										
		Kepez Mevkii	X										
		Pirinçlik	X										
		Topakkaya Kasabası	X										
		Acıpınar Kasabası	X										
		Eşmekaya Kasabası		X					X				
		Gölbez Yaylası		X					X				
		Sapmaz Mevkii		X					X				
		OSB Karataş Yolu		X			X	X					
		Sarayhan Kasabası		X					X				
		Ortaköy İlçesi		X					X				
		Pınarbaşı Köyü		X					X				

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeraltı Suyunun Bulunduğu Bölge	Yeraltı Su Kalite Sınıfı		Kirlenme Nedenleri								
			İyi	Zayıf	Evsel Atıksular	Evsel Katı Atıklar	Sanayi Kaynaklı Atıksular	Sanayi Atıkları	Zirai İlaç ve Gübre Kullanımı	Hayvan Yetiştiriciliği	Madencilik Faaliyetleri	Deniz Suyu Girişimi	Diğer
69	BAYBURT	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
70	KARAMAN	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.											
71	KIRIKKALE	Kılıçözü		X									Jeolojik birimlerden kaynaklanan tuzluluk
		Delice		X									Jeolojik birimlerden kaynaklanan tuzluluk
		Karahamzalı-Karakeçili		X									Jeolojik birimlerden kaynaklanan tuzluluk
		Kızılırmak (Bahşılı)		X	X								Jeolojik birimlerden kaynaklanan tuzluluk
		Çoruhözü		X	X	X	X						
		Sulakyurt		X									
		Delice (İnegazlı-Kavşut)		X									Jeolojik birimlerden kaynaklanan tuzluluk
72	BATMAN	İl Müdürlüğünde konu ile ilgili veri bulunmamaktadır.											
73	ŞIRNAK	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
74	BARTIN	Konu ile ilgili takip yapılmamaktadır.											
75	ARDAHAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
76	İĞDIR	İğdir	X						X	X			
77	YALOVA	Konu ile ilgili çalışma yapılmamıştır.											
78	KARABÜK	Safranbolu											
		Eskipazar											
		Yenice											
		Eflani											
		Ovacık											
79	KİLİS	Arpakesmez											
		Hanönü											
80	OSMANİYE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											
81	DÜZCE	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.											

Not: Afyonkarahisar, Edirne, Tunceli, Iğdır için yeraltı suları genel ifade edilmiştir.

Uşak için NOT: AB Eşleştirme Projesi kapsamında hazırlanan Büyük Menderes Havzası Taslak Yönetim Planı kapsamında ilimiz sınırları içerisinde; Uşak - Banaz – Sivaslı Yeraltı suyu kütlesi belirlenmiş olup; Gediz Havzası kapsamında herhangi bir yeraltı suyu kütlesi çalışması yapılmamıştır. Yine ilimiz sınırları içerisinde yeraltı sularının kalitesinin belirlenmesi için yapılan bir çalışma bulunmamaktadır. Tablo, ilimizin yer aldığı havzalar kapsamında ve il genelindeki baskı unsurları göz önüne alınarak, İl Müdürlüğümüz öngörülerini ile doldurulmuştur.

Tablo 15. YÜZME SULARININ YÜZME SUYU KALİTESİ YÖNETMELİĞİ ÇERÇEVESİNDE KALİTE SINIFLARI VE MUHTEMEL KİRLENME NEDENLERİ

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıkların denize / yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıkların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
1	ADANA	Tuzla Millî Eğitim Kampı			X				X				X		X			
		Tuzla Köy Hizmetleri Kampı			X				X				X		X			
		Karataş Harbiş Halk Plajı			X				X				X					
		Karataş Maliye Kampı			X				X				X					
		Karataş Orman İçî Halk Plajı			X				X				X					
		Karataş Bahçe Beldesi Halk Plajı			X				X				X					
		Yumurtalık Ç.Ü. Kamp Yeri Plajı			X				X				X				X	
		Yumurtalık Zeytinbeli Belediye Plajı			X				X				X				X	
		Yumurtalık Tarım Kredi Tesisleri Plajı			X				X				X				X	
		Yumurtalık Belediye Halk Plajı			X				X				X				X	
		Yumurtalık Ayas Plajı			X				X				X				X	
		Yumurtalık Yüzevler Plajı			X				X				X				X	
		Ceyhan İncirli Plajı			X				X				X				X	
2	ADİYAMAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
3	A.KARAHİSAR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
4	AĞRI	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
5	AMASYA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
6	ANKARA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
7	ANTALYA	Kaş (14)	X (9)		X				X									
		Demre (8)			X				X				X					
		Finike (13)			X	X			X				X					
		Kumluca (14)	X (1)		X	X			X				X					
		Kemer (61)	X (42)		X													
		Konyaaltı (19)	X (8)		X													
		Muratpaşa (18)	X (15)		X													
		Aksu (14)	X (10)		X		X											
		Serik (32)	X (26)		X													
		Manavgat (66)	X (44)		X													
		Alanya (71)	X (44)		X													
		Gazipaşa (7)	X (1)		X				X				X					

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularda taşınan kirlilik	Diğer
8	ARTVİN	Kopmuş Plajı Kemalpaşa		X		X			X				X			X		
		Güngören Plajı Arhavi		X		X			X				X			X		
9	AYDIN	Kuşadası	X			X			X									
		Didim	X			X			X									
10	BALIKESİR	Ortunç Club (Ayvalık)	X		X													
		Ayvalık Belediye Halk Plajı	X		X													
		Engürü Tatil Sitesi Batı Plajı (Ayvalık)	X		X													
		Engürü Tatil Sitesi Palmiye Plajı (Ayvalık)	X		X													
		Murat Reis Otel (Ayvalık)	X		X													
		Grand Temizel Otel (Ayvalık)	X		X													
		Sarımsaklı Halk Plajı (Ayvalık)	X															
		Ören Mahallesi Halk Plajı (Burhaniye)	X		X													
		Club Orient (Burhaniye)	X		X													
		Artemis Tatil Köyü (Burhaniye)	X		X													
		Öğretmenler Mahallesi Halk Plajı (Burhaniye)	X		X													
		Altın Otel (Edremit)	X		X													
		Heramis Tatil Köyü (Edremit)	X		X													
		Antandros Plajı (Edremit)	X			X			X	X				X				
		Özdemir Sitesi Plajı (Edremit)	X		X													
		Kurbağalıdere Halk Plajı (Erdek)	X		X													
		Ocaklar Halk Plajı (Erdek)	X		X													
		Çuğra Mevkii Belediye Halk Plajı	X		X													
		Çuğra Mevkii 2 Nolu Belediye Halk Plajı																
		Artur Martı Koyu	X		X													
		Artur Gemiyağı Koyu	X		X													
		Artur Güvercin Koyu	X		X													
11	BİLECİK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
12	BİNGÖL	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
13	BİTLİS	Van Gölü		X		X			X	X						X	X	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zırai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliğı	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
14	BOLU	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
15	BURDUR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
16	BURSA	BBB kurşunlu Hanımlar Plajı		X	X													
		Karacaali İznik Kampı		X	X													
		B.B.B. Kumsaz Halk Plajı		X			X											
		Hasanağa Gençlik Kampı		X	X													
		Gemsaz Halk Plajı		X	X													
		Büyükkumla Halk Plajı		X	X													
		Narlı Halk Plajı		X			X											
		B.B.B. Küçükkumla Halk Plajı		X			X											
		Darka Tatil Köyü		X	X													
		İnciraltı Mevkii Halk Plajı		X	X													
		Göllüce Halk Plajı		X			X											
		Malkara Halk Plajı		X	X													
		Kurşunlu Halk Plajı		X	X													
		Yeniköy Halk Plajı		X	X													
		BBB Eşkel Halk Plajı		X		X												
		BBB Eğerce Halk Plajı		X	X													
		Burgaz Halk Plajı		X			X											
		Zeytinbağı Halk Plajı		X		X												
		Burgaz Altinkum Halk Plajı		X		X												
		Kumyaka Halk Plajı		X		X												
		Kızılay Kampı		X		X												
		Coşkunöz Halk Plajı		X		X												
		BBB Mesudiye Halk Plajı		X	X													
		Orhangazi Halk Plajı		X			X											

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri										
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularda taşınan kirlilik	Diğer	
17	ÇANAKKALE	Geyikli Belediyesi Halk plajı	X		X													X	
		Bozcaada ayazma plajı		X	X														
		Yeniköy papaz plajı		X	X														
		Gökçeada Kefaloz plajı		X		X			X										
		Gökçeada Yıldız koyu plajı		X		X			X										
		Gökçeada adydincik plajı	X		X				X										
		Güzelyalı	X		X													X	
		Dardanos		X		X													
		Kepez	X			X												X	
		Kilitbahir		X		X									X				
		Kabatepe Orman Kampı		X		X									X				
		Yeni kordon	X			X													
		Ayvacık	X		X														
		Lapseki dalyan		X	X													X	
		Biga kemer		X	X								X					X	X
		Aksaz plajı		X	X							X							
Biga karabiga halk plajı	X		X													X			
18	ÇANKIRI	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
19	ÇORUM	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
20	DENİZLİ	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
21	DİYARBAKIR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
22	EDİRNE	Kırkpınar Altinkum Sahili		X	X				X										
		Sultanıçe Sahili		X	X														
		Gölçavuş Sahili		X	X														
		Vakıf Sahili		X	X				X										
		Yayla Sahili		X	X				X										
		Erikli Sahili		X		X			X									X	
		Mecidiye Sahili		X		X				X									
		Gökçetepe Sahili		X		X			X										
		Sazlıdere Sahili		X		X			X										
23	ELAZIĞ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																	
24	ERZİNCAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
25	ERZURUM	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
26	ESKİŞEHİR	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.																
27	GAZİANTEP	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
28	GİRESUN	Merkez Köy Hizmetleri Plajı		X	X			X	X				X					
		Merkez Belediye Halk Plajı		X	X			X	X				X					
		Merkez Jandarma Plajı		X	X			X	X				X					
		Merkez Polis Evi Plajı		X	X			X	X				X					
		Merkez Çerkez Önü Plajı		X	X			X	X				X					
		Bulancak Burunucu Plajı		X	X			X	X				X					
		Bulancak Burunucu Küçükölü Plajı		X	X			X	X				X					
		Bulancak Burunucu Ofran Plajı		X	X			X	X				X					
		Bulancak Belediye Halk Plajı		X	X			X	X				X					
		Eynesil Boztepe Altı Plajı		X	X			X	X				X					
		Görelle Deliklitaş Plajı		X	X			X	X				X					
		Görelle Çamönü Plajı		X	X			X	X				X					
		Keşap Düzköy Halk Plajı		X	X			X	X				X					
		Keşap Asarkaya Aile Plajı		X	X			X	X				X					
		Keşap Uluburun Halk Plajı		X	X			X	X				X					
		Piraziz Eğrice Halk Plajı		X	X			X	X				X					
		Piraziz Villalar Önü Plajı		X	X			X	X				X					
		Tirebolu Yılgın Halk Plajı		X	X			X	X				X					
		Tirebolu Kaynarca Aile Plajı		X	X			X	X				X					
		Tirebolu Belediye Halk Plajı		X	X			X	X				X					
		Tirebolu Küçükçay Aile Plajı		X	X			X	X				X					
		Tirebolu Bada Plajı		X	X			X	X				X					
29	GÜMÜŞHANE	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
30	HAKKARİ	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.																
31	HATAY	Erzin (Burnaz Plajı)		X	X				X							X	X	
		Arsuz (Halk Plajı)		X	X				X							X	X	
		Arsuz (Gülcihan Halk Plajı)		X	X				X							X	X	
		Arsuz (Karağaç halk Plajı)		X	X				X							X	X	
		Payas (Belediye Plajı)		X	X											X	X	
		Samandağ (Belediye Plajı)		X	X			X	X							X	X	
		Samandağ (Çevlik Plajı)		X	X			X	X							X	X	
		Dörtöl (Yeniöl Halk Plajı)		X	X			X	X							X	X	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri										
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer	
32	İSPARTA	Altınkum Plajı		X	X												X		
		Bedre Plajı		X	X									X			X		Bölgede hayvan yetiştiriciliği ve doğal kirlilik
		Kayaağzı Plajı		X		X								X			X		Bölgede hayvan yetiştiriciliği ve doğal kirlilik
		Taşevi Plajı		X		X								X			X		Bölgede hayvan yetiştiriciliği ve doğal kirlilik
		Yazla Plajı		X		X											X		Doğal kirlilik
33	MERSİN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																	
34	İSTANBUL	Ayazma Plajı	X																
		Ağlayankaya Plajı	X																
		Şile Resort Hotel	X																
35	İZMİR	Arka Plajlar			X														
		Ön Plajlar	X		X														
		Yeni Şakran Plajı					X		X		X				X				
		Ali Bostan Halk Plajı																	
		Altınkum Halk Plajı			X														
		Altınyunus Otel	X		X														
		Ayasakranda Kerasus Otel	X		X														
		Ayayorgi Plajı	X		X														
		Babaylon Otel	X		X														
		Biblos Beach Resort Otel																	
		Boyalık Halk Plajı																	
		Boyalık Otel Plajı	X				X		X								X		
		Burcu Sitesi Önü Halk Plajı																	
		Ceshme Plus Otel Plajı																	
		Çark Plajı	X		X														
		Çeşme Sheraton Otel	X		X														
		Radisson Blu Otel Plajı	X		X														
		Dalyan Kocakarı Plajı			X														
		Flyy-İnn Beach Club			X														
		Ilıca Dereağızı																	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşınacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
35	İZMİR (DEVAMI)	Ilıca Halk Plajı																
		Ilıca Motel	X		X													
		Ontur Otel	X		X													
		Paşalimanı Halk Plajı			X													
		Paşalimanı (Kuzey) Halk Plajı																
		Pırlanta Halk Plajı			X													
		Piyade Koyu	X		X													
		Sepetçik Koyu	X		X													
		Tekke Plajı			X													
		7800 Çeşme Otel Plajı																
		Ayazma Plajı (Dikili)			X													
		Bademli Mahallesi Pissa Koyu Halk Plajı																
		Belediye Plajı			X													
		Bimeyko Tatil Sitesi			X													
		Çandarlı Kale Önü Plajı			X													
		Deçemko Tatil Köyü Plajı			X													
		Denizköy Halk Plajı			X													
		Dikili Yakamoz Plajı			X													
		Kabakum Altı Müsellim Deresi																
		Kalem Adası			X													
		Kayra Plajı			X													
		Mysia Plajı			X													
		Salihler Altı Halk Plajı			X													
		Acar Camping				X		X								X	X	
		Akdeniz Turistik Tesisleri (Clup Med)			X													
		Bueno Club Plajı																
		Gencelli Halk Plajı			X													
		I. Mersinaki Halk Plajı			X													
		II. Merinaki (Fokar Otel)			X													
		İsmetpaşa Halk Plajı			X													
		IV. Mersinaki (Büyük Hanedan Otel)			X													
		Kabakum Plajı			X													
		Küçük Hanedan Otel Plajı			X													
		Mackerel Tatil Köyü			X													

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri										
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer	
35	İZMİR (DEVAMI)	Mambo Beach Clup			X														
		Polen Tatil Köyü					X		X								X	X	
		Sazlıca Halk Plajı																	
		Yeni Foça Halk Plajı			X														
		YeniFoça Öğretmen Evi			X														
		İl. Liman			X														
		Maltepe Mah. Kızıman Mevkii			X														
		Akvaryum			X														
		Ardıç Plajı			X														
		Ayıbalığı Ayıbalığı Plajı			X														
		Bodrum Plajı			X														
		Iskele Plajı (Karaburun)			X														
		Iskele Plajı (Mordogan)					X		X								X	X	
		Kaynarpınar Plajı			X														
		Korsan Koyu			X														
		Kuyucak Plajı			X														
		Küçükbahçe Halk Plajı																	
		Kütlücek Plajı			X														
		Manal Plajı			X														
		Mimoza Plajı			X														
		Yeni Liman			X														
		Ziraat Plajı			X														
		Ahmetbeyli Plajı			X														
		Aria Claros Beach Otel			X														
		Clup Yalı			X														
		Clup Yalı Paradise Clup Kaktüs Otel			X														
		Denizati Tatil Köyü			X														
		Doğan Paradise Beach			X														
		Ege Üniversitesi Kampı			X														
		Gümüldür Halk Plajı			X														
		Mavigün Kampı			X														
		Maxima Otel			X														
		Maxima Paradise Resort Plajı			X														
		Orta Mahalle			X														
		Özdere Çukuraltı Plajı			X														

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri											
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zırai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliğı	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer		
35	İZMİR (DEVAMI)	Paloma Pasha Resort Otel Plajı																		
		Sultan Tatıl Köyü			X															
		Sunis Efes Royal Otel Plajı																		
		Yoncaköy Halk Plajı																		
		Akarca Dere Ağızı																		
		Akarca Plajı (Plajın Kullanımının Geçici Olarak Yasaklandığı Belirtilmiştir)					X		X								X			
		Clup Atlantis				X														
		Doğanbey Sakız Ağacı Mevkii			X															
		Ekmeksiz Plajı			X															
		Euphoria Agean Resort Otel Plajı			X															
		Güneşköy Sitesi Halk Plajı			X															
		Haritacılar Sitesi			X															
		Havacılar Sitesi Plajı			X															
		İpekkum Halk Plajı																		
		İztur-Sertur Sitesi Halk Plajı																		
		Küçük Akkum Plajı			X															
		Mavi Teos Halk Plajı			X															
		Orşal Sitesi Plajı			X															
		Ömür Beldesi			X															
		Teos Clup			X															
		Ürkmez Bengiler Mahallesi Halk Plajı																		
		Ürkmez Sağlık Ocacı Önü			X															
		Zümrütevler Sitesi			X															
		Aqua Fantasy	X				X											X	X	
		Efes Prenses Otel					X											X	X	
		Korumar Ephessus Otel Plajı																		
		Küçük Menderes Dere Ağızı																		
		Pamucak Plajı			X															
		Pananos Plajı			X															
		Richmond Otel	X		X															
		Sürmeli Otel	X		X															
		Atatürk Mah. Yüce Sahil Plajı			X															
		Çesme Altı Mah. Mavi Plaj			X															

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
35	İZMİR (DEVAMI)	Demircili Adası Plajı			X													
		Demircili Altinköy Plajı			X													
		Demircili Sahil Plajı			X													
		Denizyıldızı Koyu Plajı			X													
		Devlet Demir Yolları Kampı			X													
		İçmeler Mah. İçmeler Plajı			X													
		Özbek Akkum Plajı			X													
		Özbek Eğriliman Plajı			X													
		Sağlık Bakanlığı Kampı			X													
		Zeytinalanı Mah. Eski Orman Kampı			X													
36	KARS	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
37	KASTAMONU	Cide Kasaba Plajı		X	X			X										
		Cide Nasuh Plajı		X	X			X										
		Cide Memiş Plajı		X	X			X										
		Çatalzeytin Merkez Plajı		X	X													
		Çatalzeytin Ginolu Plajı		X	X			X										
		Abana Hacıveli Plajı		X	X			X										
		Abana Balıkçı Barınağı Plajı		X	X			X										
		Doğanyurt Limanıçı Plajı		X	X													
		İnebolu Özlüce Plajı		X	X													
		İnebolu Boyranaltı Plajı		X	X													
		İnebolu Gemiciler Kadınlar Plajı		X	X													
38	KAYSERİ	İlde yüzme suyu bulunmamaktadır.																
39	KIRKLARELİ	Kıyıköy		X	X			X	X									
		İğneada	X		X			X	X									
40	KIRŞEHİR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
41	KOCAELİ	Karamürsel/ Dereköy Plajı		X	X													
		Karamürsel/ Altinkemer Plajı	X		X													
		Karamürsel/ Ereğli Defne Plajı		X	X													
		Dilovası/ Tavşancıl Sahili		X	X													
		Gebze/ Tubitak Mam Plajı		X	X													
		Başiskele/ Lastik İş		X	X													
		Gölcük/ Ulaşlı Halk P.		X	X													

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri										
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliğı	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer	
42	KOCAELİ (DEVAMI)	Darıca/Bayramoğlu Ada Plajı		X		X													
		Darıca/Bayramoğlu Kadınlar Plajı		X	X														
		Darıca/Bayramoğlu Halk Plajı		X		X													
		Kandıra/ Cebeci Sahili	X		X														
		Kandıra/ Kerpe Plajı	X		X														
		Kandıra/ Başırganlı	X		X														
		Kandıra/ Kefken		X	X														
		Kandıra/ Kumcağız	X		X														
		Kandıra/ Sarısu		X		X													
		Kandıra/ Seyrek		X	X														
		Kandıra/ Kovanağızı		X	X														
		Kandıra/ Babalı		X	X														
		Kandıra/ Gemiciler Koyu		X	X														
		Kandıra/ Miço Koyu	X			X													
42	KONYA	Beyşehir Gölü Karaburun Mevkii Yüzme Alanı		X	X				X							X	X		
		Beyşehir Gölü İzcilik Kampı Mevkii Yüzme Alanı		X	X				X							X	X		
43	KÜTAHYA	Emet		X	X														
44	MALATYA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
45	MANİSA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
46	K.MARAŞ	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
47	MARDİN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
48	MUĞLA	Bodrum	X				X												
		Marmaris	X				X												
		Köyceğiz	X		X														
		Fethiye	X			X													
		Ortaca (Sarigerme)	X			X													
49	MUŞ	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
50	NEVŞEHİR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
51	NİĞDE	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
52	ORDU	Altınordu –Kumbaşı Plajı	X		X					X									
		Altınordu-Cumhuriyet Plajı	X			X				X									

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
53	RİZE	Kıyıcık Plajı - Fındıklı		X	X			X										
		Yeniköy Plajı - Fındıklı		X	X			X										
		Karaoğlu Plajı - Ardeşen		X	X			X										
		Hamidiye Plajı - Pazar		X	X			X										
		Sivrikale Plajı - Pazar		X	X			X										
		Çayeli Halk Plajı - Çayeli		X	X			X										
		Lımanköy Aile Plajı - Çayeli		X	X			X										
		Saklıbahçe Aile Plajı - Çayeli		X	X			X										
		Bozukkale Plajı - Gündoğdu		X	X			X										
		Alipaşa Plajı - Rize		X	X			X										
		Sarayköy Plajı - İyidere		X	X			X										
		Yalıköy Plajı - İyidere		X	X			X										
54	SAKARYA	Karasu Küçükboğaz Plajı	X		X													
		Karasu Sahil Park Plajı	X		X													
		Kocaali Merkez Plajı		X	X													
		Kocaali Alandere Plajı		X	X													
		Sapanca Belediye Plajı		X	X													
		Karasu 32 Evler Plajı	X		X													
55	SAMSUN	Yalı Lokantası Plajı (Yakakent)		X	X			X						X				
		Blue Sea Plajı (Yakakent)		X	X			X						X				
		Gezi Yolu Sahili Plajı (Yakakent)		X	X			X						X				
		Etyemez Köyü Emin Amca Sitesi Plajı (Alaçam)		X	X			X										
		Geyikkoşan Öğretmen Evi Plajı (Alaçam)		X	X			X										
		Göçkün Köyü Alba Kent Sitesi Plajı (Alaçam)		X	X			X										
		Koşu Köyü Plajı (Dördüncü Mendirek Arası) (Bafra)		X	X			X										
		Doğanca Beldesi Boyder (Bafra)		X	X			X										
		Kumcağız Belediye Plajı (Ondokuzmayıs)		X	X			X										
		Dereköy Bahçelievler Plajı (Ondokuzmayıs)		X	X			X										
		Taflan Un Fabrikası Plajı (Atakum)		X	X			X										
		Çatalçam Polis Okulu Plajı (Atakum)		X	X			X										

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşınacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
55	SAMSUN (DEVAMI)	Altinkum 74. Sokak Plajı (Atakum)		X	X				X									
		Altinkum 18. Sokak Plajı (Atakum)		X	X				X									
		6050. Sokak Karşısı Plajı (Atakum)		X	X				X									
		Omtel Otel Plajı (Atakum)	X		X				X									
		5023. Sok. Hizası (Omü Sapağı Hizası) (Körfez Plajı-Atakum)	X		X				X									
		5010. Sokak İle 9. Sokak Arası (Tuana Otel Önü-Atakum)		X	X													
		3053. Sokak Hizası (Dostlar Gözleme Evi Önü) (Güzel Yalı Plajı- Atakum)	X		X													
		Atakent Doktorlar Sitesi Plajı (Atakum)		X	X													
		3031. Sokak Hizası (İcon Mimarlık Önü-Atakum)		X	X													
		Deniz Kızı Plajı (Atakum)		X	X													
		Palmye Plajı (Atakum)		X	X													
		15. Sokak İle 17. Sokak Arası (Holywood Kuaför Hizası) (Atakum)		X	X													
		İnci Plajı 4. Sokak Hizası (İstikbal Mobilya Karşısı-Atakum)	X		X													
		107.Sokak Hizası (Orjin Cafe Önü -Atakum)		X	X													
		Tarım Müdürlüğü Kontrol Laboratuvarı Önü Plajı (Atakum)		X	X													
		Çelik Sitesi Önü Plajı (Atakum)		X	X													
		Yeşilyurt Avm Karşısı (Atakum)		X	X													
		217. Sokak Hizası (Atakum)		X	X													
		Fener Plajı (İlkadım)	X			X								X				
		Mert Plajı (İlkadım)		X	X									X				
		Bandırma Plajı Canik)		X	X									X				
		Costal Yalı Yagmur Sokak Plajı (Çarşamba)		X	X				X									
		Abdal Deresi Kurtulus Mahallesi Yazlıklar Plajı (Çarşamba)		X	X				X									

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanağı kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanağı Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
	SAMSUN (DEVAMI)	Hürriyet Beldesi Anıl Plajı (Çarşamba)		X	X				X									
		Gölyazı Mahallesi Orman Plajı (Terme)		X	X				X									
		Evcı Beldesi Çamlık Plajı (Mılıç-2) Miliç Çevre Eğitim Plajı (Mılıç-2/1) (Terme)	X		X				X									
		Miliç Çamlık Plajı (Miliç 2/2) (Terme)		X	X				X									
		Sakarlı Belde Plajı (Mılıç-1) (Terme)		X	X				X									
		Palmiye Plajı		X	X													
		Çelik Sitesi Önü		X	X													
		Deniz Kızı Plajı	X		X													
56	SİİRT	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
57	SİNOP	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																
58	SİVAS	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
59	TEKİRDAĞ	Şarköy Plajı	X						X									
		Mürefte Plajı	X						X									
		Hoşköy Plajı							X									
		Kumbağ Plajı							X									
		Barbaros Plajı							X					X				
		Yeniçiftlik Plajı							X									
		M.Ereğlisi Plajı							X		X			X		X	X	
		Altınova Halk Plajı	X															
60	TOKAT	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
61	TRABZON	Akçakale Plajı		X		X			X									
		Darca Plajı		X		X												
		Mersin Plajı		X		X			X									
		Salacık Plajı		X		X			X									
		Akasya Mevkii		X		X												
		Kalecik Mevkii		X		X			X									
		Yalıbozu Mah. Sahili		X		X			X									
		Güzelyalı Mah. KTÜ Y.O Altı T-2		X		X			X									
		Kendirlik Mevkii		X		X												
		Belediye Plajı		X		X			X									

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanaıı kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanaıı Atıkları	Zıralı laç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımıcılığı	Su ürünleri yetiştiriciliğı	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
61	TRABZON (DEVAMI)	Liman Arkası		X		X			X									
		Belediye Plajı			X													
		Kaleköy Plajı		X	X													
		Kerem Plajı		X	X													
		Yoroz Plajı		X	X													
		Kavak Camii Doğusu		X	X													
		Kıyıcık Devlet Hastanesi Önü		X	X													
		Kıyıcık İ.Ö.D. Karşısı		X	X													
		Soğukpınar Mah. Barınak Önü		X			X		X		X							
		Yalınca Aile Plajı		X	X				X									
		Çamburnu Mesire Yeri		X		X			X									
		Vaha Halk Plajı Çavuşlu Mevkii		X		X			X									
		Yeniay Mah. Sahili		X		X			X									
		Zeytinlik Mah. Karacehennem Mevkii		X		X			X									
		Belediye Plajı		X		X			X									
		Yalıköy Mah.		X	X													
		Kaşüstü Plajı		X	X													
62	TUNCELİ	Dersim Plajı (Munzur Nehri)		X		X												
		Esinti Plajı (Munzur Nehri)		X		X												
		Kemerbel Plajı (Munzur Nehri)		X		X			X							X	X	
		Miskişah Plajı (Munzur Nehri)		X		X			X							X	X	
		Sinanlı Plajı (Pülümür Nehri)		X		X			X							X	X	
		Marçık Plajı (Pülümür Nehri)		X		X			X							X	X	
		Kavacık Plajı (Pülümür Nehri)		X		X			X							X	X	
63	ŞANLIURFA	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
64	UŞAK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
65	VAN	Engil Çayı Sahili					X											
		Doğan Camping				X												
		DSİ Kampı Yeniköy Sahili					X											
		Karayolları Kampı Sahili				X												
		Şahintepesi Sahili					X											
		Polis Kampı Sahili					X											
		Su Sporları Merkezi Sahili					X											

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri										
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşınacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer	
65	VAN (DEVAMI)	Valikonağı Sahili				X													
		Balıkbendi Sahili					X												
		Çelebibağ Sahili				X													
		Gölağzı Sahili					X												
		Karataşlar (TOKİ) Sahili					X												
		Akdamar Adası Karşısı Sahili			X														
		Akdamar Belediye Sahili					X												
		Esinler Sahili			X														
		DSİ ve Kızılay Sahili			X														
		Grand Deniz Kampı				X													
		Keklikbulağı Sahili				X													
		Erçek Gölü				X													
		Ünseli Sahili					X												
		Ağartı Köyü Sahili	X		X														
		Çitören Köyü Sahili			X														
		Kampüs Sahili				X													
		Mollakasım Köyü Sahili			X														
		Çolpan Yazlıkları			X														
Yeşilsu Köyü Sahili			X																
Çakırbey Köyü Sahili			X																
66	YOZGAT	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																	
67	ZONGULDAK	Alaplı Belediye Plajı		X	X														
		Alaplı Kocaman Plajı		X	X														
		Çaycuma Filyos Abacık Önü Plajı		X		X													
		Çaycuma Filyos Barınak Önü Plajı		X		X													
		Çaycuma Filyos Fabrika Önü Plajı		X	X														
		Çaycuma Filyos İskele Önü Plajı		X		X													
		Çaycuma Filyos İskele Önü Plajı		X	X														
		Kdz.Ereğli Ağua Beach Plajı		X	X														
		Kdz.Ereğli Erdemir Plajı		X		X													
		Kdz.Ereğli Belediye Plajı		X	X														
		Kdz.Ereğli Mervealtı Plajı		X	X														
		Kilimli Göbü Plajı		X	X														

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zırai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliğı	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
67	ZONGULDAK (DEVAMI)	Kilimli Türkalı Plajı		X	X													
		Kozlu Değirmenağı Plajı		X	X													
		Kozlu Iıkusu Plajı		X	X													
		Kozlu Plajı		X	X													
		Zonguldak Deniz Kulübü Plajı		X	X													
		Zonguldak Kapuz Plajı		X	X													
		Zonguldak Uzunkum Plajı		X	X													
68	AKSARAY	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
69	BAYBURT	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
70	KARAMAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
71	KIRIKKALE	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
72	BATMAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
73	ŞIRNAK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
74	BARTIN	Kurucayıle Kapısıuyu Plajı		X														
		Kurucayıle Liman Plajı		X				X						X				
		Kurucayıle Tekkeönu Plajı		X				X										
		Kurucayıle Karaman Plajı		X		X												
		Amasra Göçkün Plajı		X				X										
		Amasra Çakraz Plajı		X		X												
		Amasra Bozköy Plajı		X				X										
		Amasra Büyük Liman Plajı		X	X									X				
		Amasra Küçük Liman Plajı		X										X				
		İnkum Plajı İskele Mahallesi		X		X												
		İnkumu Plajı Jandarma Önu		X		X												
		İnkumu Plajı Yeni Mahalle		X		X												
		Merkez Mogada Plajı		X		X												
		Merkez Hatıpler Plajı		X		X												
		Merkez Kızılkum Plajı		X		X												
75	ARDAHAN	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
76	IĞDIR	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yüzme Suyunun Bulunduğu Bölge/Plaj	Mavi Bayrak Ödülü		Yüzme Suyu Kalite Sınıfı (*)				Kirlenme Nedenleri									
			Var	Yok	A	B	C	D	Evsel atıksuların denize /yüzme suyuna deşarjı	Evsel katı atıklar	Sanayi kaynaklı atıksuların denize/ yüzme suyuna deşarjı	Sanayi Atıkları	Zirai ilaç ve gübre kullanımı	Deniz/göl taşımacılığı	Su ürünleri yetiştiriciliği	Yağış ve sel suları	Akarsularla taşınan kirlilik	Diğer
77	YALOVA	Hersek Sahili			X													
		Sarakent Sahilli	X		X													
		Fıstıklı Köy Sahili				X												
		İhlas Armutlu Tatil Köyü				X												
		İskele Mevkii			X													
		Yılandar Mevkii				X												
		Esenköy Çamlıbel			X													
		Koru Halk Plajı				X												
		Kumluk Maviş Plajı			X													
		Taşlıman Mevki Plajı			X													
		Üçreisler Özenler Plajı				X												
		Aydıncık-Ceylankent Plajı			X													
		Başkent 3 Sitesi Plajı			X													
		Çiftlikköy Halk Plajı				X												
		Akasya Park Plajı					X											
		Araştırma Sahili Plajı				X												
		Kamplar Bölgesi Plajı			X													
		Su Ürünleri Plajı					X											
78	KARABÜK	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
79	KİLİS	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
80	OSMANİYE	İlin denize kıyısı bulunmamaktadır.																
81	DÜZCE	Ak Evler Tersane Plajı	X		X			X									X	
		Ceneviz Kale Plajı	X		X			X									X	
		Çınaraltı		X	X			X									X	
		Çuhallı Plajı	X		X			X									X	
		Değirmenağzı Plajı		X	X			X									X	
		Edilli Plajı		X	X			X									X	
		Kalkın Plajı (Milli Takımlar Kampı)		X	X			X									X	
		Karaburun Plajı		X	X			X									X	
		Kumpınar Plajı		X	X			X									X	
		Melenağzı Plajı		X	X			X									X	
		Kadınlar Plajı		X	X												X	
		Martı Plajı		X	X			X									X	

(*) A sınıfı çok iyi/mükemmel, B sınıfı iyi kalite, C sınıfı kötü kalite ve D sınıfı çok kötü kalite/yasaklanması gereken olarak kalite kategorilerini temsil etmektedir.

Tablo 16. İL MERKEZİ/İLÇELERDE ATIKSULARIN YOL AÇTIĞI KİRLENMENİN NEDENLERİ*

*: Tabloda kullanılan harf kodlarının anlamları tablonun sonunda açıklanmaktadır.

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
1	ADANA	1.Çukurova				X	X	X	X							1.Kozan							X	X	X				
		2.Seyhan				X	X	X	X							2.Feke	X	X											
		3.Yüreğir				X	X	X	X							3.Saimbeyli		X									X		
		4.Sarıçam				X	X	X	X							4.Tufanbeyli		X			X								
																5.İmamoğlu	X	X			X		X	X					
																6.Pozantı													
																7.Aladağ	X	X					X	X			X		
																8.Karaisali							X	X					
																9.Karataş		X		X		X	X						
																10.Ceyhan		X		X		X	X						
																11.Yumurtalık	X	X											
2	ADIYAMAN	1.Merkez														1.Kahta		X		X									
																2.Samsat		X											
																3.Gerger		X											
																4.Sincik		X											
																5.Çelikhhan		X											
																6.Tut		X											
																7.Gölbaşı		X											
																8.Besni		X		X									
3	AKARAHİSAR	1.Afyonkarahisar		X					X	X			X	X		1.Başmakçı		X				X	X			X			
																2.Bayat		X				X	X			X			
																3.Bolvadin						X	X			X			
																4.Çay						X	X			X			
																5.Çobanlar		X				X	X			X			
																6.Dazkırı		X				X	X						
																7.Dinar						X	X						
																8.Emirdağ						X	X						
																9.Evciler		X				X	X			X			
																10.Hocalar		X				X	X			X			
																11.İhsaniye		X				X	X			X			
																12.İscehisar		X				X	X			X	X		
																13.Kızılören		X				X	X			X			
																14.Sandıklı						X	X			X			
																15.Sinanpaşa		X				X	X			X			
																16.Sultandağ		X				X	X			X			
																17.Şuhut						X	X			X			
4	AĞRI	1.Merkez	X	X		X		X	X	X			X			Tüm İlçeler (7 ilçe)	X	X		X		X	X	X		X			
5	AMASYA	1.Merkez				X			X	X			X	X		1.Merzifon						X	X			X	X		
																2.Suluova		X		X		X	X			X	X		
																3.Gümüşhacıköy		X		X		X	X			X	X		
																4.Taşova		X		X		X	X			X	X		
																5.Hamaözü		X		X		X	X			X	X		
																6.Göynücek		X		X		X	X			X	X		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
6	ANKARA	1.İl Merkezi (15 ilçe)	X	X							X					Tüm İlçeler (10 ilçe)	X	X		X					X				
7	ANTALYA (*)	1.Aksu							X							1.Akseki	X	X									X		
		2.Döşemealtı			X				X				X			2.Alanya						X							
		3.Kepez														3.Demre						X					X		
		4. Konyaaltı														4.Elmalı											X		
		5. Muratpaşa														5.Finike	X	X				X					X		
																6.Gazipaşa				X		X							
																7.Gündoğmuş	X	X											
																8.Ibradi	X	X											
																9.Kaş									X				
																10.Kemer													
																11.Korkuteli											X		
																12.Kumluca						X					X		
																13.Manavgat	X					X							
																14.Serik						X				X	X		
8	ARTVİN	1.Artvin	X	X		X	X								X	1.Ardanuç	X	X	X	X	X							X	
																2. Arhavi		X					X					X	
																3. Borçka	X	X		X	X			X	X			X	
																4. Hopa	X	X						X				X	
																5. Murgul	X	X	X	X	X							X	
																6. Şavşat	X	X								X		X	
																7. Yusufeli	X	X	X	X	X							X	
																8. Kemalpaşa	X	X		X				X		X		X	
9	AYDIN	1.Merkez	X						X	X	X	X				1.Bozdoğan	X					X	X	X	X				
																2.Buharkent	X	X				X	X						
																3.Çine	X		X			X	X	X	X				
																4.Didim	X				X			X	X				
																5.Germencik	X	X											
																6.İncirliova	X	X		X									
																7.Karacasu	X							X	X				
																8.Karpuzlu	X							X	X				
																9.Koçarlı	X	X											
																10.Köşk	X	X		X									
																11.Kuşadası	X				X			X	X				
																12.Kuyucak	X							X	X				
																13.Nazilli	X		X	X				X	X				
																14.Söke	X		X			X	X	X	X				
																15.Yenipazar	X					X	X	X	X				
																16.Sultanhisar	X						X	X	X	X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
10	BALIKESİR	1.Balikesir									X		X			1.Ayvalık					X								
																2.Balya										X	X		
																3.Bandırma										X			
																4.Burhaniye					X					X			
																5.Bigadiç										X			
																6.Dursunbey										X			
																7.Edremit					X			X					
																8.Erdek	X	X			X								
																9.Gömeç					X								
																10.Gönen										X			
																11.Havran										X			
																12.İvrindi										X			
																13.Kepsut	X	X								X			
																14.Manyas										X			
																15.Marmara					X						X		
																16.Savaştepe	X	X								X			
																17.Sındırgı	X	X								X			
																18.Susurluk	X	X								X			
11	BİLECİK	1.Merkez	X	X						X			X		1.Bozüyük	X	X	X									X		
															2.Gölpazarı	X	X			X							X		
															3.İnhisar	X	X			X									
															4.Osmaneli	X	X			X						X			
															5.Pazaryeri	X	X												
															6.Söğüt	X	X	X		X							X		
															7.Yenişehir	X	X			X									
12	BİNGÖL	1.Merkez			X	X	X	X	X				X		1.Adaklı	X	X			X	X	X	X	X	X	X			
															2.Genç	X				X	X	X	X	X	X	X			
															3.Karlıova	X	X			X	X	X	X	X	X	X			
															4.Kiğı	X	X			X	X	X	X	X	X	X			
															5.Solhan	X	X			X	X	X	X	X	X	X			
															6.Yayladere	X	X			X	X	X	X	X	X	X			
															7.Yedisu	X	X			X	X	X	X	X	X	X			
13	BİTLİS	1.Merkez	X	X									X	X	1.Tatvan	X	X									X			
															2.Ahlat	X	X												
															3.Adılcı	X	X												
															4.Güroymak	X	X			X				X	X	X			
															5.Mutki	X	X			X					X				
															6.Hizan	X	X			X						X			
14	BOLU	1.Bolu Merkez			X			X	X	X					1.Taşkeci		X				X		X						
		2.Karacasu	X			X	X								2.Mengen		X				X		X						
															3.Gerede		X	X			X	X	X						
															4.Seben		X				X	X							
															5.Kırbaçlı		X								X				
															6.Göynük	X		X				X							
															7.Gökçe		X												
															8.Yeniçağa		X				X		X						
															9.Dörtdivan		X												
															10.Mudurnu		X				X								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
15	BURDUR	1.Merkez					X	X	X	X		X	X		1.Ağlasun	X	X	X	X		X	X	X			X	X		
															2.Bucak			X	X		X	X	X	X		X	X		
															3.Göhlisar			X	X		X	X	X			X	X		
															4.Çavdır			X	X		X	X	X			X	X		
															5.Çeltikçi	X	X	X	X		X	X	X			X	X		
															6.Altınyayla	X	X	X	X		X	X	X			X	X		
															7.Yeşilova	X	X	X	X		X	X	X			X	X		
															8.Tefenni	X	X	X	X		X	X	X			X	X		
															9.Karamanlı	X	X	X	X		X	X	X			X	X		
															10.Kemer	X	X	X	X		X	X	X			X	X		
16	BURSA	1.Osmangazi											X	1.Büyükorhan		X													
		2.Nilüfer											X	2.Gemlik													X		
		3.Yıldırım											X	3.Gürsu													X		
														4.Harmancık		X													
														5.İnegöl													X		
														6.İznik													X		
														7.Karacabey		X							X						
														8.Keles		X													
															9.Kestel													X	
															10.Mudanya													X	
															11.M.Kemalpaşa		X											X	
															13.Orhaneli													X	
															14.Orhangazi									X				X	
		17	ÇANAKKALE	1.Merkez	X											1.Ayvacık	X								X				
2.Kepez											X			2.Bayramiç							X					X			
														3.Biga							X					X			
														4.Bozcaada	X				X										
														5.Çan											X	X			
														6.Eceabat										X					
														7.Ezine				X											
														8.Gelibolu	X				X										
														9.Gökçeada		X													
														10.Lapseki			X												
														11.Yenice				X								X			
18	ÇANKIRI	1.Merkez		X		X		X	X			X	Tüm İlçeler (11 ilçe)		X		X		X	X				X					
19	ÇORUM	1.Merkez									X			1.Sungurlu															
														2.Osmancık															
														3.Alaca		X													
														4.Mecitözü															
														5.İskilip															
														6.Kargı															
														7.Dodurga															
														8.Uğurludağ		X													
														9.Boğazkale															
														10.Bayat		X													
														11.Oğuzlar		X													
														12.Laçın															
														13.Ortaköy		X													

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	
20	DENİZLİ	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																												
21	DİYARBAKIR	1.Gözeli Havzası İçme suyu /Bağlar	X		X				X	X				X			1.Dicle Baraj Gölü/ Eğil	X	X			X		X	X			X		
																	2.Dicle Baraj Gölü/ Dicle	X	X			X		X	X			X		
22	EDİRNE	1.Merkez	X	X			X	X	X				X				1.Keşan		X			X	X	X		X	X	X		
																	2.Uzunköprü		X			X	X	X				X		
																	3.Lalapaşa		X			X	X	X				X		
																	4.Süloğlu		X			X	X	X				X		
																	5.Havsa		X			X	X	X				X		
																	6.Meriç		X			X	X	X				X		
																	7.İpsala		X			X	X	X				X		
																	8.Enez		X			X	X	X			X	X		
23	ELAZIĞ	1.Merkez									X					Sivrice	X	X							X					
																Diğer İlçeler (9 ilçe)	X	X									X			
24	ERZİNCAN	1.Merkez		X					X		X	X		X			1.İliç	X	X			X		X				X	X	X
																	2.Refahiye	X										X		
																	3.Tercan											X		
																	4.Otlukbeli		X								X			
																	5.Üzümlü	X									X	X		
																	6.Kemah	X										X		
																	7.Kemaliye	X				X						X		
																	8.Çayırlı	X	X									X		
25	ERZURUM	1.Palandöken					X	X	X	X			X			1.Aşkale		X			X	X	X	X			X	X		
		2.Aziziye					X	X	X	X			X			2.Çat		X			X	X	X	X			X			
		3.Yakutiye					X	X	X	X			X			3.Hınıs		X			X	X	X	X			X			
																4.Horasan		X			X	X	X	X			X			
																5.İspir		X			X	X	X	X			X			
																6.Karaçoban		X			X	X	X	X			X			
																7.Karayazı		X			X	X	X	X			X			
																8.Köprüköy		X			X	X	X	X			X			
																9.Narman		X			X	X	X	X			X			
																10.Oltu		X			X	X	X	X			X			
																11.Olur		X			X	X	X	X			X			
																12.Pasinler		X			X	X	X	X			X			
																13.Pazaryolu		X			X	X	X	X			X			
																14.Şenkaya		X			X	X	X	X			X			
																15.Tekman		X			X	X	X	X			X			
																16.Tortum		X			X	X	X	X			X			
																17.Uzundere		X			X	X	X	X			X			

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
26	ESKİŞEHİR	1.Merkez								X					1.Sivrihisar							X	X						
															2.Çifteler							X	X						
															3.Mahmudiye							X	X						
															4.Seyitgazi							X	X						
															5.Mihalıççık							X	X						
															6.Alpu	X	X					X	X						
															7.Sarıcakaya	X	X					X	X						
															8.Günyüzü	X	X					X	X						
															9.Han	X	X					X	X						
															10.Mihalgazi	X	X					X	X						
27	GAZİANTEP	1.Şehitkamil					X			X				1.Nizip		X	X	X		X									
		2.Şahinbey					X			X				2.Karkamış		X													
		3.Oğuzeli					X							3.İslahiye		X													
													4.Araban	Büyükşehir Belediyesinin atıksu arıtma tesisine bağlı															
													5.Yavuzeli		X														
													6.Nurdağı	Büyükşehir Belediyesinin atıksu arıtma tesisine bağlı															
28	GİRESUN	1.Merkez				X	X			X				1.Alucra	X	X			X	X					X				
														2.Bulancak	X	X		X	X	X									
														3.Çamoluk	X	X			X	X					X				
														4.Çanakçı	X	X			X	X					X				
														5.Dereli	X	X			X	X									
														6.Doğankent	X	X			X	X									
														7.Espiye	X	X			X	X						X			
														8.Eynesil	X	X			X	X									
														9.Görece	X	X			X	X									
														10.Güce	X	X			X	X									
														11.Keşap	X	X			X	X									
														12.Piraziz	X	X			X	X									
														13.Şebinkarahisar	X	X		X	X	X					X	X			
														14.Tirebolu	X	X			X	X									
														15.Yağlıdere	X	X			X	X									
29	GÜMÜŞHANE	1.Merkez	X	X			X					X		1.Kelkit	X				X	X	X			X					
														2.Şiran	X				X	X	X			X					
														3.Köse	X	X			X	X	X								
														4.Torul	X	X			X										
														5.Kürtün	X	X			X										
30	HAKKARİ	1.Merkez	X	X			X	X					X	Tüm İlçeler (4 ilçe)	X	X			X	X					X				
31	HATAY	1.Antakya	X			X				X	X			1.Altınözü	X	X				X				X					
		2.Defne	X							X	X			2.Samandağ	X	X			X	X			X						
														3.Belen	X	X		X	X	X	X	X							
														4.İskenderun	X	X				X									
														5.Dörtyol	X	X				X									
														6.Kırkhan	X	X				X				X					
														7.Hassa	X	X				X				X					
														8.Reyhanlı	X	X				X				X					
														9.Erzin	X	X				X									
														10.Kumlu	X	X				X				X					
														11.Yayladağı	X	X								X					
														12.Payas	X	X		X		X									
														13.Arsuz		X			X		X								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU[illegible]

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
34	İSTANBUL (DEVAMI)	27.Maltepe																											
		28.Pendik					X																						
		29.Sancaktepe																											
		30.Sarıyer																											
		31.Silivri	X																										
		32.Sultanbeyli																											
		33.Sultangazi																											
		34.Şile	X	X			X					X	X																
		35.Şişli																											
		36.Tuzla	X																										
		37.Ümraniye																											
		38.Üsküdar																											
		39.Zeytinburnu																											
35	İZMİR	1.Konak																											
		2.Karşıyaka																											
		3.Karabağlar																											
		4.Bayraklı																											
		5.Bornova																											
		6.Çiğli																											
		7.Gaziemir																											
		8.Güzelbahçe																											
		9.Narlıdere																											
		10.Balçova																											
		11.Buca																											
		12.Aliağa	X			X																							
		13.Dikili	X	X		X		X			X	X																	
		14.Kınık	X	X		X		X	X	X																			
		15.Foça	X			X		X																					
		16.Bergama	X			X		X	X	X				X															
		17.Menemen	X	X		X		X	X	X				X															
		18.Torbalı	X			X		X	X	X		X	X																
		19.Bayındır		X		X		X	X	X		X	X																
		20.Ödemiş		X		X		X	X	X				X															
		21.Tire		X		X		X	X	X																			
		22.Beydağ	X	X		X		X	X	X				X															
		23.Kiraz		X		X		X	X	X																			
		24.Selçuk				X		X		X	X																		
		25.Seferihisar		X		X		X					X																
		26.Menderes	X			X		X						X															
		27.Karaburun	X	X		X		X						X															
		28.Kemalpaşa	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X															
		29.Urla	X	X		X		X	X	X	X	X	X																
		30.Çeşme	X	X		X		X	X	X	X	X	X																
36	KARS	1.Merkez	X	X	X	X	X	X					X	X		Tüm ilçeler (8 ilçe)	X	X	X	X	X	X					X	X	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
37	KASTAMONU	1.Merkez		X	X	X			X	X			X			1.Abana		X	X			X	X			X			
																2.Araç		X	X			X	X			X			
																3.Ağlı		X	X			X	X			X			
																4.Azdavay		X	X			X	X			X			
																5.Bozkurt		X	X			X	X			X			
																6.Çatalzeytin		X	X			X	X			X			
																7.Cide		X	X			X	X			X			
																8.Daday		X	X			X	X			X			
																9.Devrekani		X	X			X	X			X			
																10.Doğanyurt		X	X			X	X			X			
																11.Hanönü		X	X			X	X			X			
																12.İhsangazi			X			X	X			X			
																13.İnebolu		X	X			X	X			X			
																14.Küre		X	X			X	X			X			
																15.Pınarbaşı		X	X			X	X			X			
																16.Seydiler		X	X	X		X	X			X			
																17.Şenpazar		X	X			X	X			X			
																18.Taşköprü		X	X	X		X	X			X			
																19.Tosya		X	X	X		X	X			X	X		
38	KAYSERİ	1.Melikgazi													1.Develi			X							X				
		2.Kocasinan				X									2.Yahyalı			X							X				
		3.Talas													3.Pınarbaşı			X							X				
		4.Hacılar				X									4.Yeşilhisar			X							X				
		5.İncesu				X									5.Tomarza			X							X				
															6.Sarıoğlu			X							X				
															7.Bünyan		X	X							X				
															8.Akkışla		X	X							X				
															9.Özvatan		X	X							X				
															10.Felahiye		X	X							X				
															11.Sarız		X	X							X				
39	KIRKLARELİ	1.Kırklareli				X		X	X	X			X		1.Lüleburgaz			X	X	X	X	X			X				
															2.Babaeski		X	X	X	X	X	X			X				
															3.Kofçaz		X	X		X	X	X			X				
															4.Pınarhisar			X		X	X	X			X				
															5.Demirköy			X		X	X	X			X				
															6.Vize			X		X	X	X			X				
															7.Pehlivan köyü			X		X	X	X			X				
40	KIRŞEHİR	1.Merkez				X		X	X				X		1.Akçakent					X	X				X				
															2.Akpınar					X	X								
															3.Boztepe					X	X				X				
															4.Çiçekdağı					X									
															5.Kaman			X							X				
															6.Mucur						X				X				

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
41	KOCAELİ	1.İzmit	X				X	X																					
		2.Derince	X				X	X																					
		3. Körfez	X				X	X																					
		4.Dilovası	X				X	X																					
		5.Gebze	X				X	X																					
		6.Darica	X				X	X																					
		7.Çayirova	X				X	X																					
		8.Karamürsel	X				X	X	X	X				X															
		9.Kartepe	X				X	X	X	X				X															
		10.Başiskele	X				X	X	X	X				X															
		11.Gölcük	X				X	X	X	X				X															
		12.Kandıra	X				X	X	X	X				X															
42	KONYA	1.Konya				X									1.Halkapınar	X													
															2.Emirgazi	X													
															3.Karapınar*	X													
															4.Çumra**	X													
															5.Taşkent**	X													
															6.Hadim	X													
															7.Derebucak**	X													
															8.Doğanhisar**	X													
															9.İlgin**	X													
															10.Cihanbeyli**	X													
															11.Çeltik	X													
		43	KÜTAHYA	1.Merkez							X	X					1.Tavşanlı						X	X				X	
															2.Gediz						X	X							
															3.Simav				X	X	X	X	X						
															4.Emet	X	X	X	X		X	X				X			
															5.Şaphane						X	X			X				
															6.Altıntaş	X					X	X							
															7.Dumlupınar	X					X	X							
															8.Aslanapa	X									X				
															9.Hisarlık	X													
															10.Pazarlar	X													
															11.Domaniç														
															12.Çavdarhisar	X													
44	MALATYA	1.Horata Deresi	X	X											1.Doğanşehir	X	X												
		2.Çilesiz Mahallesi	X	X											2.Yeşilyurt	X													
		3.Dilek Beldesi		X											3.Akçadağ	X													
		4.Fırıncı Köyü		X																									
		5. II. Organize Sanayi			X																								
		6. I. Organize Sanayi			X																								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
45	MANİSA	1.Şehzadeler	X					X	X			X			1.Ahmetli	X	X				X	X			X				
		2.Yunusemre	X	X				X	X			X			2.Akhisar	X	X				X	X			X				
															3.Alaşehir	X					X	X			X				
															4.Demirci	X	X		X		X	X	X	X	X				
															5.Gölmarmara	X					X	X			X				
															6.Gördes	X					X	X			X				
															7.Kırkağaç	X					X	X			X				
															8.Köprübaşı	X					X	X			X				
															9.Kula	X		X			X	X			X				
															10.Salihli	X					X	X			X				
															11.Sarıgöl	X	X		X		X	X	X	X	X				
															12.Saruhanlı	X					X	X			X				
															13.Selendi	X	X		X		X	X	X	X	X				
															14.Soma	X					X	X			X				
															15.Turgutlu	X		X			X	X			X				
46	K.MARAŞ	1.Dulkadiroğlu			X									1.Elbistan		X	X	X											
		2.Onikişubat			X									2.Afşin			X	X					X						
														3.Türkoğlu			X	X					X						
														4.Andırın		X		X											
														5.Göksun		X	X	X											
														6.Pazarcık			X	X											
														7.Çağlayancerit		X	X	X											
														8.Nurhak		X		X											
														9.Ekinözü			X	X											
47	MARDİN	1.Yenişehir		X										1.Midyat	X	X		X	X	X	X								
		2.Ravza Mahallesi		X										2.Nusaybin	X	X		X	X	X	X								
		3.Eski Mardin		X										3.Kızıltepe	X	X		X		X	X			X					
		4.13 Mart Mah.		X										4.Derik	X	X		X		X	X			X					
		5.Zinnar Bağları	X	X										5.Mazıdağı	X	X		X	X	X	X			X					
		6.OSB		X										6.Ömerli	X	X		X	X	X	X								
														7.Savur	X	X		X	X	X	X			X					
														8.Yeşilli	X	X		X	X	X	X								
														9.Dargeçit	X	X		X		X									
48	MUĞLA	1.Menteşe (Karamehmet)	X										1.Ula (Akbuluk)					X	X										
49	MUŞ	1.Merkez	X	X				X	X			X	Tüm İlçeler (5 ilçe)	X	X				X	X			X						
50	NEVŞEHİR	1.Merkez								X			1.Acıgöl		X														
													2.Derinkuyu																
													3.Gülşehir		X														
													4.Hacıbektaş		X														
													5.Avanos																
													6.Kozaklı		X														
													7.Ürgüp																

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
51	NİĞDE	1.Merkez	X		X						X	X				1.Altınhisar													
																2.Bor													
																3.Çamardı	X												
																4.Çiftlik	X												
																5.Ulukışla	X												
52	ORDU	1.Altınordu				X			X							1.Ünye				X	X					X			
																2.Fatsa				X	X					X			
																3.Perşembe				X	X					X			
																4.Kumru	X			X	X			X	X	X			
																5.Korgan	X			X	X			X	X	X			
																6.Gölköy				X	X								
																7.Aybastı	X			X	X					X			
																8.Akkuş	X			X	X					X			
																9.Mesudiye				X	X		X	X			X		
																10.Ulubey		X		X	X	X				X			
																11.Ikizce				X	X			X		X			
																12.Çatalpınar	X		X	X	X	X				X			
																13.Gürgentepe				X	X	X				X			
																14.Çaybaşı				X	X	X				X			
																15.Kabataş	X	X		X	X	X				X			
																16.Çamaş	X	X		X	X	X				X			
																17.Gülyalı				X			X			X			
																18.Kabadüz	X	X		X	X	X				X			
53	RİZE	1.Merkez			X	X				X						1.Fındıklı				X	X			X					
																2.Ardeşen				X	X			X					
																3.Pazar				X	X			X					
																4.Hemşin													
																5.Çamlıhemşin													
																6.Güneysu				X				X					
																7.Çayeli				X	X			X					
																8.Derepazarı	X	X		X			X						
																9.İyidere	X	X		X			X						
																10.Kalkandere	X	X		X			X						
																11.Ikizdere	X	X		X			X						
54	SAKARYA	1.Adapazarı	İl Merkezindeki yerleşimlerin büyük bir kısmı merkezi atıksu arıtma tesisine bağlıdır.													1.Sapanca				X	X	X	X	X					
		2.Erenler														2.Söğütü				X	X		X	X					
		3.Serdivan														3.Ferizli	X		X			X	X						
		4.Arifiye														4.Karasu	X												
																5.Kocaali	X												
																6.Kaynarca	X					X	X			X			
																7.Geyve	X		X			X	X			X			
																8.Taraklı	X			X		X	X			X			
																9.Pamukova	X					X	X			X			
																10.Hendek				X		X	X			X			
																11.Akyazı				X		X	X			X			
																12.Karapürçek		X		X	X		X	X					

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
55	SAMSUN	1.Atakum	X			X				X						1.Alaçam	X				X	X							
		2.Canik	X			X	X			X						2.Asarcık		X	X		X								
		3.İlkadım	X			X	X			X						3.Ayvacık	X		X		X	X							
																4.Bafra					X	X	X				X		
																5.Çarşamba	X	X			X	X					X		
																6.Havza					X								
																7.Kavak	X				X								
																8.Ladik	X	X			X								
																9.Ondokuzmayıs	X				X				X				
																10.Salıpazarı	X	X			X								
																11.Terme					X				X	X	X		
																12.Tekkeköy				X	X						X		
																13.Vezirköprü	X	X			X						X		
																14.Yakakent	X	X			X								
56	SİİRT	1.Merkez		X		X			X	X		X	X			Tüm İlçeler (6 ilçe)	X		X		X					X	X		
57	SİNOP	1.Merkez		X												1.Tüm İlçeler (8 ilçe)	X												
58	SİVAS	1.İl Merkezi							X	X			X			1.Akıncılar	X				X	X				X			
																2.Altınyayla	X				X	X				X			
																3.Divriği	X				X	X				X		X	
																4.Doğanşar	X				X	X				X			
																5.Gemerek	X	X			X	X				X			
																6.Gölova	X				X	X				X			
																7.Gürün					X	X				X			
																8.Hafik	X				X	X				X			
																9.İmranlı					X	X	X	X	X	X			
																10.Kangal		X			X	X				X		X	
																11.Koyulhisar	X	X			X	X				X			
																12.Suğehri	X				X	X				X			
																13.Şarkışla					X	X				X			
																14.Ulaş	X				X	X				X			
																15.Yıldızeli	X				X	X				X		X	
																16.Zara	X				X	X				X			
59	TEKİRDAĞ	1.Süleymanpaşa	X	X			X	X	X		X	X	X			1.Muratlı	X		X			X	X						
																2.Çorlu	X		X		X	X					X		
																3.Çerkezköy	X		X		X	X					X		
																4.Saray	X				X	X	X	X				X	
																5.M.Ereğlisi	X	X			X				X	X	X		
																6.Hayrabolu	X				X	X		X	X	X	X		
																7.Malkara			X		X	X	X	X		X	X		
																8.Şarköy	X				X	X	X	X					
																9.Kapaklı	X		X										
																10.Ergene	X	X	X	X	X	X							

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
60	TOKAT	1.Merkez			X			X	X			X			1.Almus	X	X		X	X	X			X					
															2.Artova	X	X		X	X	X			X					
															3.Başçiftlik	X	X		X	X	X			X					
															4.Erbaa						X	X			X				
															5.Niksar	X	X		X	X	X			X					
															6.Pazar	X	X		X	X	X			X					
															7.Reşadiye	X	X		X	X	X			X					
															8.Sulusaray	X	X		X	X	X			X					
															9.Turhal	X	X		X	X	X			X					
															10.Yeşilyurt	X	X		X	X	X			X					
															11.Zile				X			X	X			X			
61	TRABZON	1.Merkez (Ortahisar)	X			X	X								1.Akçaabat	X			X	X									
															2.Araklı	X			X	X									
															3.Arsin	X	X	X	X	X	X								
															4.Beşikdüzü	X	X	X	X	X	X								
															5.Çarşıbaşı	X	X		X	X									
															6.Çaykara	X	X		X	X	X								
															7.Dernekpazarı	X	X		X	X	X								
															8.Düzköy	X	X		X	X	X								
															9.Hayrat	X	X		X	X	X								
															10.Köprübaşı	X	X		X	X	X								
															11.Maçka	X	X		X	X	X								
															12.Of	X			X	X									
															13.Sürmene	X	X		X	X	X								
															14.Şalpazarı	X	X		X	X	X								
															15.Tonya	X	X		X	X	X								
															16.Vakfıkebir	X			X	X									
															17.Yomra	X			X	X									
62	TUNCELİ	1.Tunceli						X	X			X	X	Tüm ilçeler (7 ilçe)	X	X	X		X	X	X	X			X	X			
63	ŞANLIURFA	1.Karaköprü							X		X	X		Tüm ilçeler (10 ilçe)			X	X			X	X			X	X			
		2.Haliliye								X		X	X																
		3.Eyyübiye								X		X	X																
64	UŞAK	1.Merkez		X		X	X		X		X	X	X	1.Eşme		X			X		X				X		X		
														2.Banaz		X			X		X				X		X		
														3.Ulubey		X			X		X				X		X		
														4.Karahallı					X		X			X	X	X			
														5.Sivaslı		X			X		X				X		X		
65	VAN	1.İpekyolu	X	X			X					X		Tüm ilçeler (10 ilçe)	X	X			X						X				
		2.Tuşba	X	X			X					X																	
		3.Edremit	X	X			X					X																	
66	YOZGAT	1.Yozgat				X	X	X	X	X			X	X	Yerköy	X				X		X	X	X	X	X	X		
															Diğer 12 ilçe	X	X			X		X	X	X	X	X	X		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	İL MERKEZİ	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri													İLÇELER	Atıksulardan Kaynaklanan Kirliliğin Nedenleri												
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
67	ZONGULDAK	1.Merkez	X													1.Kozlu	X	X			X								
																2.Kilimli	X	X											
																3.Kdz.Ereğli													
																4.Gökçebey	X	X											
																5.Alaplı													
																6.Çaycuma													
																7.Devrek													
68	AKSARAY	1.Aksaray	X	X		X		X	X	X					Tüm İlçeler (7 ilçe)	X	X		X		X	X	X						
69	BAYBURT	1.Bayburt	X	X		X									1.Aydıntepe	X	X		X										
															2.Demirözü	X	X		X										
70	KARAMAN	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																											
71	KIRIKKALE	1.Kırıkkale				X		X					X		Tüm ilçeler (8 ilçe)	X	X				X					X			
72	BATMAN	1.Merkez	X			X			X	X			X		1.Kozluk	X	X				X	X	X			X			
															2.Gercüş	X	X				X	X	X			X			
															3.Beşiri	X	X				X	X	X			X			
															4.Hasankeyf	X	X				X	X	X			X			
															5.Sason	X	X				X	X	X			X			
73	ŞIRNAK	1.Merkez	X	X					X	X			X		Tüm İlçeler (6 ilçe)	X	X				X	X			X				
74	BARTIN	1.Merkez					X								1.Ulus		X			X						X			
															2.Amasra					X									
															3.Kurucuşile		X			X									
75	ARDAHAN	1.Merkez	X	X		X							X		Tüm ilçeler (5 ilçe)	X	X			X					X				
76	İĞDIR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.																											
77	YALOVA	1.Merkez							X	X			X																
78	KARABÜK	1.Karabük													1.Safranbolu					X			X						
															2.Yenice	X	X			X			X						
															3.Eskipazar	X	X			X			X			X			
															4.Ovacık	X	X			X			X						
															5.Eflani	X	X			X			X	X			X		
79	KİLİS	1.Südüklüdere Mevkii		X											Tüm ilçeler (3 ilçe)		X												
80	OSMANİYE	1.Osmaniye	X			X	X	X	X	X			X	X	1.Kadirli	X	X			X	X	X	X	X			X	X	
															2.Düzici	X				X	X	X	X	X		X	X	X	
															3.Bahçe	X				X	X	X	X	X		X	X	X	
															4.Toprakkale	X	X			X	X	X	X	X			X	X	
															5.Sumbas	X	X			X	X	X	X	X			X	X	
															6.Hasanbeyli	X	X			X	X	X	X	X			X	X	
81	DÜZCE	1.Merkez	X	X		X	X		X	X	X				1.Akçakoca	X	X			X	X		X	X	X			X	
															2.Cumayeri	X	X			X	X		X	X					
															3.Çilimli	X	X			X	X		X	X					
															4.Gümüşova	X	X			X	X		X	X					
															5.Gölyaka	X	X			X	X		X	X					
															6.Kaynaşlı	X	X			X	X		X	X					
															7.Yığılca	X	X			X	X		X	X				X	

"m) Diğer" işaretlenen illerde;

Bursa için, m) Diğer; Yağmursuyu ve kanalizasyon hatlarının büyük kısmı birleşik hat olduğundan, her yağışta Atıksu Arıtma Tesislerinden (OSBler ve BUSKİ'nin) by-pass yapılmaktadır.

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Artvin için, m) Diğer: Atıksu arıtma tesisi olmaması.

Uşak için, m) Diğer; Alt Yapı yatırımlarının, profesyonel bir anlayışla ve uzun vadeli yapılmaması, Bilinç eksikliği.

Bitlis Merkez için, m) Diğer: Atıksu arıtma tesisi olmaması.

Antalya için Not: İlimiz Büyükşehir sınırları içerisinde ve ilçelere ait 34 adet Atıksu Arıtma Tesisi mevcut olup, Müdürlüğümüz teknik personelinin sıkı denetimleri nedeniyle yukarıdaki tabloda belirtilen atıksu kaynaklı kirlilikler minimum düzeyde yaşanmaktadır. Kanalizasyon bağlantısının olmadığı yerleşim yerlerinde ise Belediyeler veya özel firmalar aracılığıyla atıksular Atıksu Arıtma Tesislerine verilmektedir.

Konya için Not: * Yapım ihalesi 18.07.2019 tarihinde yapıldı, ** Uygulama projeleri hazırlandı yapım ihalesine çıkılacak.

Tabloda yer alan kirlilik nedenleri:

- Kanalizasyon şebekesinin olmaması veya yetersiz olması
- Yerleşim yerlerinde evsel nitelikli atıksuların arıtılmaması
- Büyük sanayi kuruluşlarının atıksularını arıtmaması
- Küçük sanayilerde toplu arıtmanın olmaması
- Foseptik çukurların sağlıklı şekilde inşa edilmemesi
- Foseptik atıkların vidanjörlerle çekildikten sonra gelişigüzel yerlere boşaltılması
- Zirai mücadele ilaçlarının kullanımı
- Kimyasal gübre kullanımı
- Arıtma tesisi kapasite ve verimlerinin yetersiz olması
- Arıtma tesisinde görevli olan personelin yetersiz olması
- Hayvancılık atıkları
- Maden atıkları
- Diğer (Tablo altında belirtilmiştir)

Tablo 17. SU KİRLİLİĞİNİN GİDERİLMESİNDE/ÖNLENMESİNDE İL SINIRLARI İÇERİSİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER (Önem Sırasına Göre)

Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Arıtma tesisinin düzenli çalıştırılmaması	Personel eksikliği	Diğer
1	ADANA	3	2	1	4			
2	ADIYAMAN		1					
3	A.KARAHİSAR	2	1	3	4	5	6	
4	AĞRI	4	1		2		3	
5	AMASYA	5	3	4	1		2	
6	ANKARA	4	1	2	3			
7	ANTALYA				1			
8	ARTVİN	4	2	3	1			
9	AYDIN	5	3	6	4	2	1	
10	BALIKESİR	2	3	1	4			
11	BİLECİK	3	1	4	5	2	6	
12	BİNGÖL		2	5	4	3	1	
13	BİTLİS		1		4	2	3	
14	BOLU	3	2	5	4	1		
15	BURDUR	3	1	4	2		5	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Arıtma tesisinin düzenli çalıştırılmaması	Personel eksikliği	Diğer
16	BURSA	5	2	4	1	3		
17	ÇANAKKALE	5	3	2	6	4	1	
18	ÇANKIRI	4	1	2	3			
19	ÇORUM	5	1	4	3	2		
20	DENİZLİ	5	1	3	4	5	2	
21	DİYARBAKIR	3	1	2	4			
22	EDİRNE	4	1	5	2	6	3	
23	ELAZIĞ		1	2	3			
24	ERZİNCAN		1	3	2			
25	ERZURUM	4	1	3	2			
26	ESKİŞEHİR			2	1			
27	GAZİANTEP		1	2	3		4	
28	GİRESUN		1	2	4			3 (Arazi yapısının engebeli olması, arıtma tesisleri için yeterli alan bulunamaması)
29	GÜMÜŞHANE		1		2			
30	HAKKARİ	3	2	4	5	6	1	
31	HATAY	5	2	3	1	4		
32	ISPARTA	6	1	5	4	2	3	
33	MERSİN	4	1	3	2			
34	İSTANBUL	1	2	3	4			
35	İZMİR		1	2	4	3		
36	KARS		1	2	3		4	
37	KASTAMONU	3	2	4	6	5	1	
38	KAYSERİ	4	1	2	6	5	3	
39	KIRKLARELİ	4	1	2	3			
40	KIRŞEHİR		1 (İlçe ve Belde Belediyelerinde)					
41	KOCAELİ	4		2	1		3	
42	KONYA	4	1	2	3			
43	KÜTAHYA		1	5	2	3	4	
44	MALATYA		1	3	2			
45	MANİSA	5	1	6	3	2	4	
46	K.MARAŞ	4	1		2	3		
47	MARDİN	3	2		1	4		
48	MUĞLA	1			3		2	
49	MUŞ	3	1		2			
50	NEVŞEHİR	4	1		3	2	5	
51	NİĞDE		2	3	1			
52	ORDU	6	1	2	5	4	3	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yeterli denetim yapılamaması	Mali imkansızlıklar nedeniyle arıtma tesislerinin kurulamaması	Kurumsal ve yasal eksiklikler	Toplumda bilinç eksikliği	Arıtma tesisinin düzenli çalıştırılmaması	Personel eksikliği	Diğer
53	RİZE	3	1		2			
54	SAKARYA	1	2	4	3	5	6	
55	SAMSUN	4	2	3	1			
56	SİİRT		1		2			
57	SİNOP		1		3	2	4	
58	SİVAS		1	2				
59	TEKİRDAĞ	6	5	2	1	4	3	
60	TOKAT	1	3	4	2			
61	TRABZON	5	1	3	2	4		
62	TUNCELİ	3	1	5	4	2	6	
63	ŞANLIURFA	1	4	5	2	3	6	7
64	UŞAK	3	4	5	1	6	2	
65	VAN	3	2		1		4	
66	YOZGAT	2	1	3	4			
67	ZONGULDAK	5	2	3	1	4		
68	AKSARAY	3	2	4	5	1	6	
69	BAYBURT	3	2	4	1			
70	KARAMAN	3	2	1			4	
71	KIRIKKALE		1		2		3	
72	BATMAN		1		2			
73	ŞIRNAK		1		2			
74	BARTIN		1					
75	ARDAHAN	3	1		2		4	
76	IĞDIR		1					
77	YALOVA			1	2			
78	KARABÜK			3	2		4	1 (İlçelerde yer alan atıksu arıtma tesislerinin atıl durumda olması, Atıksu arıtma tesislerinin yapımı için Bakanlığımızdan hibe alınmasına rağmen halen faaliyet alınmaması)
79	KİLİS		1				2	
80	OSMANİYE	4	1	2	3	5		
81	DÜZCE	3	1	2	4			

Tablo 18. SU KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA ALICI ORTAMLARDA ALINAN TEDBİRLER *

*: Tabloda kullanılan harf kodlarının anlamları tablonun sonunda açıklanmaktadır.

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
1	ADANA	Akdeniz	b,e	Seyhan Barajı Gölü	b,e,f	Seyhan Nehri	a,b,e,f	Seyhan Havzası	a,b,c,e,g,h						
2	ADİYAMAN			Atatürk Barajı Göl Sahası	b,d	Ceyhan Nehri	a,e,f	Ceyhan Havzası	a,e,g,h						
3	A.KARAHİSAR			Eber Gölü	a,b,e,g,h	Akçay	a,b,d,e,g,h	Akçay	a,b,d,e,g,h			Ömer Gecek Havzası	a,b,e,g,h	Kuru Dereler	a,b,e,h
				Acı Göl	a,b,e,g,h			Sakarya	a,b,d,e,g,h			Gazığöl Havzası	a,b,e,g,h	Meralar	a,b,e,h
				Akşehir Gölü	a,b,e,g,h			Büyükmenderes	a,b,d,e,g,h			Sandıklı Havzası	a,b,e,g,h		
								Burdur	a,b,d,e,g,h			Heybeli Havzası	a,b,e,g,h		
4	AĞRI			Patnos barajı	a,d,e	Murat Nehri	a,d			Ağrı Merkez	a,d,g				
				Yazıcı barajı	a,d,e	Aras Nehri	a,d			Eleşkirt	a,d,g				
				Doğubayazıt Balık gölü	a,d,e					Doğubayazıt	a,d,g				
5	AMASYA					Akarsular	a,b,d,e,g,h	Havzalar	a,b,d,e,g,h						
6	ANKARA					Ankara Çayı	a,e								
						Ova Çayı	e								
						Halıp Çayı	a,e								
						Çubuk Çayı	a,e								
7	ANTALYA	Akdeniz	a,b,e,f,g,h	Baraj ve göletler	a,b,d,e,g,h	Akarsular	d,e,g,h	Havzalar	d,e,g,h						
8	ARTVİN	Arhavi Sahili	b,d,h	Arhavi	h	Arhavi	d,h	Çoruh	a,b,e,g	Arhavi	d,h				
		Hopa Sahili	a,b			Şavşat	a,h			Hopa	a				
		Kemalpaşa Sahili	a,b,d,h			Boçka (Kamenli Deresi)	b								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
9	AYDIN	Kuşadası	a,b,c,d,e,f,g,h	Bafa Gölü	c,d,e	Kışık Azmak Mevkili	d,e,g	Büyük Menderes Havzası	a,b,c,d,e,g,h						
10	BALIKESİR	Didim	a,b,c,d,e,f,g,h	Azap Gölü	c,d,e	Bozdoğan Belediyesi Akçay	d,e,g	Küçük Menderes Havzası	a,b,c,d,e,g,h						
		Marmara	e,g,h	Manyas Gölü	e,g,h	Simav Çayı	e,g,h	Marmara Havzası	e,g,h						
		Ege	e,g,h			Havran Çayı	e,g,h	Susurluk Havzası	e,g,h						
						Gönen Çayı	e,g,h	Kuzey Ege Havzası	e,g,h						
11	BİLELİK					Kocaçay	e,g,h								
						Sakarya Nehri	a,b,d,e,g								
						Karasu Çayı	a,e,g								
						Sığirt Deresi	a,e,g								
						Sorgun Deresi	a,e								
						Göksu Çayı	a,e								
						Peri Suyu	a,c,d,g					Kaplıca Suyu	b,d,g,h		
						Murat Nehri	a,c,d,g					Bingöl Merkez Kös Kaplıcası	b,d,g,h		
						Göynük Suyu	a,c,d,g					Yayladere Hasköy Kaplıcası	b,d,g,h		
												Kığı ilçesi Harur Kaplıcası	b,d,g,h		
12	BİNGÖL											Maden Suyu	b,d,g,h		
												Yedisu ilçesi Yeşilgöl Madensuyu	b,d,g,h		
												Kığı ilçesi Dimpliyan Madensuyu	b,d,g,h		

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
12	BİNGÖL (DEVAMI)			Kılı Gölü	a,c,d,g							Yedisu (Çemre) İlçesi Madensuyu	b,d,g,h		
13	BİTLİS			Manastır Gölü	a,c,d,g										
				Belli Gölü	a,c,d,g										
				Van Gölü	a,b,e,h										
14	BOLU			Abant Gölü	a,e,h	Büyüksu	a,b,d,e,h							Seben-Çaydere	a
				Yeniçağa Gölü	d,e,h,i (Koruma bölgesi oluşturuldu)	Ulus	d,e,h							Mudurnu Deresi	c
15	BURDUR			Burdur Gölü	b,c,d,e,g,h										
				Salda Gölü	c,d,e,g,h										
16	BURSA	Marmara Denizi	a,b,e,f,g,h	Göller	a,b,e,h	Akarsular	a,b,c,e,g,h	Havzalar	a,b,e	Yeraltı Suları	e,g				
		Marmara	a,d	Atkhisar	a,d	Tuzla Çayı	d	Atkhisar	d			Tuzla	b,i		
		Ege	a,d	Eşelek	a,d	Menderes Çayı	d	Kuzey Ege	d						
17	ÇANAKKALE					Sarıçay	d	Marmara	d						
						Kocabaş	d								
						Bayramiç deresi	d								
						Bergaz çayı	d								
						Kavak Çayı	d								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
18	ÇANKIRI					Kızılırmak	a,b,e,g	Kızılırmak Havzası	a,b,e,g	Merkez İlçe Keson ve Sondaj Kuyuları	a,b,e,g				
						Tatlı Çay	a,b,e,g	Batı Karadeniz Havzası	a,b,e,g						
						Acı Çay	a,b,e,g								
						Devrez	a,b,e,g								
						Ulu Çay	a,b,e,g								
						Melan Çayı	a,b,e,g								
						Kızılırmak Nehri	c,d,e,g,h	Kızılırmak Havzası	c,e,g			Hamalçayköy			
19	ÇORUM					Yeşilirmak Nehri	c,d,e,g,h	Yeşilirmak Havzası	c,e,g			Figani Beke Kaplıcası			
						Delice Çayı	c,e,g								
						Derinçay	a,b,c,e,g								
						Alaca Çayı	a,b,c,e								
						Çekerek Çayı									
20	DENİZLİ					Gölleri	a,b,c,d,e,g,h								
21	DIYARBAKIR					Dicle Nehri	b	Dicle Barajı Gölü	a,b,c,d,e,f,g,h						
								Gözel Havzası	a,b,d,e,g,h						
22	EDİRNE					Meriç	a,b,c,d,e,g	Meriç	a,b,c,d,e,g	İlt Geneli	b,c,e,g				
						Tunca	c,d,e	Ergene	a,b,c,d,e,g						
						Arda	c,d,e	Marmara	a,b,c,d,e,g						
						Ergene	a,b,c,d,e,g								
23	ELAZIĞ					Hazar Gölü	a,b,c,e,g,h								
						Kaban Barajı Gölü	a,b,c,e,f,g,h								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
24	ERZİNCAN					Fırat	a,b,c,e,g	Fırat-Karasu	a,b,c,e,g			Erzincan Belediyesi Jeotermal Tesisi	e,i		
25	ERZURUM		c,e,g,h	Tortum Gölü	c,e,g,h	Karasu	a,b,c,e,g	Karasu Havzası	a,b,c,g,h						
26	ESKİŞEHİR					Karasu Nehri	a,b,c,d,e,g,h	Çoruh Havzası	a,c,g,h						
27	GAZİANTEP					Aras Nehri	a,c,d,e,g,h	Aras Havzası	a,c,g,h						
						Tortum Çayı	a,c,d,e,g,h	Sakarya Havzası	a,b,e,g						
						Sakarya Nehri	a,b,e,g								
						Karasu (İsahlıye)	e								
						Allehen (Sacır)	b,e								
						Nizip Çayı	a,e								
						Merzimen	e								
						Karasu (Araban)	b,e								
						İçerisi (Nurdağı)	e								
						Aksu Deresi	a,c,e,g								
						Batılma Deresi	a,c,e								
						Pazarsuyu Deresi	a,e,g								
						Harşit Çayı	a,c,e,g								
						Kelkit Çayı	a,e,g								
						Yağlıdere Deresi	a,e								
						Alucra Çayı	a,c,e								
						İnciğöz Deresi	a,e								
						Görelle Deresi	a,e								
						Gelevera Deresi	a,e,g								
						Eynesil Deresi	a,c,e								
						Keşap Deresi	a,e								
28	GİRESUN														

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
29	GÜMÜŞHANE					Harşit Çayı	a,b,e,g,h								
30	HAKKARİ					Kelkit Çayı	a,b,d,e,g,h								
						Zap Nehri	c,e	Fırat-Dicle Havzası	c,e	Berçelan	c,e				
						Pesant Çayı	c,e			Golan	c,e				
						Nehil Çayı	c,e			Kırcaşme	c,e				
31	HATAY	Akdeniz (İskenderun Körfezi)	a,e,f,h	Aş. Yık. Pulluyazı Gölü	a,b,c,d,e,h	Asi Nehri	a,b,c,d,e,h	Asi Havzası	a,b,c,d,e,g,h						
				Görentaş Gölü	a,b,c,d,e,h	Alın Çayı	a,b,c,d,e,h	Doğu Akdeniz Havzası	a,b,c,d,e,f,g,h						
				Samandağı Karamanlı Gölü	a,b,c,d,e,h	Karasu	a,b,c,d,e,h								
				Karlısu Gölü	a,b,c,d,e,h										
				Hassa Demrek Gölü	a,b,c,d,e,h										
				Topboğazı Gölü	a,b,c,d,e,h										
				Eğirdir Gölü	a,e,g,h			Eğirdir Gölü Havzası	a,e,g						
32	ISPARTA			Beyşehir Gölü	a,e			Karacaören 1-2 Baraj Gölü Havzası	a,e,g						
				Kovada Gölü	a,e,g			Beyşehir Gölü Havzası	a,e						
				Karacaören 1-2 Baraj Gölü	a,e,g										

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
32	İSPARTA (DECAMI)			Burdur Gölü	a,e,g,i (Göl İşletmelerinde Sogutma sularının geri dönüşümü kullanılması sağlanarak proses atıksu miktarının azaltılması)										
				Gölcük Krater Gölü											
33	MERSİN	Akdeniz	a,b,f,g,h			Berdan	a,b,e,g,h	Doğu Akdeniz	a,b,c,d,e,g,h						
						Göksu	a,b,e,g,h	Sevhan	a,b,c,d,e,g,h						
34	İSTANBUL					Dragon	a,b,e,g,h								
		İstanbul Boğazı	b	Büyükcçekmece	b,h	Akalan	b,h	Albeyköy İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i	Danamandıra Kuyuları	h				
34	İSTANBUL	Marmara Denizi	b,e,g,h	Küçükçekmece	b	Lozan	b	B.Çekmece İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i	Beyciler Kuyuları	h				
		Karadeniz	b,e,g	Terkos	b	Eşkınoz	b	Sazlıdere İçmesuyu Havzası	d,e,g,h,i	Gümüşyaka (Çerkezköy) Kuyuları	h				
34	İSTANBUL			Ömerli	b	Örencik	b	Düzdere Havzası	d,e,h,j	Hallaçlı Kuyuları	h				
				Sülüklü Göl	b	Kestanelik	b	Çilingöz Deresi Havzası	d,e,h,j						
34	İSTANBUL					Örcünlü	b	Kuzuzlu Havzası	d,e,h,j						
						Yazlık	b	Kazandere Havzası	d,e,h,j						
34	İSTANBUL					Subaşı	b	Elmalı Dere Havzası	d,e,h,j						
						Çanakça	b	Sultanbahçe Dere Havzası	d,e,h,j						

[illegible]

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
34	İSTANBUL (DEVAMI)						b	Kurufaltı (Şile)	b						
							b	Yeniköy (Şile)	b						
							b	Yeniköy (Şile)	b						
							b	Oruçoğlu (Şile)	b						
							b	Sahilköy (Şile)	b						
35	İZMİR						b,h	Riva Paşaköy	b,h						
		Ege Denizi	b,e,f,g	Belevi Gölü	b,e,g	Gediz	a,b,f,g	Kuşçuk Menderes Havzası	b,e,g			Çeşme Ilıca Kaynağı	b,e,g	Gediz Deltası	b,e,g
				Barutçu Gölü		Kuşçuk Menderes	f,g	Kuşçuk Menderes Havzası	b,e,g						
				Çıldır Gölü	b,c,e,h	Kars Çayı	b,c,e,g,h	Gediz Havzası	b,d,e,g,h						
				Kuyucuk Gölü	b,c,e,h	Aras Nehri	b,c,e,g,h	Aras Havzası	b,c,e,g,h						
36	KARS			Aygır Gölü	b,c,e,h	Arpaçay Nehri	b,c,e,g,h								
		Karadeniz	f			Gökırmak	a,b,d,e,g,h	Kızılırmak Havzası	a,b,d,e,g,h						
						Devrekani	a,b,d,e,g,h	Batı Karadeniz Havzası	a,b,d,e,g,h						
						Devrez	a,b,d,e,g,h								
						Araç	a,b,d,e,g,h								
37	KASTAMONU					Soğanlı	a,b,d,e,g,h								
						Ilgaz	a,b,d,e,g,h								
				Tuzla Palas Gölü	e	Kızılırmak	a,b,e,h	Kızılırmak Havzası	a,b,e,h						
				Engir Gölü	e	Zamanlı	a,b,e,h	Seyhan	a,b,e,h						
								Ceyhan	a,b,e,h						
38	KAYSERİ							Develi Kapalı	a,b,e,h						
								Havzalar	a,c,e,g	Yeraltı suları	a,c,e,g				
39	KIRKLARELİ	Karadeniz	a,e,g	Göller	a,b,c,d,e,g	Akarsular	a,b,d,e,g								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ		Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		GÖLLER		Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		AKARSULAR				Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		HAVZALAR		Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		YERALTI SULARI		Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		JEOTERMAL KAYNAKLAR		Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler		DİĞER ALICI SU ORTAMLARI		Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
40	KIRŞEHİR																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											

S. No	İLLER	DENİZ	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR		Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	
							Sakarya Havzası	b,e,g								Pınarbaşı Mevki
43	KÜTAHYA				Porsuk Çayı	a,b,e,g		Sakarya Havzası	b,e,g							
					Emet Çayı	a,b,e,g		Susurluk Havzası	a,e,g							
					Adranos Çayı	a,b,e,g		Gediz Havzası	a,e							
					Simav Çayı	a,b,e										
44	MALATYA		Karakaya Barajı	d,e,g,h	Tohma Çayı	d,e,h										
			Sürgü Barajı	d,e,h	Sultansuyu	d,e,h										
			Medik Barajı	d,e,h	Kurucaıy	d,e,h										
			Polat Barajı	d,e,h	Abdulharapsuyu	d,e,h										
			Kapıkaya Barajı	d,e,h	Beyler Deresi	d,e,h										
			Boztepe Barajı	c,d,h	Aliçadaderesi	d,e,h										
			Çat Barajı	c,d,h	Mamıkhan	d,e,h										
			Sofular Barajı	c,d,h	Kozluk Çayı	d,e,h										
45	MANISA		Hekimhan Güzelıyurt Barajı	c,d,h												
			Sultansuyu Barajı	c,d,h												
			Cölmarmara Gölü	a,b,c,d,e,g,h,i	Alaşehir Çayı	a,b,c,d,e,g,h,i		Gediz Havzası	a,b,c,d,e,g,h							
			Demirköprü Barajı	a,b,c,d,e,g,h,i	Gördük Çay	a,b,c,d,e,g,h,i		Kuzey Ege Havzası	a,b,c,d,e,g,h							
			Avşar Barajı	c,e,h	Gediz Nehri	a,b,c,d,e,g,h,i		Büyük Menderes Havzası	a,b,c,d,e,h							
			Sevişler Barajı	c,e,h	Bakırçay	a,b,c,d,e,g,h,i		Küçük Menderes Havzası	a,b,c,d,e,h							

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTİ SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	a	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
46	K.MARAŞ			Menzetler Baraj Gölü	c,e	Ceyhan Nehri		Ceyhan	d,e,g,h			Ilıca (Süleymanlı)	a			
				Sır Baraj Gölü	a,e	Aksu Çayı		Fırat				Döngele	a			
				Kartalçaya Baraj Gölü	a,e							Hartlap				
47	MARDİN					Karasu-Beyazsu	a,d,e,g,h									
						Karasu (Reşan)	a,d,e,g,h									
						Savur Çayı	ab,d,e,g,h									
						Şeyhan Çayı	ab,d,e,g,h									
						Cırcıp Suyu	a,d,e,g,h									
						Dumlucu	a,d,e,g,h									
						Dara (Öğüz)	d,e,g,h									
48	MUĞLA	Konuyla ilgili bilgi edinilememiştir.														
49	MUŞ			Hamurpet	c,d	Karasu	a,d,e,g	Fırat-Dicle	a,d,e,g						Sazlıkbaşı (İron) Sazlığı	a,c,d,e
50	NEVŞEHİR					Murat	a,d,e,g								Bulanık Şorgöl Sazlığı	a,c,d,e
51	NİĞDE					Kızılırmak	ab,c,d,e,g,h	Kızılırmak	ab,c,d,e,g,h						Akkaya Barajı	b,e,g,h
52	ORDU	Karadeniz (Duruğöl AAT)	b,c,d,e,g,h			Cevizdere Irmağı (Ünye Doğu AAT)	g,h									
		Karadeniz (Falsa Doğu DDD)	b,c,d,e,g,h			Curi Irmağı (Ünye Batı AAT)	g,h									
		Karadeniz (Falsa Batı DDD)	b,c,d,e,g,h			Akçaoğlu Irmağı (Kumbas AAT)										
		Karadeniz (Gülüçü AAT)	b,c,d,e,g,h			Eski Şerif Deresi (İnkur AAT)	d,h									
53	RİZE	Karadeniz	a,b,e,f													

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
54	SAKARYA	Karadeniz	b,e	Sapanca Gölü	a,c,d,e,h	Sakarya Nehri	a,b,c,d,e,g					Kuzuluk	c,d,e	Acılar Longozu	c,d
		Karadeniz	a,b,c,d,e,f,g,h	Suat Uğurlu Baraj Gölü	a,b,c,d,e,g,h	Mudurnu Deresi	a,b,c,d,e,g	Kızılırmak	a,b,c,d,e,g						
55	SAMSUN			Bağra Derbent Baraj Gölü	a,b,c,e,g	Kütahya Irmağı	a,b,c,d,e,g	Yeşilirmak	a,b,c,d,e,g						
				Bağra Altınkaya Baraj Gölü	a,b,c,e,g										
				Çarşamba Çakmak Baraj Gölü	a,b,c,d,e,g										
				Hesari Uğurlu Baraj Gölü	a,b,c,e,g										
56	SİİRT					Akarsular	a,d,e,g,h	Fırat-Dicle	a,d,e,g,h	Yeraltısuları	a,d,e,g,h				
		Karadeniz	a,b,c,d,e,g,h	Cemalattin Gölü	a,d,e,g,h	Aşkırı Deresi	a,b,c,e,g,h	Batı Karadeniz	a,b,c,e,g,h						
				Taşmanlı Gölü	a,d,e,g,h			Kızılırmak	a,b,c,e,g,h						
				Espiyeli Gölü	a,d,e,g,h										
				Maruf Gölü	a,d,e,g,h										
				Durağan Gölü	a,d,e,g,h										
				Karacabören Gölü	a,d,e,g,h										
				Dodurga Barajı	a,d,e,g,h										
57	SINOP			Edil Gölü	a,d,e,g,h										
				Yassıalan Gölü	a,d,e,g,h										
				Kurucuk Barajı	a,d,e,g,h										
				Kurucuk Regülatörü	a,d,e,g,h										
				Karasu Sulaması	a,d,e,g,h										
				Nispeti (Aşık) Gölü	a,d,e,g,h										

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
58	SİVAS				Kızılırmak	ab,d,e,g								
59	TEKİRDAĞ				Çorlu Deresi	ab,c,e,g	Ergene Havzası	a,b,c,e,g	Ergene	a,b,c,d,e,g				

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
60	TOKAT			Zinav Gölü	a,b,c,e,g	Yeşilirmak	a,b,e,g	Yeşilirmak Havzası	a,b,e,g	Çamlibel-Sulusaray	a,b,c,e,g	Sulusaray	a,c,e,g		
				Kaz Gölü	a,b,c,e,g	Kelkit	a,b,e,g			Zile	a,b,c,e,g	Reşadiye	a,c,e,g		
				Gölüköy	a,b,c,e,g	Çekerek	a,b,e,g			Tokat-Turhal	a,b,c,e,g				
										Almus ve çevresi	a,b,c,e,g				
										Niksar	a,b,c,e,g				
										Erbaa-Taşova	a,b,c,e,g				
61	TRABZON	Karadeniz	a,b,c,e,f,g,h	Sera Gölü	a,e			İl genelindeki tüm havzalar	a,b,c,e,g,h						
				Uzungöl	a,b,e										
				Hızır Gölü	c,d,g	Munzur Çayı	a,b,d,e,g,h			Yeraltı Suları	a,b,c,d,e,g,h				
				Sülüç Gölü	c,d,g	Pütümlü Çayı	a,b,d,e,g,h								
				Nar Gölü	c,d,g	Tahar Çayı	c,d,e,g,h								
				Şer Gölü	c,d,g	Mercan Çayı	c,d,e,g,h								
				Buyurbaba Gölü	c,d,g	Peri Suyu	c,d,e,g,h								
				Koç Gölü	c,d,g	Singec Deresi	c,d,e,g,h								
				Şekerpinar Gölü	c,d,g	Havaçor Çayı	c,d,e,g,h								
				Düdü Gölü	c,d,g	Büyükdere	c,d,e,g,h								
				Kuzu Gölü	c,d,g	Karolar Çayı	c,d,e,g,h								
				Kaşış Gölü	c,d,g										
				Dilincik Gölü	c,d,g										
				Kara Göl	c,d,g										
				Kuru Göl	c,d,g										
				Manak Gölü	c,d,g										
				Kırmızı Göl	c,d,g										
62	TUNCELİ														

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
62	TUNCELİ (DEVAMI)			Barajlar Gölü	c.d.g										
				Çımlı Göl	c.d.g										
				Kızgın Göl	c.d.g										
				İsmailin Gölü	c.d.g										
				Kare Göl	c.d.g										
				Çiftgöller	c.d.g										
				Kırmızı Göller	c.d.g										
				Hızır Göller	c.d.g										
				Gök Gölü	c.d.g										
				Memocağın Gölleri	c.d.g										
63	ŞANLIURFA		Konuyla ilgili yeterli bilgi edilememiştir.	Mercan Gölleri	c.d.g										
64	UŞAK					Gediz Nehri	a.d.e.g.h	Büyük Menderes	a.b.d.e.g.h						
						Banaz Çayı	a.b.d.e.g.h	Gediz	a.d.e.g.h						
						Hamam Çayı	a.b.d.e.g.h								
65	VAN					Dokuzsele Deresi	a.b.d.e.g.h								
				Van Gölü	a.b.c.d.e.f	Delice Irmağ	a.b.c.d.e.g.h	Van Gölü Havzası	a.b.c.d.e.f	Çatalkaya	a.b.c.d.e.g.h	Boğazlıyan	a.b.c.d.e.g.h		
66	YOZGAT			Kirazlı Gölleti	a.b.c.d.e.g.h	Çekerek Irmağı	a.b.c.d.e.g.h	Geliğüllü Barajı	a.b.c.d.e.g.h			Yerköy	a.b.c.d.e.g.h		
								Uzunlu Barajı	a.b.c.d.e.g.h			Sorgun	a.b.c.d.e.g.h		
								Yahya Saray Barajı	a.b.c.d.e.g.h			Sarıkaya	a.b.c.d.e.g.h		
67	ZONGULDAK					Devrek	a.b.e.f.g.h								
		Zonguldak Merkez	a.b.e.f.g.h			Çaycuma	a.b.e.f.g.h								
		Kilimli	a.e.f.g.h												
		Alaplı	a.b.e.f.g.h												
		Kdz.Ereğli	a.b.e.f.g.h												
67	ZONGULDAK	Gülüç	a.b.e.f.g.h												

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
68	AKSARAY	Konuyla ilgili yeterli bilgi edilememiştir.													
69	BAYBURT			Ermenek Baraj Gölü	a,b,e,g	Çoruh Nehri	a,b,e,g	Konuk Kapalı Havzası	a,b,d,e,g	Yeraltı suları	a,b,d,g				
70	KARAMAN			Gödet Baraj Gölü	d,e			Doğu Akdeniz Havzası	a,b,d,e,g						
71	KIRIKKALE			Yeşildere Baraj Gölü	d,e										
						Kızılırmak	a,b,c,e,g								
						Delice Çayı	c,e,g								
						Çoruhözü Deresi	e,g								
						Okun Deresi	c,e,g								
						Dicle Nehri	a,c,e,g								
72	BATMAN			Gercüş-Kırkat Gölü	a,c,e	Garzan Çayı	a,c,e,g								
				Kozluk-Cerfan Gölü	a,c,e	Batman Çayı	a,c,e,g								
						Sason Çayı	a,c,e,g								
						Serkan (Zor) Çayı	a,c,e,g								
73	ŞIRNAK			İdil-Dirsekli Gölü	a,d,e,h	Dicle Nehri	a,d,e,g,h								
						Kızılısu	a,d,e								
						Nerdüş Çayı (Çağlayan)	a,d,e								
						Hezil Çayı	a,d,e								
						Habur Çayı	a,d,e								
74	BARTIN	Bartın Limanı Kurucaşile Limanı	b,e,f e,f			Bartın Çayı	b,e,g								

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	DENİZ	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	GÖLLER	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	AKARSULAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	HAVZALAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	YERALTI SULARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	JEOTERMAL KAYNAKLAR	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler	DİĞER ALICI SU ORTAMLARI	Su Kirliliğinin Önlenmesi Amacıyla Alınan Tedbirler
75	ARDAHAN			Çıldır Aktaş	a,e,h a,e,h	Kura Kür Kaynık Türkmen Posof	a,b,c,e,h a,c,e,h a,c,e,h a,c,e,h a,c,e,h	Ardahan Çıldır Göle Posof	a,b,c,e,h a,c,e,h a,c,e,h a,c,e,h						
76	İĞDIR	Konu ile ilgili bilgi edinilememiştir.													
77	YALOVA	Marmara Denizi	a,b,e,g,h			Akarsular	a,b,e,g,h								
78	KARABÜK					Filyos Çayı Soğanlı Çayı İnanlı Deresi	a,b,d,e,g,h a,b,d,e,g,h b								
79	KİLİS					Sinir Deresi Sütlüdere	a,c,e a,b								
80	OSMANİYE					Hamis Çayı Sabun Çayı	c,d,e,g,h c,d,e,g,h	Ceyhan Havzası	c,d,e,g,h					Savun Çayı Aslanış Barajı	c,d,g,h c,d,g,h
81	DÜZCE	Karadeniz (Akçakoca Sahili)	e,g	Efteli Gölü Topuk Gölü Kuru Göl	e,g e e	Küçük Melen Çayı Büyük Melen Çayı Asar Suyu Aksu Deresi Uğur Suyu Karaca Deresi	e,g e,g e,g e,g e,g e,g	Melen Havzası	e,g						

NOT:

Amasya için; akarsular, havzalar, yeraltı suları için isim belirtilmemiş genel ifade edilmiştir.

Bursa için; göller, akarsular, havzalar, yeraltı suları için isim belirtilmemiş genel ifade edilmiştir.

Denizli için; göller genel ifade edilmiştir.

Kırşehir için yeraltı suları ve diğer alıcı su ortamları genel ifade edilmiştir.

Kırklareli için; göller, akarsular, havzalar, yeraltı suları için isim belirtilmemiş genel ifade edilmiştir.

Trabzon için havzalar genel ifade edilmiştir.

Siirt için akarsular ve yeraltı suları genel ifade edilmiştir.

Karaman için akarsular ve yeraltı suları genel ifade edilmiştir.

Yalova için akarsular genel ifade edilmiştir.

Tablo 18’de alınan tedbirler:

- Kanalizasyon şebekesinin yapılması ya da yenilenmesi
- Arıtma tesisi /deniz deşarjı /depolama alanları yapılması
- Yerleşim merkezinde foseptik kullanılması
- Tarımsal faaliyetlerde kullanılan zirai mücadele ilacı ve gübrenin aşırı ve yanlış kullanımının önlenmesi
- Yönetmelikler çerçevesinde denetim yapılması
- Deniz araçlarının atıklarını boşaltabilmeleri için uygun yerlerin hazırlanması
- Sanayi kuruluşlarının atıksuları için deşarj izni alması
- Toplumsal bilgilendirilme ve bilinçlendirme faaliyetleri
- Diğer (tablo içinde belirtilmiştir).

Tablo 19. TOPRAK KİRLİLİĞİNE NEDEN OLAN KAYNAKLAR (Önem Sırasına Göre)

Sıra No	İLLER	Yasadışı atık boşaltımı	Madencilik atıkları	Vahşi depolanan evsel katı atıklar	Vahşi depolanan tehlikeli atıklar	Plansız kentleşme	Aşırı gübre kullanımı	Aşırı tarım ilacı kullanımı	Hayvancılık atıkları	İnşaat/hafriyat atıkları	Jeotermal kaynaklı kirlilik	Yasadışı atıksu deşarjı	Diğer
1	ADANA	1	4	2	7	6	5	3					
2	ADIYAMAN			1			2	3					
3	A.KARAHİSAR		3	4		2			1				
4	AĞRI			1			2	4	3				
5	AMASYA	5	6	7		4	1	2	3				
6	ANKARA	8	7	1	2	3	6	5	4				
7	ANTALYA	3	2	1									
8	ARTVİN			1									
9	AYDIN	2	8	1	9		4	5	6	7	3		
10	BALIKESİR	3	4	1	5	6	8	7	2				
11	BİLECİK	4	1	2		5			3				
12	BİNGÖL		4	1		3	6	7	5	2			
13	BİTLİS	2	3	1					4	5			
14	BOLU			2			1						
15	BURDUR	2	1	3	8	5	7	6	4	9		10	
16	BURSA	1	2	4	3	8	6	5	9			7	
17	ÇANAKKALE		1	2			3		5	4		6	
18	ÇANKIRI			4	5	6	1	2	3				
19	ÇORUM	7	6			5	2	3	1	4			
20	DENİZLİ	5	7	6	3	8	2	1	9	11	10	4	
21	DİYARBAKIR	5	6	4	8	1	3	2	7				
22	EDİRNE	4		1			5	2	3				
23	ELAZIĞ		4	1			3		2				
24	ERZİNCAN		3	1		2			4				
25	ERZURUM			2		4	3		1				
26	ESKİŞEHİR (*)		2	1									
27	GAZİANTEP	1											2 (Nurdağı BOTAŞ boru hattına yıldırım düşmesi sonucu ham petrolün çevreye yayılması)
28	GİRESUN			5		1	3	4	2				
29	GÜMÜŞHANE			1			2	3	4				
30	HAKKARİ		4	1		3				5		2	
31	HATAY	1		2					3				
32	ISPARTA	3	2	1	9	10	7	6	5	8		4	
33	MERSİN	1	7	3	4	5	6	2	8				
34	İSTANBUL	2		1	3	4	5	6					
35	İZMİR	1	4			2		5	3				
36	KARS			1		2			4	3			
37	KASTAMONU	6	5	1	8	7	3	4	2	10		9	
38	KAYSERİ	3	2	1			6	5	4				
39	KIRKLARELİ	6	7	3	8	5	4	2	1				
40	KİRŞEHİR						1	3	2				
41	KOCAELİ	1	7			3	6	5	4			2	

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

Sıra No	İLLER	Yasadışı atık boşaltımı	Madencilik atıkları	Vahşi depolanan evsel katı atıklar	Vahşi depolanan tehlikeli atıklar	Plansız kentleşme	Aşırı gübre kullanımı	Aşırı tarım ilacı kullanımı	Hayvancılık atıkları	İnşaat/hafriyat atıkları	Jeotermal kaynaklı kirlilik	Yasadışı atıksu deşarjı	Diğer
42	KONYA	1		3			2	4					
43	KÜTAHYA	1	2				3	4	5				
44	MALATYA						3	2	1				
45	MANİSA	4		2	3	1	5	6					
46	K.MARAŞ	3	7	4	5	8	6	1	2				
47	MARDİN			1	2		3	4					
48	MUĞLA	2	1										
49	MUŞ	2		1		3			4				
50	NEVŞEHİR		3	1						2			
51	NIĞDE			3		1	2						
52	ORDU	3	8	4	9	5	7	10	1	6	11	2	
53	RİZE			1			2						
54	SAKARYA	1	8	2	4	6	3	5	10	9	11	7	
55	SAMSUN	3	5	1	7	6	2	4	8				
56	SİİRT		3	1		2	4	5	6				
57	SİNOP	4	1	7			2		6	3		5	
58	SİVAS		1	2					3				
59	TEKİRDAĞ	1	5	4	3	10	8	7	6	9		2	
60	TOKAT	5		1	6	2	4	3	7				
61	TRABZON	2	3			1	6			4		5	
62	TUNCELİ		2	1	3				4				
63	ŞANLIURFA	1	4	2	3	7	8	9	5	10	11	6	
64	UŞAK	1	5	2	3	6	7	8	4	10	11	9	
65	VAN			1		2			3				
66	YOZGAT	1	2	3		5	6	7	4				
67	ZONGULDAK		2	5		1			3	4			
68	AKSARAY	9	2	3	6	4		7	5	8	10	1	
69	BAYBURT	8	1	3	4	5	6	7	2				
70	KARAMAN		3			4	2	6	1 (Tavuk çiftlikleri)	5			
71	KIRIKKALE	1		2			4	3	6	5			
72	BATMAN		2	1		3	5	6	4				
73	ŞIRNAK			1		2	5	4	3			6	
74	BARTIN			1			3	2	4	5			
75	ARDAHAN			1		3	2		4				
76	IĞDIR						3	2	1				
77	YALOVA			2						1			
78	KARABÜK	3		1	6	5	4	2	7				
79	KİLİS					1	2						
80	OSMANİYE	4	5	3			1	2	6				
81	DÜZCE	3		1	4				2				

(*) Eskişehir için Not: İlimizde sanayi tesislerinin çoğu, Organize Sanayi Bölgesi içerisinde yer almakta olup, hem Müdürlüğümüz hem de OSB Müdürlüğü tarafından düzenli denetlenmektedir. Madencilik atıkları ise Maden Atıkları Yönetmeliği ile yönetim planına bağlanmış ve kontrolü sağlanmış ve toprak kirliliği üzerine etkileri azalmıştır.

Tablo 20. TOPRAK KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ AMACIYLA İL SINIRLARI İÇERİSİNDE ALINAN TEDBİRLER (Önem Sırasına Göre)

S. No	İLLER	Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	Erozyon mücadele çalışmaları	Sıfır atık (geri dönüşüm/ yeniden kullanım) uygulamalarının yaygınlaştırılması	Toplumsal bilincin artırılması	Kirlenmiş sahaların rehabilitasyonu	Diğer
1	ADANA	1	4	3		2		5	
2	ADIYAMAN	1				2	3		
3	A.KARAHİSAR	1	4	3	5	2	6		
4	AĞRI	3		4		1	2		
5	AMASYA	1	3	4	5	2			
6	ANKARA	4	1	2	5	3			
7	ANTALYA	4	2	3		1			
8	ARTVİN		2		3	1			
9	AYDIN	1		4		2			3 (İzleme /denetim faaliyetleri)
10	BALIKESİR	1	4	3	5	2			
11	BİLECİK	1	4	3	5	2			
12	BİNGÖL	2		4		1	3		
13	BİTLİS	1				2		3	
14	BOLU	4	1	5	3	2			
15	BURDUR	1	3	2	4	5	6	7	
16	BURSA	1	6	3		4	5	2	
17	ÇANAKKALE	1	4	3			2		
18	ÇANKIRI	4	2	1	3	5			
19	ÇORUM	4	6	8	7	1	5		2 (Vahşi deponi (evsel katı atıklar) sahalarının rehabilitasyonu ve Çorum Düzenli Katı Atık Depolama Tesisinin faaliyete geçirilmesi) 3 (Hayvancılık faaliyetleri atıklarına ilişkin tedbirlerin alınması/aldırılması ve ilgili şikayetlerin (atıkların depolanması/bertarafı ve kokuya yönelik) azaltılması için denetim yapılması)
20	DENİZLİ	1	6	2	5	3	4	7	
21	DİYARBAKIR		1	2					
22	EDİRNE	1	2			3			
23	ELAZIĞ	1				2			
24	ERZİNCAN	4	1	3		2			
25	ERZURUM	6	1	2	4	3	5		
26	ESKİŞEHİR	1				2			
27	GAZİANTEP	1				3	4	2	
28	GİRESUN	1		4	3	2			
29	GÜMÜŞHANE	1	2	4	3	5			
30	HAKKARİ	1	2	3					
31	HATAY	2				1	3		
32	ISPARTA	2	5	4	6	1	3		

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	Erozyon mücadele çalışmaları	Sıfır atık (geri dönüşüm/ yeniden kullanım) uygulamalarının yaygınlaştırılması	Toplumsal bilincin artırılması	Kirlenmiş sahaların rehabilitasyonu	Diğer
33	MERSİN	1	3	5	4	2			
34	İSTANBUL	2	1	4	5	3			
35	İZMİR	1	2	3	4	5			
36	KARS	1				2	3	4	
37	KASTAMONU	1	3	4	5	2	7	6	
38	KAYSERİ	1	4	3	5	2			
39	KIRKLARELİ	2	3	1	5	4			
40	KIRŞEHİR			2	3	1			
41	KOCAELİ	1				2	3		
42	KONYA	1	4	3	5	2			
43	KÜTAHYA	2	3			1			
44	MALATYA	2			3	1			
45	MANİSA	3	1	5		4	2		
46	K.MARAŞ	1	5	3	4	2			
47	MARDİN	1	4	5	3	2	6	7	
48	MUĞLA	2	3			1			
49	MUŞ	2	3	4		1			
50	NEVŞEHİR	1			3	2	4		
51	NİĞDE	1				2			
52	ORDU	2	7	6	5	1	3	4	
53	RİZE	1							
54	SAKARYA	2	6	3	5	4	1	7	
55	SAMSUN	3	2	1	7	4	6	5	
56	SİİRT	1	2	3	4	5	6		
57	SİNOP	1				2	3		
58	SİVAS	1				2			
59	TEKİRDAĞ	2	4	5	6	1	3	7	
60	TOKAT	1	4	3	5	2			
61	TRABZON	3	4		2	1	5		
62	TUNCELİ	1	3			2			
63	ŞANLIURFA	2	7	3	6	1	4	5	
64	UŞAK	2	4	5	7	3	1	6	
65	VAN	1	2						
66	YOZGAT	1	3	4	5	2			
67	ZONGULDAK	2	3	5	6	1	4		
68	AKSARAY	1	2	3		4	5	6	
69	BAYBURT		4	3		1	2		
70	KARAMAN	2	4	3	5	1	6		
71	KIRIKKALE	1	4	2		3			
72	BATMAN	1	2	3	4	5			
73	ŞİRNAK		3			2			1 (Evsel katı atıkların depolanması)

TÜRKİYE ÇEVRE SORUNLARI VE ÖNCELİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU

S. No	İLLER	Sanayi/Madencilik tesislerinin sıvı, katı ve gaz atıklarının mevzuata uygun olarak bertarafının sağlanması	Kentleşmenin Çevre Düzeni Planlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi	Mevzuata uygun olarak gübreleme, ilaçlama ve sulamanın yapılması	Erozyon mücadele çalışmaları	Sıfır atık (geri dönüşüm/ yeniden kullanım) uygulamalarının yaygınlaştırılması	Toplumsal bilincin artırılması	Kirlenmiş sahaların rehabilitasyonu	Diğer
74	BARTIN	3	2			1	4		
75	ARDAHAN		1	2		3			
76	IĞDIR					1	2		
77	YALOVA	3				2	1	4	
78	KARABÜK	1	5	2	3	4			
79	KİLİS	1	4	5		2	3		
80	OSMANİYE	2	1	4	3		5		
81	DÜZCE	1	2						

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı)
9. km No: 278 Çankaya/ANKARA
www.csb.gov.tr